

“Itt van az ősz, itt van újra,
S szép, mint mindig, énnekem.
Tudja isten, hogy mi okból
Szeretem? de szeretem.”

(Részlet Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra című verséből)

Kedves Olvasó! Kedves Alkotó!

Petőfi Sándor gyönyörű soraival, szívem szeretetével köszöntelek a Alkotó 2022. évi Őszi számának hasábjain!

A lap Alkotó rovatának fő irányvonala: „Szellem és lélek, Életünk-sorsunk, Őszidő”.

Ugye izgalmasnak hangzik? S valóban az is, hiszen a megjelent alkotások kutatják az élet értelmét, üzeneteket közvetítenek, hitet erősítenek, kérdeznek és választ adnak, szeretetet sugároznak, mosolyt varázsolnak...

Őszi képekben is gyönyörködhetsz, melyeket az alkotók ecsettel, szavakkal, kézműves technikával “festettek” meg. Elmerülhetsz a test és a lélek rejtelmes világában, utazhatsz szépséges tájakon, gyönyörködhetsz csodás világunkban. Teheted mindezt, ha elolvasod a verseket, novellákat, megcsodálsz a képzőművészek, kézművesek alkotásait.

Hasznos, értékes ismeretekre lelsz a Tudástárban. Mesébe szőtt régi történetekre, élményekkel teli beszámolóra bukkanhatsz a Dabason történt, és az Élmények-Értékek oldalakon.

Egyik történet - Szőke szeánsz - arra buzdított, hogy szőlő, szüret, bor témában verselésre hívjam a Gyóni Géza Irodalmi Kör alkotó tagjait. Az alapötletet adó írást, és a kapcsolódó verseket az

Alkotó rovatban megtalálsz. S, hogy legyen mihez kortyolgatni a finom nedűt, egy ízletes „Szüreti csülök pörkölt” receptje is terítékre kerül a Keverem-Kavarom oldalon.

A Csillagok nyomában című rovat írásaiban egyik jeles költőnkéről, és múzsájáról olvashatsz. A vendég rovatban és a Társalgóban tehetséges, különleges személyiségeket ismerhetsz meg.

És ki ne hagyja a Manszáj rovatot felnőttként sem, hiszen a mese visszarepíthet oda, ahol az álmok valóra válnak!

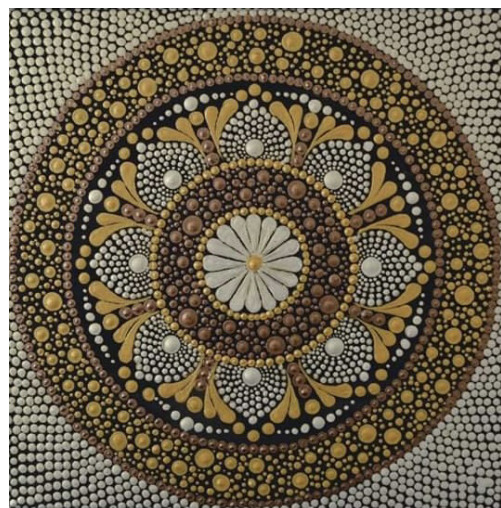
Pihenőidőben pedig fejsd meg a keresztretjvényt, küldd el a megfejtést, és nyerj!

S ha egy jó csapatról szeretnél informálódni, lapozz a Dabik hírek oldalra!

Összegezve: az ALKOTÓ IRODALMI KULTURÁLIS FOLYÓIRAT 2022 ŐSZI számában múltat idéző, jövőt építő, jelent megélt élményekkel gazdagodhatsz, tanulhatsz, szórakozhatsz, nyerhetsz.

Hasznos, meghitt időtöltést, békés, hangulatos őszi napokat kívánok neked!

Hermann Marika
meséíró, Krúdy bronzérmes költő
Gyóni Géza Irodalmi Kör
www.dabik.hu

Kosztolányi Ági alkotásai

Czibere Anita: Lélekpillangó

Kék pillangó arany álma,
bábgubóból messze szállna,
Kék pillangó arany álma,
Isteni Tudat a világa.

Isteni Tudat vágya, hogy
Kék pillangó messze szállna,
pille szárnyát erősíté, az
bábgubóját megfeszíté.

Bábgubója erős, kemény,
kicsiny szárnya küzdeni kész,
küzdeni kész, s minden vágya,
hogy Szabadságát megtalálja.

Gyengéd szárnya küzdelmében,
kék szívében piciny vércsepp,
kék a vére, s erőt lángol,
Isteni tűz véle táncol.

Fölemeli pördültében, s
szerte foszló börtönében,
nincs már szárny kit megtörnének,
tovaröppen gyönyörében.

Kék pillangó Lélekszárnyon,
messze szárnyal, hová vágyott,
gyémánt szárnyon kék egekbe,
égen túl a Végtelenbe.

Isteni Tudat, fénylő,
Örök helye,
Aranyfényben,
Gyönyör vele.

**Csipkerózsa:
Lepkeszárny**

Lélekgyönyörök
harmóniájában ring
színes lepkeszárny.
- haiku

Turányi Terézia: Az erdő harmóniája

Turányi Terézia

**Deák Isabelle:
Ahol a mesék kezdődnek**

Ahol a mesék kezdődnek,
zöldbe öltözött erdőknek
fái között barangoltam.
Ott járok gondolatomban
isteni hegyek ormain,
völgybe vezetnek álmaim.
Szeretnék látni vízesést,
szivárványszínű szívverést.
Álmom takarja szép felhő,
minden ember egyszer felnő.

**Orosz Margit:
Csönddel bélelt nap**

Nézem arcodon
az elvihartzott
ifjúság jegyét
sötét hajadon
fehéren izzó
fényét.

Viharok szelek
elárvult szívünk
sok-sok öröme
csokorba szedett
színes virágok
körbe.

Lélek-lobogás
szerelem áldott
fiatalságom
próbákat kiállt
csönddel bélelt nap
arcom.

A hitünk az az érzékszerv, mely által a természetfeletti világot
át tudjuk ölelni...

**Lengyelné Török Erika:
Árnyék és fény**

Ég és föld, a két testvér,
a kezdet óta békében élt.
Éjkirály és Napkirály
vigyázta létüket évmilliókon át.

Az Esthajnalcsillag volt,
ki fénylett az égbolton,
a társai már aludni tértek,
de ő tovább ragyogott.

Napkirály a szerelemtől
nem is látott, nem is hallott,
azt gondolta, a csillagnak
csak ő adhat boldogságot.

Éjkirály a csillagokkal
és a fénylő teliholddal
mutatta a hazautat
hajósnak és vándorlónak.

A Napkirály úgy megszerette
a csillagot, el nem engedte,
perzselő sugaraival
magához bilincselte.

Telt az idő, napról napra
múlt a csillag ragyogása,
már alig volt benne élet,
a Napkirály nem engedte mégsem.

Napkirály a meleg fénnel
táplálta az életet,
óvta, védte az embereket,
fényt árasztott és meleget.

A csillag szegény
szabadulni nem tudott
sem a forró szerelemtől,
sem a bezárt börtönéből.

Az Éjkirály s a csillagok
megkeresték a Napot,
kérelték sírva, könyörögve,
engedje a csillagot szabadon.

A két király nyugalomban
tette dolgát éjjel s nappal.
A földön nagy volt a boldogság,
szeretet, béke és jószág.

Nappal eltűnt csillogása,
éjjel a Napkirály bezárta.
Fájt a csillag kicsi szíve,
vágott vissza az éji égre.

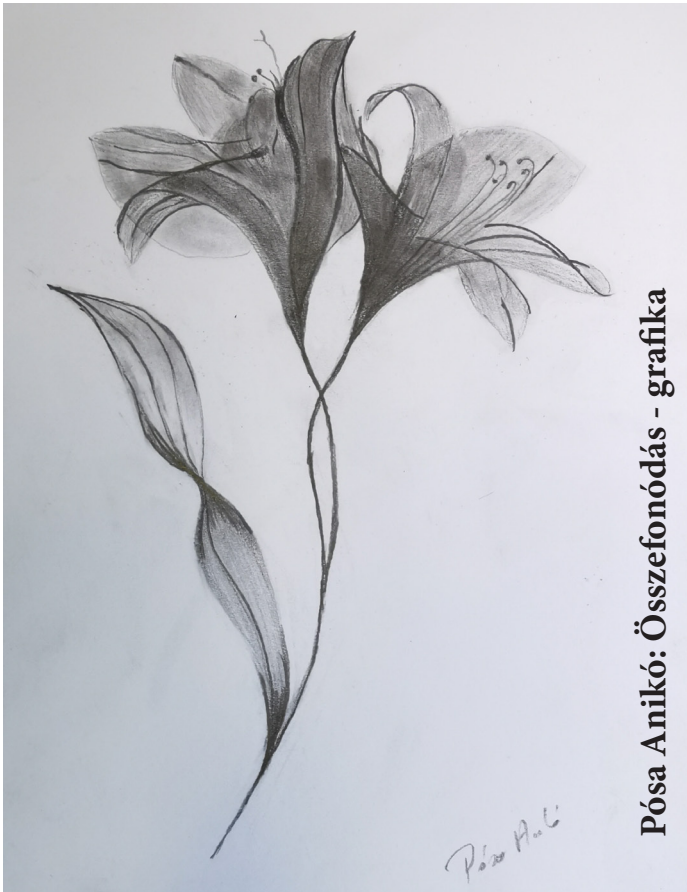
A Napkirály fűtve önző szerelmétől,
nem hallgatott a kérő szóra.
Az Estcsillag csak az övé,
nem tud lemondani róla!

Mígnem egy borús hajnalon,
még fénylett a telihold,
a Napkirály megpillantott
egy csodásan ragyogó csillagot.

Hiányoztak testvérei,
a holdat is szerette nézni.
Kérlelte a Napkirályt:
„Adja vissza szabadságát!”

A kiscsillagot szerelmével
a Napkirály úgy körbefonta,
elnyomta a lelkét, fényét,
hogy ez rossz, azt nem gondolta.

Mikor a csillag utolsó
sugara is kihúnyt végleg,
megértette a Napkirály,
a szerelem csak szabadon élhet.

Pósa Anikó: Összefonódás - grafika

Monda Margit: Lelkünk

Lelkünk léptei, mint kóbor árnyak,
Bensőnk legmélyén tétováznak,
Ezernyi kétellyel körbefonva,
Elmének indáira kapaszkodva.

Folytogató évek sokasága,
Elmerül a múltnak mocsarába,
Mit egynek hittünk, darabokra hull,
Erő és gondolat felszabadul.

Olykor próbálnak felszínre törni,
Az egyetlen irányt megjelölni,
Szavakba öntve vagy tettek által,
Egységbe forrott harmóniával.

Fu Jen-Li: Vágyódom!

Azután, ami van,
 Azután, ami lehet!
 A távolság miatt párás az agy,
 a szem, a lélegzet.
 Mint ópiumos felhő,
 kábít a vágyakozás!
 Kigyógyulni belőle nincs mód,
 hiábavaló minden kuruzslás!
 Testem lakója,
 mohón inná mézédesszavának
 minden gondolatát!
 Egyedül ülök a szobámban.
 Múlt, jelen, jövő cikázik
 agyam labirintusában.
 Mi voltam?
 Emlékek, halványodó tömjénfüstben.
 Mi vagyok?
 Szitakötő tánca, a napfényben.
 Mi leszek?
 Egy kép, egy imádság, egy mosoly,
 egy sóhaj, egy dal.
 Istennőm, kihez fohászkodtam,
 én gyarló: a dal,
 A szférák zenéje andalít
 nappal és éjjel.
 Testem mégis tele van
 folyondárral, repkénnyel.
 Istennőm!
 Drága Angyalom!
 Szakítson ki ebből a földi béklyóból
 egy isteni hatalom!
 S én, boldogan,
 Vele élek és halok!
 Gyermeki énem,
 csak ezért szipog!
 Kísérjék utunkat,
 lenge ruhájú pongyolapitypangok!

Pósa Anikó grafikái

- Rejtőzködő szépség (bal)
- Romantika (jobb)

Turányi Terézia-Akt-az Alázat...

Turányi Terézia

Imre Anna: Mezei út

**Czibere Anita:
Parkok csendjében**

Parkok édes ölelése,
mézízű csend szentbeszéde,
szentbeszédben elmerengek,
meséjére a végtelennek.

Végtelenről dúdolt fáknak,
szent fohászi megtalálnak,
megtalálják én szívemet,
s mesélnek, mit ember keres.

Ember keres Istenséget,
trónon ülő nagy fenséget,
szemmel látná, tapintaná,
térdre rogyva Őt imádná.

Nem talál ám nagy fenséget,
szemén vakság, szívmerénylet,
ha szívét nyitná, megtalálná,
Isten Fényét úgy imádná.

Parkok mélye, csend regéje:
„Nem kell keres, Bennem éltek.”
Körülölel mindig lágyan,
Szív-Szerelmem a világban.

Szívetekben piciny mécses,
Én lakom ott, Én zenélek,
Fénylő Isten szív oltára,
Mennyországnak darabkája.

Madár ének rólam mesél,
virág szirma értem oly szép,
kedvességük tőlem árad,
Én álmodom a virágban.

Szivárványhíd mosolygásom,
szövetségünk megnyugtázom,
felhők fodrán táncra hívlak,
fénymosollyal bátorítlak.

Lét bölcsője:
Élted ágya,
éltetőd az,
Isten Álma.

Pánti Anna: Jelek

Az Úr mindig jelet küld.
 Sokszor fénnel mutat utat
 s közben lelkedben
 csendesen, mosolyogva kutat,
 keresi a jót ...
 segíti a dalt és a szót,
 hogy erőt adhassunk másnak
 hiszen sokan erre várnak.
 Szeretet, remény, hit, alázat -
 lélek – kézfogás a magyarázat!
 Kegyelmi ajándék
 dalban imádkozni!
 Szeretettel együtt
 az Úrhoz fohászkozni!
 Hinni, megnyugodni,
 az Istent hálával megajándékozni!

**Tilingerné Gerlei Ilona:
A szív**

Vörös bársonnyal borított a szív,
 tüzes dobbanása az érzelem,
 lüktető érrendszerében fénylő élet,
 borús halál terem.

**Kanizsa József:
A hit ereje**

(a Magyar Kultúra Lovagja)

E mély csöndben
 sápadt, fáradt arcomat
 fény érintette.
 Imádkozom.
 A Hit ereje
 csordult a szívembe.
 Uram!
 Adj erőt, hogy e Hittel
 tovább tudjak élni.
 Érző, hívő, magyar
 keresztényként
 hozzád megtérni.

Fotót készítette Pánti Anna operaénekes:

Nagyvárad Kanonoksr:
 „ahol a végén különös fény hívogatott...
 verses - zenés műsort adtam itt Isten
 kegyelméből”

Hermann Marika:
Álmodtam én...

Egykoron mesés álmot
ébren álmodtam én.
Bárkánk kecsesen siklott
A szerelem tengerén.

Csókokból font koszorúk
Úsztak lágyan felém,
Szíved hű szerelméért
Szívemet adtam én.

Ajkunk hálát rebegett
Nappal és éjjelen,
Csillagunknak fénye gyúlt
Egy közös életen.

Lassan ring már a bárka
Virágunk szirma hull,
Szemünk túlpártot kémlel,
Lelkünk összesimul.

Egykori mesés álmot
Ma is álmodom én,
Bárkán révbe ért végül
Istennek tenyerén.

Váradi Klára: Szerelmespár

Csipkerózsa:
Vártalak, kedvesem

Ősz lombja közt vetülő fény arcomon pihen,
Mégsem múlt el, él ez a késői szerelem.
Hihetetlennek tűnik, kérdezem szüntelen,
Valóságos-e vajon, vagy csak elképzelem?

Emlékemben kuporgok az útszéli padon,
Képsorok közt arcod tükrén elkalandozom,
Csillogó szemed fényében látom, oldódom,
Mosolyod s csókodtól duzzadó ajkainkon.

Repülök én, az emlékek feléd kergetnek,
Karod átölel, átjár, éget a szerelem,
Szívünk vad lüktetését érzem a mellemen,
Fényben tündöklük arcunk, vártalak, kedvesem.

Szerelmünk ma egy társ utáni vágyakozás,
A boldogságkeresés egy nagy találkozás,
Lassuló léptekkel várt, csendesült lánghatás,
Örökké várlak, hallod? Zenél a lombhullás.

Heléna: Ölelés

Megszűnik a világ körülöttünk,
Testünk elvarázsolt útján megyünk.
Szerelmes ölelésben összefonódunk,
Lágyan, forrón összeforr az ajkunk.

Mennyei magaslatokba emelkedünk,
Forog a világ velünk, s körülöttünk.
Egy selymes kis harang cseng-bong,
Elhalkul, már csak a fülemben zsong.

Angyalkák, kik boldogan repültek felettünk,
Szárnyaikat széttárva mosolyognak velünk.
Az elvarázsolt világból visszatérünk,
Alélt a lelkünk, fáradt a testünk.

Szédült, fordított világ fejtetőre állt,
A boldogság arany szőnyegén szállt.
Mámorító, forró éjszaka volt,
Bíborfényben lágyan átkarolt.

Schafner Ágnes: Leszek

Leszek szíved lüktető üteme
 tested éltető eleme
 lelked lángja,
 amely bíborvörösén izzik.

Leszek tűz,
 ami végig csorog,
 meg nem pihenne,
 áramlik ereidben.

Leszek érzékiség,
 mely mennyekbe juttat
 Angyal szárnyakon szálló
 ámulatból fel nem ocsúdó.

Leszek a Vén Duna
 az a legszebb muzsika
 amit adhat a víz hangja,
 csupa csend, átkarol, nyugtat.

Leszek szemed, mindent látó,
 nem csak elé - tevőt
 alatt, fölött, mögött
 kitárulkozó világ.

Leszek bőröd védő őre
 csiklandozó lágú lepkéje
 finom kézzel simogató
 napsugárral megbarnító.

Leszek léted
 igaz ragyogása
 aranysejtemmel fonva
 lényed átfogója.

Megtartva
 Örökké valóságnak
 Földi - égi létnek,
 leszek érted.

Fekete Edit: Perceim

Az idő fogságában, perceim peregnek.
 Hol lassan, lágyan elosonnak,
 hol pörögve sietnek.
 Hol régmúlt emlékeket hoznak,
 hol mai képeket festenek.

Néha a feledésbe lomhán betekernek.
 Néha a jövőbe sietve repítenek.
 Képeket hoznak sokfélétt, színeset.
 Festeni sem lehetne szebbet!
 Néha szinehagyott fakó mai történéseket.

Háborút, érdektelenséget,
 egyenlőtlenséget zord világot,
 szeretet nélküliséget.
 Máskor biztató jövőt, hitet csodát!
 A lelkekben folyton lüktető változást.
 Az emberek összefogva,
 mosolyogva mennek tovább.

Adnak csak úgy szeretetből!
 Adnak csak úgy minden nélkül!
 Adnak csak úgy,
 hogy nem várnak érte mást,
 csak egy mosolyt,
 csak egy baráti kézfogást.

A perceim most csendesen leültek.
 Elfáradtak, de lomhán tovább menetelnek.
 Elhozták a múltat, elhozták a jelent
 Megmutatták az idő múlását.
 Eljátszották az élet dallamát,
 ahogy szépen lassan leperg.

Németh Nyiba Sándor:**Elmúlás-zivatar**

(a Magyar Kultúra Lovagja)

Csámpásra járt cipőm előkelő helyre került.
 Megfésült életemben felébredt, ami elnyűtt.
 Belerázta a zsákjába a valóság súlyát.
 Zörgő kacsatok aranyhangon csengtek az utcán.

Ráültem az árokperti csendre, semmi sem fájt.
 Lágú esőcseppjeiket hullatták a ringó fák.
 Velük sírtam az elmúlás zivatarában,
 Még utoljára a kedvemért hajlongtak az ágak.

Imre Anna: A rácsos kapu

Deák Isabelle: Szeretnék...

Szeretnék még egyszer hazamenni,
úgy mint gyermekkoromban.
A hosszú utcán végigmenni,
árokparton gondtalan.

Minden fa ágán hintázni
belesni a nagykapukon.
Kertekből virágot csenni,
érezni sebet a lábamon.

A sarkon sapkát feltenni,
anyám lássa nem fázom,
ruhájában úgy lejtetni,
mint egy királykisasszony.

Apámat lesni a kapuban,
kíváncsian elé futni.
Mit hozott nagy taskájában?
Hagyott benne kutatni.

Az emlékek sorban állnak,
Hol ez, hol az jön elő.
Nem kell a kapuban várjak,
szívemben van az elmúlt idő.

A M Summer: Életmaradék

Amikor úgy érzed, hogy életed
tán utolsó percei peregnek,
minduntalan csak a szépre gondolsz,
pedig belül keservesen tombolsz.

Nem a betegség az, ami ott fáj,
hanem a kétség: éltél igazán?
A négy fal közt bezárva maradtál,
társad a magány, az idő fogytán.

Megkérded hát magadtól: megérte?
Távolság élted végig kísérté.
Mindenkit elűztél magad körül,
ennek most már te magad sem örülsz.

Számot vetsz majd Istennel őszintén,
úgy állsz esdeklőn a szikla szirtjén,
mintha tényleg nem lenne már holnap,
és a feltámadt vihar pofoncsap.

Pósa Anikó: Merengés

Ambrus József: nappalom arcán

nappalom arcán bús lenyomatok
 - melytől távol tartom magam
 nincs folytatás csak feliratok
 friss jelentések jól fésült szavak
 holnap másik naprendszerbe kerülsz
 - a tervezettnél légy értelmesebb
 ha bizarr partjainál alá merülsz
 keverj asztalomnál hajnali kedvet
 mert a valóságban nem lehetsz közel
 a gyalogos folytatást végig álmodod
 - csak a szerepekben vétkezel
 amíg a hideg nappalokat számolod

figyelni kell a címeres változást
 tudat alól támadnak a szavak -
 kételyekre építem a látomást
 de megfejtése mindig elmarad
 és mint kezdjek a méltó hallgatással
 - mennydörgés rázza a nappalom
 de vérre megy megvívok a klánnal
 ha csontig zakatol a tartalom

nappalok arcát sorok közé véd
 - a rémült talapzat fölépíthető
 felolvasom a gyilkos figyelmeztetést
 de asztalomnál fogytán a levegő

Orosz Margit: Feloldozás

új világunk partjai között
 ténfergünk fegyelmezetten
 titkon izmunk feszül e tájnak
 emlékek tapétái a vágynak
 próbálják összerakni a rendet:

fényes szeleket álom-jövőt
 nap sugarát borult égen
 öntöző esőt termőföldet
 szivárvány szötte virág illatát
 kertek alatt rügyeink tavaszát

de térdig csobog bennünk a csend
 ígért szavak ablakai
 szilánkokra törve hevernek
 mint sötétben tátongó ózonlyuk
 mely nem hűti ácsorgó szívünket

Orosz Zoltánné: Várni

Vártam mindig, életemben,
 Elsárgult levéllel a kezemben...
 Évszakok jöttek, s távoztak el,
 Nap nap után nem felejtettelek el...

Hidegebb a szél, beleborzong a lélek,
 Nyújtott arcukon kopannak az esőcseppek.
 Ködbe burkolózik a mező,
 Oly gyorsan rohan el az esztendő.

Vontatott hetek után,
 Mikor érett szilva lóg a fán,
 Állok kint újra s újra,
 Szerelmes soraid ezredjére olvasva...

Fáj a hiányod, jajveszékel a csend,
 Mióta elmentél hideg lett idebent..
 Szürkül a táj, belülről is megkopott,
 Felismerni vélek a korai estén egy alakot..

Meddig kell várni?
 Meddig fog fájni?
 Mennyi idő múlva fog újra karjába zárni?
 S mikor fog a lélek darabjaira hullani?

N. Sebestyén Katalin: Föld, Tejútta és a Hold
**N. Sebestyén Katalin:
Révedezve**

Beszélgetnek velem
 hulló őszi lombok,
 hallgassátok szomorú énekem.
 Megfakult emlékek sorakoznak,
 újra és újra jönnek csak azért,
 hogy fájjon.
 Elmúlt életem súlya mázsás
 malomkőként nehezedik rám,
 keserűn-zokogó szívem
 fájdalma lett társam.
 Ködös-hideg-dérlepte csendben
 színes avarszőnyeg,
 mint megannyi virág suttogva sír,
 halkan muzsikál...
 Őszi, esős, paradús este
 messzeségbe révedező tekintetem
 kutatja az ismeretlen világot.
 A csillagok szokatlan fényeket szórnak,
 álmaim lopakodnak a sűrű éjen át,
 nyirkos sóhajok között álmosan kutatom
 a halvány Tejútta.

Fehér Flóra: Oroszlán Anya siratja gyermekét

Mire a nap felkelt az oroszlán anya fáradtan nyalogatta három újszülött kölykét.

Kettő közülük gyorsan megtalálta az éltet adó csecsbimbókat, amelyekre rászívva magukat hangosan cuppogtak. A harmadik sokkal kisebb volt, mint a többi, és szopás helyett éles hangon sivalkodva a nőstény fejéhez mászva nyalogatta azt. Az anya mancsával állandóan szopásra ösztökélve tuszkolta a hasához.

Telt az idő, növekedtek az oroszlánkölykök. A legkisebb lassabban fejlődött a testvéreinél. Míg testvérei mind többször merészkedtek egyre messzebb az anyától, addig ő igyekezett szorosan mellette maradni. Ha az vadászni ment, ő félre húzódva figyelte a többiek hancúrozását, de nem vett rajta részt. A húst is nehezen szokta meg, előfordult, hogy még kamasz korában is szoptatta az anyja.

A két nagyobb elhagyta őket, de ő az anyjával maradt, aki sokszor az elejtett zsákmányt a kölyökhöz hurcolva etette.

Egyszer csak egy hím jelent meg a területükön. Nem közelített hozzájuk, de jelölgette körülöttük a fákat, bokrokat. Aztán egy napon az anya a vadászatból visszatérve, vérbe fagyva, holtan találta a kedves fiát.

Mancsával kétségbeesve fordígtatta, nyalogatta a tetemet, majd tehetetlenül körbe nézett. Kissé távolabb egy bozótos rész szélén őt figyelve feküdt a hím oroszlán.

Az anya hatalmasra nyitotta a száját a levegőben kutatva látogatója szagát. Felismerte, hogy ő a tettes és felé rontott. Az azonban rá sem nézve egy ugrással kitért előle. A nőstény többször rohamozott, de néhány méterre tőle megfordult és visszatért a tetemhez. A hím egyre odébb húzódott, végül nyugodtan besétált a bozótbába.

Ekkor a nőstény leült a halott mellé és különös szagot, bőgő hangokat hallatott.

Közben sötét lett. Hangja messze szállt az éjszakában.

Még két éjen át lehetett hallani a sztyeppe fölött.

- Oroszlán Anya siratja gyermekét - sügták az anyák gyermekük fülébe a környező falvakban. Harmadnap alkonytájt, amikor a nap hatalmas bíbor korongja mind lejjebb csúszott a látóhatáron, és az állatok búcsúkiáltásokkal készültek az éjszákára, újra megjelent a hím oroszlán. Magabiztosan közeledett, mint aki az őt megillető járandóságért jön. Tömött sörénye, aranyosan csillogott a lemenő nap fényében. Néhány méterre a nősténnyel szemben leült, majd horkantott egyet és különös mélyen rezgő hangon felbődült. Hirtelen csend lett a szavannán.

Az anya hosszan nézett a messzeségbe, majd hatalmasat hördült és a hím felé fordította a fejét.

Ekkor a hím felállt, megfordult és hátra sem nézve elindult.

A nőstényoroszlán lassan követni kezdte, utolérte, majd, egymás mellett lépdelték tovább, a lemenő nap felé.

A csend véget ért, és a szavanna lakói esti hangversenyétől kísérve a tájra lassan ráborult a sötétség.

Drubina Karolina: Az életem értelme

Ültem a vonaton, mely nem számított, hogy a Tokaji, az Ászár-Neszmélyi vagy az Egri borvidékre visz. Csak a szélesebb, lágy suhanás a síneken és a gondolataim áradó folyama létezett. A körülöttnünk elterülő táj szépsége és ámulatba ejtő varázsa, az ablakon beszűrődő napsugár simogató melegével, csodálatos érzésekhez adott pihe-puha szárnyat, melyet kiterítve repültem a múltba, a jelenbe és a jövőbe. Néhol kecses őzek, néhol kérődző tehenek legeltek, ott egy hatalmas dús lombú fa áll, itt egy kopasz bokor, amott meg szivárvány színű virágok hada, melyek finom illatukkal minden élőlényt édesen elkápráztatnak. Gyermeki ábrándozásomat megzavarta a kalauz érdes, mély hangja, aki csak a dolgát hajszolta némelyek örömére és bánatára. Miután köszöntöttem, odanyújtottam neki a menetjegyet, mintha valami csokis finomságot kapnék érte. Visszatekintve a melletttem rohanó csodás mozgóképre, egy érzés hatalmába kerített, melyre sajnos választ nem leltem.

„Hová tartok az életben és vajon mikor érkezem oda meg?”

Ebből fakadt minden nyugtalanságom és gyötrelmem, míg a görcsös ragaszkodást a válasz megelézésére el nem engedtem. Bárhová utazhatok a világon, mindig van egy hely, ahová visszavágyom. Az otthonom, az édes otthonom, ahol a szívem szüntelen honol. Elengedni nem tudom és nem is akarom, mert itt még van számomra valami nagy, még meg nem történt dolog. Az emlékek vihara tombol az elmémbe, mely ideköt engem mindörökké, de emellett vár egy fénylő, méregdrága kincs, melynek eszmei értéke a csillagok közé kacsint.

Ülök a vonaton, mely nem számít, hogy a Tokaji, az Ászár-Neszmélyi vagy az Egri borvidékre visz. Bájos, kicsiny tündéreké csillámporral teleszórt

tánca álomba hív, melyet egy piciny manó őriz, amíg a fejem békésen megpihen a selymes bársonyszéken. Nem siettet, csak csendesen figyel, és mézédés dallamot énekel. Álmomban megérkezem a sorstól kapott legcsodásabb ajándékhoz, mely tőlem karnyújtásnyira hever, de olyan csillogóan fényes, hogy nem látom mit vagy kit rejt. Az égből lágyan kezembe hull egy üzenet:

„Az életed értelme.”

Meglepődve cikázó gondolatokkal a fejemben ébredtem, hiszen az álom varázsától szinte elvesztem, mint egy csöppnyi, zöld borsószem a kék háborgó tenger félelmetes örvényében. Utam háromnegyed részéhez érve még mindig az ablakon át bekiáltó csodálatos világot kémleltem. Ott megálltunk, itt sokáig vártunk, amott meg tovaszálltunk, amíg csak hevesen zakatolt vonatunk. Egy kedves hölgy könyvet olvasott épp, míg a közelben egy úr valami újság féjét. Balra tőlem egy lány fogyasztott kellemes uzsonnát, míg a vele szemben ülő fiatal férfi fülében ének muzsikált. Meghitt harmónia borította a bent lévő utazó világot, melyhez csatlakozott egy lelkes pillangó, ami törekeny, türkiz szárnyacskáival cirógatta az ablakot. Elbűvölő szárnycsapásait szemlélve felcsördült egy ismerős zene. Az én drága édesanyám gondoskodó és önzetlen szeretete utolérve érdeklődött, hogy jól vagyok-e. A telefont letéve éreztem, hogy lassan megérkezem.

Ülök a vonaton, mely nem számít, hogy a Tokaji, az Ászár-Neszmélyi vagy az Egri borvidékre visz. A végállomáshoz érve veszek egy mély lélegzetet, s a mozdonyt elhagyva szorítom a csomagjaimat a kezemmel. Körbetekintek, de nem vár senki sem, és ekkor hiányérzet tölti be a szívem. Nem, ez nem az a hely, ahol lennem kell. Egy kopott, korhadó padra leülve nem tudom, hogy mitévő legyek. Nézem a járókelőket, de tanács sehogy sem születhet. A pénztárhoz odalépve kérek egy jegyet, azonban az úti cél ismeretlen. A vonat sebesen hasít a végtelenbe, az ablak bepárásodott, s nem látni már semmit sem. Egyre sötétebb és hidegebb lesz. Úgy érzem egyedül maradtam, félek. Ekkor egy pislákoló fénysugár lobogni kezd ott lent, a vonat ajtajával szemben. Minden bátorságomat összeszedve lelépek szinte a sínekre, melyből egy járda vezet a váróteremhez. Megpillantom az ajándékom, az otthonom, a mindenem, aki mosolyog szüntelen és az életem értelme.

Lantos Tímea: Hová távozik a lélek

Mikor apám elhagyott minket, a két öcsém még kicsi volt. Én már betöltöttem a tizenhetet.

Anyám a helyi konzervgyárban dolgozott, de hiába vállalt túlórákat nem tudta megteremteni nekünk a jólétet.

Egy szoba-konyhás házban laktunk. Ennyi volt minden vagyona, meg a három gyerek, akikben örömét lelte volna, ha nem mindig hullafáradtan, riadt, karikás szemekkel imbolyog a gyár és az Almás utca között. A napjai csak erről szóltak. Hajnalban felpattant a biciklijére, azzal elkarikázott a munkahegyéig, majd délután vissza haza. Sokszor éjszakázott, olyankor nagyon sajnáltam. Mindig azt hazudta, sokkal jobb, mint nappal dolgozni, mert nincsenek bent a főnökök, meg hogy éjjel kiszökik a raktárba, ott szundikál egy-két órát, de tudtam ezt csak miattam mondja.

Harmadikos gimnazista voltam, amikor nyári munkát vállaltam én is ott, hogy ezzel is könnyítsem a helyzetünket. Ilyenkor, mintha vidámabb, színesebb lett volna az arca. Mikor meglátta a sorok között cikázó műszakvezetőt, Mészáros Imrét, átölelte a vállam és azt mondta, hogy én vagyok az ő okos nagyfia és, hogy még sokra viszem. Mészáros ilyenkor kicsit féloldalasan tartotta a fejét, tetőtől talpig végigmért, és ennyit mondott.

– Úgy, legyen Irénke!

Anyám büszke volt rá, hogy gimnáziumba járok. Csak miatta nem hagytam ott az iskolát, bár sokszor megfordult a fejemben, hogy én is beállok a gyümölcsmosó gépek mellé, hogy ketten keressük meg a pénzt, ami kellett négyünknek. Aztán, mikor megemlítettem neki, nagyot sóhajtott és zokogni kezdett. Ritkán láttam sírni. Kemény asszony volt. Akkor sem sírt, mikor apám otthagytott minket egy másik nőért, s még azzal is meggyalázta, hogy szemrebbenés nélkül kijelentette, a viszony évek óta tart, de most, hogy Terike terhes lett, ideje új életet kezdenie.

A szép háromszobás házat gyorsan eladta. Ebből csak annyit adott anyámnak, hogy azt a kis viskót a falu szélén meg tudta venni. Így lett az a mi otthonunk, az Almás utcában.

A két öcsémnek könnyebb volt. Hogy megviselte e őket az, hogy apám egyik napról a másikra kilépett az életükből? Nem tudom. Talán ők ezt lazábban kezelték, mint én. Néha el is mentek hozzá egy-két napra, és másnap csillogó szemekkel újságolták, hogy az új házban milyen nagy a luxus. Van mosógép meg tévé, és hogy hamarosan autót is vesznek. Nem sajnáltam tőlük azt a negyvennyolc órát, amit jólétben tölthettek, csak összeszorult a szívem, ha ránéztem anyámra, ahogy görnyedt háttal mossa a ruhákat a két rozoga lábú széken reszkető műanyagkádban. Ha az öccseim élménybeszámolót tartottak, mindig a verandára vonult. Vagy krumplit pucolt a sovány ebédhez, vagy mosott és közben dúdolt, mintha így üzné el a szomorúságot.

Ádám és Gergely egypetéjű ikrek voltak. Néha nekem is fejtörést okozott, most éppen melyikkel beszélek. A hangszínük is csak annyiban különbözött, hogy Gergely kissé érdekesen formálta a hangokat. Kilenc évesek voltak. Én tizenhét. Szerintem a szüleim nem tervezték őket, csak a mostani divatos szóval élve, besikerültek.

Ádámnak nehezen ment a matek. A legegyszerűbb műveletek megértéséhez is hosszú órákat görnyedtünk a könyvek felett. Egyébként értelmes gyerek volt, például nagyon jól rajzolt, vagy volt érzéke a zenéhez. Gergely könnyen tanult, de nem volt semmilyen hobbija. Megcsinálta leckét, majd unottan várakozott Ádámmra, hogy mehessenek játszani.

Én szerettem tanulni. Leginkább az irodalom érdekelt, de eszembe sem jutott, hogy tovább tanuljak. Aztán sikerült anyámat is meggyőzni, hogy képtelenség lenne még évekig egyedül gürcölnie. Érettségi után elmegyek dolgozni, aztán ha úgy alakul, levelezőn elvégzek egy főiskolát. Ezt ígértem. Nem alakult úgy.

Már december körül is feltűnt, hogy anyám egyre sápadtabb. Sokat köhögött, fáradékony volt. Munka után, pedig ez soha nem volt szokása, ledőlt az ágyra, aztán ha nem ébresztem fel vacsorázni, végigaludta volna az éjszakát. Ráfogta, hogy kimerült. Bent a gyárban még hidegebb van, átfagy a biciklin, vitaminhiány. Ezekkel magyarázta.

Aztán az ünnepek után már nem panaszkodott, nem is láttam rajta semmi szokatlant, csak mintha megnyúlt volna az alakja.

Április körül, mikor javában készülődtem az érettségire, egyszer úgy jött haza, hogy nem kap levegőt. Leült a lócára, amit mi kanapénak nevezünk. Öntöttem neki hidegvizet, borogattam, de sokára jött helyre.

Másnap elment dolgozni és csak arra emlékszem, hogy olyan három óra körül megállt egy autó a házunk előtt. Ádám az ablakhoz rohant. Szegény gyerek arra gondolt, hogy az apja jött érte az új autóval. Egy pillanatra én is, bár furcsálltam, ilyet még soha nem tett az öreg.

Az öcsém nem látta még Mészáros Imrét, csak csodálkozott miért támogatja anyámat és miért olyan gyengéd vele. Szegény, azt hitte, hogy vele is úgy jár, mint apámmal, aztán majd ő is itt hagy minket. Én, amint kinéztem a kisablakon rögtön tudtam, hogy baj van. Mezítláb rohantam a kapuhoz. Nem kérdeztem semmit csak óvatosan ölbe vettem és bevitettem a szobába. Milyen könnyű volt már akkor, mintha egy kis madarat vittem volna. Karjait nyakam köré fonta és csak nézett a nagy barna szemével. Mészáros követett minket, bejött a szobába is. Elmondta, hogy rosszul lett a munkahelyen. A szódagép mellett esett össze és, hogy szerinte lázas. Gyorsan főztem egy kamillateát, bevitettem neki, de nem bírta tartani a bögrét. Mikor úgy gondoltam, ismét kortyolhat, a szájához emeltem egy kanállal. A párolgó italtól, vagy a láztól olyan lett a szeme, mint aki a távolba mereng. Egyszerre boldog és végtelen szomorú volt. Rám nézett, aztán Mészárosra.

- Ő az én nagyfiam. Jó gyerek. Egyszer még sokra viszi!

Ez volt az utolsó mondat, amit hallottam tőle. Hajnalban arra ébredtem, hogy hörög. A villany sápadt fényében, annyit láttam, hogy nagyon szenved. Rohantam orvosért, de mire odaértünk, már csak a teste volt az ágyon.

Leérettségiztem. Miatta tettem. Jeles lettem mindenből. Aztán mikor megkaptam a bizonyítványt, első utam a temetőbe vitt. A galambok jól érezték itt magukat, bűgásuktól volt hangos a holtak kertje. Csak álltam a frissen púpozott földkupac mellett, elővettem a kis könyvecskét, és felolvastam halott anyámnak az osztályzatokat.

Mészáros felajánlotta, hogy dolgozzak én is a gyárban. Van egy jó lehetőség, mondta. Raktárost keresnek. Ő nem szeretne rábeszélni, de most az lenne a leghelyesebb, ha nem akarom, hogy az öccseim intézetbe kerüljenek, hogy minél hamarabb legyen munkám. Elfogadtam. Hajnalban felpattantam anyám biciklijére, délután meg haza. Egy ideig szerencsém volt a két gyerekkel. A gyász őket is megviselte, de nem roppantak bele. Talán az is jó volt, hogy ikrek voltak. Ha az egyik elszomorodott, a másik azonnal észrevette és valahogy sikerült megvigasztalniuk egymást.

Az éjszakák nehezebbek voltak. Néha arra ébredtem, mintha anyám szólongatna.

– Boldi, Boldizsár... hol van Ádám és Gergely? – ezt hallottam, de miután kinyitottam a szemem tudtam, hogy a kimerültség okozza. Anyám halott.

Így teltek a napok. A nyári szünetben apám megengedte, hogy egy hónapra nála legyenek a gyerekek. Ez jó is volt meg nem is. Biztonságban tudtam őket, és maradt egy kis pénz, hogy nem kellett kosztolni őket. Félretettem. Anyám mindig azt mondta, ha van két forintom, abból egyet mindig tegyek félre, akkor nem lesz anyagi gondom. Így hát, míg egyedül voltam, nem vezettem nagy háztartást. Megelégedtem vajas kenyérrel, paradicsommal, paprikával vagy, ha már nagyon nem bírtam sütöttem egy kis szalonnás tojást. Nem is esett jól semmi. Olyan hirtelen jött minden. Anyám halála, az érettségi, a felelősség a gyerekekért, az első munkahely. Gondolkodni most volt időm. Eddig csak csendesesen szorongatta a torkom a feldolgozatlan bánat.

Egy, augusztus délelőtt Mészáros, aki igazából jó ember volt, bejött a raktárba és azt mondta, menjek el este hozzájuk. Ma van a születésnapja, egy kis bulit csapnak. Jön még Fehérvári meg Tűri Feri, a gyárból. Más nem is lesz csak a felesége Judit meg a lányuk Anna.

Nem szerettem az ilyen ünnepléseket, nem nekem valók voltak. Mikor együtt laktak a szüleim, ünnepnapokon apám mindig részegre itta magát és az élő fába is belekötött. Mi pedig nem éjszakáztunk odahaza, átmentünk a szomszédba Iza nénihez.

Vonakodtam, ki akartam húzni magam a meghívás alól. Annyiba maradtunk, hogyha mégis megyek az Aradi utca 18 – ba csengessek be.

Este kilenc volt. Már éppen lefekvéshez készülődtem, mikor Mészáros beállított hozzám. Autóval jött.

Nem akartam megsérteni, semmi kedvem nem volt az egészhez, de beültem a kocsiba. Mindenki kedves volt. Nem volt anyáskodó és affektálós a felesége sem. Anna lányuk halk szavú volt. Valami szerelmi bánata lehetett, mert a gyárban Imre emlegetett egy fiút, aki becsapta szegényt. Fehérvári meg Türi pedig laza, fiatalos kollégák voltak.

Felköszöntöttük Imrét, én vonakodtam, jó nekem a kóla is, azzal koccintok, de ragaszkodtak a pezsgőhöz. Legyen! A pohárköszöntő már csak ilyen, gondoltam. Aztán jött a következő pohár. Annácska is ivott. Judit meg okos asszony lévén, nem szólt a lányára. Hadd öblítse le a bánatát, súgta a férjének. Volt mit inni. Utáltam az alkoholt, de ez most olyan más volt. Mintha tartoztam volna ismét valahová. Jó volt itt lenni. Nem éreztem magam feszengve, csendesen beszélgettünk az élet dolgairól. Apámtól ezt soha nem láttam. Már a harmadik kör után vad lett, földhöz vágta a széket, ha valami nem tetszett neki. Ezek az emberek szelídek voltak, a közelségüktől átjárt valami furcsa, langyos érzés. Nem illett a hangulathoz, de elmeséltem nekik milyen volt, mikor anyám meghalt és már csak azt láttam a szobában, hogy ott fekszik. A teste ugyan romlatlan volt még, de már idegen. Részeg voltam. Hová utazik el a lélek? – zokogtam. Mészáros fogta fejem. Nem szólt, csak támogatott. Nem kellett több. Gyerek voltam még. Mi kellett volna több, mint hogy pusztán, emberin figyelnek rám.

Eltelt a nyár. Ennyi színfoltja volt, ha ezt annak lehet nevezni, hogy ünnepelni mentem, de feloldoztam magamban a fájdalmat.

A szeptember az iskolakezdéssel kicsit felrázott minket. Mintha újra visszakerültünk volna, mi hárman a csonkacsalád, az élet sínjére. A fiúk feltöltődtek az apjuknál, jót tett nekik Terike kosztja is. Csak asszony volt, nem úgy főzött, mint én. Igazából már nem is haragudtam rá. Az ikreket szerette. Furcsa az élet. Az emberből idővel a harag is elpárolog. Néha váltottam apámmal pár szót, de semmit nem éreztem iránta. Azt hiszem ő sem sokat irántam. A kisebb gyerekek még szerethetőbbek. Én már nem voltam kicsi. Én nem is tudom tizennyolc évesen mi voltam. Mintha valami ismeretlen erő kíméletlenül lerántotta volna rólam a gyermekévek gyűrűjét, és az eleven lüktető húsrá húzta volna felnőtséget. Nem sokat foglalkoztam ezzel. Így kellett lennie! Ezt hívják sorsnak.

Az iskola jól ment a fiúknak. Ádám kezdett rájönni a matek logikájára, Gergely pedig talált hobbit, elkezdett olvasni.

Néha eljött Mészáros, hozott nekik gyümölcsöt, vagy egy kis süteményt küldött Judit asszony. A hétköznapi dolgoknak kezdtem örülni. Például, ha kaptak egy ötöst, vagy az őszi faleveleknek, a teailatú picit kis háznak. Ismét lett zamata az életnek.

Egyik alkalommal megmutattam Imrének a gyerekek ellenőrzőjét.

- Büszke vagyok rájuk. Egyszer még sokra viszik! – mondtam.

A november hűvös volt. Szegények voltunk, de muszáj volt begyűjtani a kályhába. A gyerekeknek elmagyaráztam, hogyha kinyitják az ajtaját, minden gyúlékony anyagot húzzanak el a közeléből, és elég, ha csak egy-két hasábfát raknak rá. Megtanulták. Féltettem őket, de mikor hazaértek iskolából én még dolgoztam, a ház pedig kihűlt délutánra.

November 18-án be kellett mennem éjszakára. Kivételes alkalom volt. Valami nagy megrendelés előtt állt a gyár, ahhoz kellett statisztálnom. Nem szívesen vállaltam. Most Terike és apám nem vállalták el a fiúkat, mert a közös gyerekük beteg volt. Nem tudtam, mit tenni. Egyedül kellett hagynom őket. Ezer-szer elmondtam, ne tegyenek a tűzre, hajnalban jövök. Meg is ígérték. Aztán... aztán csak fázhattak... én nem tudom... én csak annyit tudok, három körül beállított a gyárba két rendőr és engem kerestek. Ennyi volt. Nincs több képkocka. Elégett az életem is.

Most Imréék lakom. Hátról van egy különálló helyiség, olyan nyári konyha féle. Nem dolgozom... nem csinállok semmit. Ők tartanak el. Nincs mit mondanom. Nem beszélnek velük sem. Csak ülök, bámulok ki az ablakon. Aztán ha elalszom, felriadok és anyám hangját hallom.

– Boldi, Boldizsár... hol van Ádám és Gergely?

Biztos kiálthatok ilyenkor, mert bejön hozzám Anna. Hoz egy forró kamillateát. Elveszem. Nem szól, én sem szólok.

Hová távozik a lélek a testből?

Szabó Ferenc: Miként válnak valóra álmaink?

Egyszer régen, réges-régen, a Földközi-tenger keleti partvidékén, még az időszámításunk előtt történt. Élt Galileában három ifjú mesterember, egy asztalos, egy hajóépítő és egy ács. Minden este összefutottak az ivóban és egy kancsó bor mellett arról álmodoztak, hogy ők egyszer majd milyen csodálatos remekműveket fognak alkotni. Megbeszélték, hogy másnap együtt mennek el a közelben dolgozó favágókhoz, és megveszik tőlük a majdani nagy munkához szükséges faanyagot. Így is történt. Már kora reggel lelkesen keresték a nekik megfelelő fát. Az asztalos hamarosan újjongva kiáltozott:

- Megvan! Megvan! Ennek a fának olyan csodálatos a mintázata. Ebből én egy díszes, czifra ládát fogok készíteni, melyben a világ legdrágább kincsétt fogják majd őrizni! - újságolta lelkesen a barátainak.

Két társa tovább keresgélt. Egyszer csak a hajóépítő is hangot adott örömeinek és boldogan simogatótt egy szép sudár fát.

- Na végre! Ez egy fantasztikusan hajlékony fa! Ebből én egy karcsú, villámgyors hajót építek, melyen kizárólag a legnagyobb királyok utazhatnak majd! - büszkélkedett elégedetten.

Már csak az ács kutatott, de nemsokára ő is megtalálta a keresett fát.

- Ez igen! Ez egy nagyon ritka, kemény fa. Ebből én egy olyan erős szerkezetet ácsolok, amely a világ legnehezebb terhét is meg tudja tartani!

A három ifjú mesterember hazavitte a vásárolt faanyagot, szépen feldolgozták azt és eltették, hogy teljesíteni tudják belőle a későbbi remélt nagy megrendelést.

Pár év múlva, Betlehemben az asztaloshoz betopant egy helyi gazda, és egy jászolt rendelt az istállójába. Megadta a pontos méreteket és kifizette az előleget. A mesternek már minden tartaléka elfogyott, ezért a munkát kénytelen volt a nagy megrendelésre tartogatott faanyagból elkészíteni. Fájt a szíve a csodaszép fáért, de nem volt választása, kénytelen volt ebből megcsinálni a jászolt. Hamar végzett vele, elszállította a gazda házához, felszerelte, zsebre vágta a fizetséget és sietett haza. Néhány nappal később arra vezetett az útja. Meglepve látta, hogy milyen sok ember ácsorog a gazda udvarán. Gondolta csak megnézi már mi ez a látványosság.

Megpillantott a tömegben egy ismerőst, odament hozzá és megkérdezte:

- Hé, koma! Mit osztogatnak itt?

- Semmit öregem - felelte neki áhítatosan - megszületett a leendő Messiás! Ott van az istállóban. Menj, nézd meg magad!

Az asztalos benézett az ajtón, és nem hitt a szemének! Boldog volt! Habár nem egy cifra, díszes láda, hanem csak egy jászol, de mégiscsak az ő keze munkája őrizte a legdrágább kincset a világon!

Huszonnyolc évvel később, és öt napi járófölddel messzebb a tengerparton, a hajóépítőt néhány halász megbízta egy bárka építésével. Elvállalta a munkát, de ugyanakkor nagyon szomorú is volt, mert el kellett használnia a régen félretett csodaszép faanyagot. Szorgalmasan dolgozott, hogy a megbeszélte határidőre készen legyen a halászbárka. Amikor elkészült szépen vízre bocsátották, ő pedig az első útvonalra elkísérte őket, mert szerette volna látni hogyan működik a hajó. Jó messzire kihajóztak a nyílt tengerre. Egy alkalmas helyen kidobták a hálót és várták, hogy azok megteljenek halakkal. Az egyik ember közben elálmosodott és lefeküdt aludni a bárka végében. Hamarosan hatalmas vihar támadt, zúgott a szél. A magasba felkorbácsolt hullámok őrzöngve dobálták a kis hajót. Már mindenki azt hitte, hogy itt a vég. Ekkor felébredt az alvó, felállt, megkapaszkodott a bárka szélében és rákiáltott a viharra:

- Ne mérgeledj! Menj utadra szépen, békével!

A hajóépítőmester hitetlenkedve látta, hogy a vihar percek alatt lecsendesül és eltűnik. Ugyanakkor meglepődés töltötte el, mert mégiscsak az ő hajóján utazik a királyok királya, aki a vihart is meg tudja szelidíteni.

Öt évvel később, Jeruzsálemben az ács mestert felkereste egy római hivatalnok, és megrendelt három nagyon erős, hatalmas keresztet. Régi barátaihoz hasonlóan ő is kénytelen volt a féltve őrzött faanyagot felhasználni, és abból összeácsolni a keresztet. Éppenszak elkészült a munkával, amikor római katonák felügyelete alatt három ember érkezett. Mindegyik a vállára vett egy keresztet, és mit sem törődve a katonák gúnyolódásával, elindultak súlyos terhükkel a közeli domb felé. Egy óra múlva az ács mester, mivel már amúgy sem volt dolga, elindult megnézni mire kellettek a

kereszttek. Felérve a dombra előrefurakodott a tömegben, hogy lássa mi történik. Egyszerre két ellentétes érzés szorította össze a szívét. Fájdalmat érzett, amikor meglátta a Názáretit a kereszten. És egyben büszkeséget, mert az ő alkotása képes megtartani a világ legnehezebb terhét...

Ha úgy érzed, hogy a dolgok másképpen alakulnak, mint ahogyan azt szépen eltervezted, feltétlenül jusson eszedbe, hogy a Teremtőnek valószínűleg más tervei vannak veled. Amennyiben hiszel benne, valamilyen formában meg fog ajándékozni terveid megvalósulásával. Mindhárom Mesterember álmai valóra váltak, csak éppen más formában, mint ahogy azt ők elképzelték. Senki sem sejtetheti előre, hogy a Teremtőnek milyen céljai lehetnek velünk. És talán ez így van jól...

Pánti Anna:

Cselló és zongora

Kiss-Domonkos Judit és

Asztalos Rita koncertjének margójára

Érzelmek húrjain:

a tudás könnyed lepketánca,
a bölcsesség varázsa,
érzelmek, színek áhítata,
emlékek áradása.

A lélek megújulása,
életünk hangokba foglalása,
két Művész összesimuló
lélekszárnyalása.

Turányi Terézia: Az erdő harmóniája 2

Heléna: Egy érzés itt belül...

Édesanyám, Apám, már messze jár,
Ölelő karjuk már rég nem vár.
Örömömbé szomorúság vegyül,
Itt vannak a lelkemben, itt legbelül...

Fotót készítette Pánti Anna

Kanizsa József: A ráncok tengerén

(Apámhoz)

Ha a kezedet nézem,
Homlokodat látom,
Ha homlokodat nézem
A kezedet látom.

Csak nézlek, nézlek s gyengén
Fogom a kéréses kezedet
És a ráncok Tengerén:
Apám, látom a szemedet...

Fehér Flóra: Az én piétám

Amikor férjhez mentem, összeköltöztünk anyukámmal, aki mindig tevékenykedő, jó kedélyű nő volt. Szerette a munkahelyét, nem akart nyugdíjas lenni. Ötvenhat évesen mégis nyugdíjazták, akkoriban ez volt a szabály. Azt mondta, hogy a nyugdíj olyan, mint a siralomház, ahol már csak a halálra kell várni.

A gyerekeink iskolába, mi munkába jártunk, anyukám egész nap egyedül volt és egyre rossz kedvűbb lett. A halála előtti évben már nyaralni sem jött velünk a szeretett hétvégi házukba. Nagyon féltettem.

Ez alatt a nyaralás alatt volt egy álmom.

Anyámmal egy réten sétáltunk. Gyönyörű idő volt, gyenge szél fújdogált. Anyukám szólta, hogy egy kicsit elfáradt, üljünk le. Éppen előttünk volt egy pad, amelyre letelepedtünk, és behunyt szemmel süttettük magunkat a nappal. Körülöttünk zengett a rét, madarak énekeltek, bogarak zümögtek.

Egyszer csak csönd lett. Furcsa, hideg csönd, amelyben hirtelen meghallottam a szívem dobogását. Fületem, dobog-e anyué is? De az övét nem hallottam.

Rémülten nyitottam ki a szememet. Anyám lecsúsza a padról, mozdulatlanul feküdt a fűben. Felkaptam a két karomba. „Kérlek, várj! Várj, viszlek haza!” - súgtam a fülébe és szaladni kezdtem vele. Meglepően könnyű, szinte súlytalan volt.

Magamhoz szorítva egyre gyorsabban futottam, zihálva rohantam, a lábaim elhagyták a földet, már én is könnyű voltam. Anyukámmal a karomban nesztelenül szálltam a végtelen felé.

Baljós, mégis szép álmom volt. Nem mertem róla szólani senkinek.

Ősztől anyukám depressziós lett, majd decemberben egy kórházi kivizsgálás igazolta az álmomtól támadt aggodalmamat. Áttétes rákot diagnosztizáltak nála.

Kérésére nem hagytuk kórházban, otthon ápoltuk. Megbénult, egyre zavartabb lett, lassan leépült a személyisége, kapcsolatba sem lehetett már lépni vele. Olyanná vált, mint egy kényes és értékes tárgy, amit tisztán, rendben kell tartani.

Halála előtt egy nappal a szokásos ellátása után váratlanul nyugodt, derűs arccal, tiszta tekintettel nézett rám és azt mondta: „Édes kislányom, nagyon szeretlek.” Ez volt az utolsó ajándéka. Rö-

viddel utána elborult a tudata, és másnap délután meghalt.

Nem sírtam. Hónapok óta készültem erre, titokban már elsírtam minden könnyemet. Lemostam, és ahogyan mozgattam, forgattam, pöröltem vele: „Most jajgass, most panaszkodj!” Még a hátán lévő felfekvést is gondosan bekenegtettem. Felöltöttem, felkötöttem az állát, betakartam egy tiszta lepedővel, telefonáltam a körzeti orvosnak és a családtagoknak.

Hamar megérkezett mindenki, az orvos, a család, a húgom, anyám testvérei. Tele lett velük a szoba. A rokonok könnyeztek és örültek egymásnak, mert ritkán találkoztak. Beszélgettek, sajnálkoztak anyámon, megint könnyeztek, és tovább beszélgettek. Az egyik rokon engem hibáztatott a hosszú szenvedéséért. „Mert a kórházban hamarabb meghalt volna!” - mondta vádlón.

Én csak ültem az ágy végénél és döbbenet néztem, hogy mit művelnek a halottam mellett. A beszélgetésüket nem tudtam követni. Csak az járt a fejemben, hogy anyámmal negyvennyolc évig jóban, rosszban együtt éltünk. Hogyan lesz tovább nélküle?

Észrevettem, hogy a lepedő alól kilóg a két kicsi lába. Az egyiket megfogtam, így vártam a halottszállítókat. Magamban ismételttem: „Nem vihetik el tőlem. Nem engedem, hogy elvigyék, nem engedem, hogy elvigyék!” A lábát némán fogva, dermedten ültem, amiért nem tudták a koporsóba emelni. Mindenki engem nézett, a szállítók türelmesen vártak, de én nem mozdultam. Végre a nagy fiam gyengéden simogatni kezdte a görcsös kezemet, és a fülembé súgta: „Engedd el, ő úgyis mindig velünk marad.”

Elvitték, én úgy éreztem, hogy elvették.

Kínzó hiánya napokig kísértett. Voltak éjszakák, amikor többször is átszaladtam a szobájába, mert úgy hallottam, - mint hónapokon át oly sokszor - hív szegény. Rámoltam a holmiját. Kerestem a ruháiban maradt illatát, a keze nyomát a noteszában, kedvelt tárgyain.

A temetkezési vállalatnál, korábbi meghagyása szerint a hamvasztását rendeltem meg. Amikor kérdezték, hogy hol lesz eltemetve, mondtam, hogy sehol, mert hazaviszem. Egy szép egyszerű porcelán urnát rendeltem azzal a tervvel, hogy a nappalink egyik könyvespolcára teszem, és csak

mi fogjuk tudni, hogy ő ott van velünk.

Ettől kezdve reménykedni kezdtem, hogy ha a hamvai otthon lesznek, talán csökken a veszteségem.

A halála után két héttel értesítettek, hogy a hamvakat átvehetem a városi temető urnaátadó-jában. Szabadnapot vettem ki és kis hátizsákkal a vállamon rohantam a temetőbe.

Szép májusi délelőtt volt. A temető tele volt már virággal.

A gomba alakú urnaátadó épület pultja mögött egyenruhás, sötét arcú nő fogadott.

Az édesanyámért jöttem - mondtam lelkes várakozással.

Papírok? - és rám sem nézve a pult alól kivett egy nagy tortadobozra emlékeztető csomagot. Magamhoz akartam ölelni, hogy máris vihessem. A nő azonban szó nélkül felkapta és eltűnt vele egy ajtó mögött.

Éppen arra gondoltam, hogy a doboz nem fér be a hátizsákomba, a karomban kell vinnem, amikor a helység hátsó részén szétnyílt a fal.

Itt mindent fekete drapéria borított. Középen egy aranyozott állványon ott állt anyukám urnája. Gyászzene szólalt meg, majd egy kongó hang valamilyen verset mondott. Meglepődve, zavartan álltam a lelketlen feketeségben. Amilyen váratlanul kezdődött, olyan hirtelen vége is lett. A díszlet halk surrogással bezárult. Ismét a pulthoz léptem, mert a doboz újra ott volt.

Biztosan benne van az édesanyám? - kérdeztem bizonytalanul. A nő lesújtó pillantást vetett rám, egy tollal rábökött egy papírra, amit aláírtam, és eltűnt.

Viszlek haza - suttogtam, és magamhoz szorítva a dobozt, végre kiléphettem az urnaátadóból.

Anyukám visszaszerzése fölötti örömöm azonban hamar nem várt gyötrelommé vált. A doboz gyatra minőségű kartonból készült és sokkal nagyobb volt, mint az urna. Ahogyan átöleltem, összenyomódott a karomban. Ha lazábban tartottam, ide-oda lötyögött benne. Féltre, hogy kincsemet leejtem, keservesen tettem meg az utat a temetőkapuig. A dobozt, nagy nehezen a két behajlított karomra ügyeskedtem. Óvatosan lépkedtem tovább a temető fala mellett. Lassan haladtam, mert a doboz így is jobbra-balra nyaklott, az urna ide-oda csúszkát benne. Járművet, taxit nem vehettem igénybe, mert nem volt szabad kezem. Gyalog indultam haza.

N. Sebestyén Katalin: Pillangó-köd

Vigyázva, nehogy valaki nekem jöjjön, vagy meglökjön, átjutottam egy aluljáró lépcsőin. Jó tíz perc múlva egy ház kerítésénél azonban már meg kellett állnom, mert a nyakam, a vállam zsibbadni kezdett. Pár perc pihenésre letettem a dobozt a kerítés kőlapjára. Valahogyan újra a karjaimra vettem és tovább mentem. Néhány száz méter után remegni kezdtek a karjaim, a verejtékem a szemembe csurgott, minden porcikám görcsben volt és úgy éreztem, mázsás súlyt cipelek.

Többszöri megállás után végre a házunk előtti kis térre érkeztem, és egy közeli padra rogyva magam mellé tettem a dobozt.

Lehunyv a szememet, arcomat a melegen sütő nap felé tartva pihentem.

Madarak énekeltek, gyenge szél fújdogált.

Már pihentünk, gyerünk kislányom, menjünk haza! – hallottam anyukám kedves hangját.

Felkaptam a hamvait, és mintha könnyű testét ölelném, siettem, szaladtam be a házba, rohantam a negyedik emeletre a lakásunkba. Az urnát a közös nappali szobánk egyik könyves polcára tettem.

**Imre Anna: Kopjafás temető
Apám sírja**

**Dr. Török György:
Újévi kívánság**

Garázsomban „három gyerek”,
Ők a csodás leánderek.
Kocsival, ha véletlenül
Cserepüknek nekimegyek,
Leveleik hangtalanul
Egytől-egyig leperegnek.

Mérgelődök, bosszankodok,
Néha egy-két csúnyát mondok.
Pedig tudom én hibázok,
Ártatlanok a virágok!

Gyakran látjuk nap mint nap,
Hogy az embert úgy is bántják,
- Az okát tán meg sem mondják? -

Pedig de jó lenne végre,
Ha a szép szó és a türelem,
Gondoskodás, szeretet
Töltené be világszerte az emberi szíveket!

**Figula Csaba:
Nyomot hagyni**

A régiek elmentek, lassan mi következünk.
Nem marad más, csak a kezünk.
A kezünk, mely azon dolgozott,
Hagyjon utánunk valamely nyomot.
Nyomot, mely nem felejt,
Mi tudja, lelkünk mennyit szenvedett.
Ami világgá kürtöli a fájdalmat,
Hogy egyszer eljön majd az a pillanat,
Utánunk e nyomon kívül már semmi sem marad.

De minek a nyom, ha mást nem adhat,
Csak szomorúságot, borút és fájdalmat!
És ki vagyok én, hogy a világnak,
örökül csak ezt hagyjam?
Mert nincs a Földön elég kín és szenvedés?
Mert nincs a Földön elég önjelölt poéta, aki csak
ehhez ért?
És nincs senki, aki végre azt mondja elég!
Menyegző kell ide, nem pedig temetés!

Inkább törjön le a kezem, ha még egy sort leírok!
Szakadjon a papír, ha több terhet rá osztok!
Mulatni akarok, a sírás elemészt.
Nyomot hagyni ily áron igazi gonosztevés.
De Istenem mit teszek, én is csak szenvedek,
Hamis prófétává lettem, ezért kútba vessetek.
Nyomot hagyni muszáj, akkor is ha borzalom.
Mert nyom nélkül elmúlni kínzó nagy fájdalom!

Gál Art: Madonna és a kised

A M Summer: Közeleg az ősz

Elmúlik a forró nyár szépen, csendben,
Közeleg az esős ősz, minden rendben.
Reggel megszólal a csengő a padok fölött,
meg kell tanulni olvasni a sorok között.

Felkavaró lehet az egyedüllét.
Emberek társaságát mért kerülnéd?
Tárd ki szíved egy örületes élet előtt,
melyet a pók már rég sűrű hálójával beszőtt.

Hadd ismerjék meg a fiatal éned,
neked szól a dal, neked zeng az ének.
Kelj útra íziben, ha az idő szeles is,
ülhetsz még a négy fal között, mint az őseid.

A szürke hétköznapiakból jól esik,
ha a fényre lépsz, tán sétálsz reggelig.
Emberek közt az idő is gyorsabban telik.
Nem hiszem, hogy a friss levegő kedved szegi.

Vár a libegő, a havas hegycsúcsok,
hamarosan eljő a tél, meglátod.
Határok nincsenek, elmosták a tengerek.
A kirándulóhelyek érted versengenek.

**Balogh Zsuzsa:
Nekem az ősz**

Itt van az ősz, itt a szüret,
Gondolatom hazasiét.
Gyermekkorom falujába,
Apám szőlő lugasába.
Tenyerembe fognám Apám két kezét,
Úgy óvnám a szülői ház csendes békéjét.
Hervad a táj, elmúlt a nyár,
Színes tájon a köd szítál.
Fák levelét szél ringatja,
Óvatosan földre rakja.
A nyár íze ott van a gyümölcsben,
Csorduló bor ígérete minden szem szőlő-
ben.
Hűvösek a hajnalok,
Rövidebbek a napok.
Hosszúra nyúlnak az árnyak,
A költöző madarak hazatalálnak.
Elmélázok a csendes tájon,
Milyen jól esik az ilyen álom.
Nekem az ősz Apám szőlő lugasa,
A legszebb emlékeim maradtak alatta.

Várad Klára: A szél

Drotleff Zoltán: Ősszel

Fáradt napsugár nem ér le a földig,
már didereg a későn kelő hajnal,
párastólát von magára az élet,
s bíbelődik sok árván maradt gallyal!

Színes avarpaplant varr a nyirkos szél,
melynek búcsút intett tavasz és a nyár!
Még útra kel egy-egy kóbor falevél,
de kapaszkodó-ágot már nem talál...

Elszáll, akár egy édes, szerelmes dal,
mely a gyökerekben még szunnyad, talán...
E múltó, káprázatos álmvilág
elmerengve csodálkozik önmagán,

mint az ember is hervadása után,
élő lelkén, mert így marad fenn csupán...

Monda Margit: Ősz

Szekérbe fogta táltos paripáit az ős,
zsákjából kiengedte mind a színeket,
És csak száll a tarka levelek sokasága,
mely játékos ecsetje nyomán született.

Zöld, sárga, vörös és ezüst színű a lomb,
s ahogy rávetődik a nap édes fénye,
Úgy tűnik, mintha csillanó tó vizén,
egy felhevült rőt gömb izzana, s égne.

Vágtatnak a lovak erdőn és réteken,
patáik nyomára hull a sok levél,
Fekete sörényük táncot jár a fényben,
hátukon nyargal a hűs októberi szél.

Sűrű köd gomolyog a saroglyából,
nyirkos eső szítal a didergő fákra,
Álmos felhők mögött szunnyad a nap,
tűzéből, fényéből mintha kevesebb járna.

Az alkony is egyre korábban érkezik,
Hosszabbak lesznek már az éjszakák,
Erdő mélyére húzódnak a vadak,
és lassan csupaszra vetkőznek a fák.

Nyálkás avar lett a sok színes levél,
alatta álomra hajtja fejét a Föld,
Eltűnt a palettáról a sárga, a piros,
sápadt, fénytelen lidérc az ezüst, a zöld.

Kopár lesz a tüskés galagonyabokor,
a kökény pöre bőrét is megcsípi a dér,
Az ég kékje lassan szürkére változik,
bús nótát játszik hárfáján az ősztündér.

Az eltűnő nyarat siratja az ég is,
könnye remegve megül a fűszálakon,
A tücsök is letette rég a hegedűt,
és bekopog az ős az ablakomon.

Sétálgat még kicsit a kopár határban,
jó gazda módjára szétnéz a birtokon,
Üres lett a szekér, pihennek a lovak,
de már készülődik a jeges tél a bakon.

Deák Isabelle: Üres padok (Villon idézettel)

„Ősz húrja zsong, jajong...”
Belegyalogol a lelkembe
az üres padokat kikerülve,
át a parkon,
a zizegő avaron,
keresve egy kis színt,
mit a nap hint.
Némi sárgát, de inkább vöröset,
hogy ne legyenek a napok ilyen ködösek.
Elsétál a pad mellett egy nénike,
kinek hátát az idő görbítette,
és nem fordul utána senki,
mert tudjuk, hogy Ki kíséri.

Imre Anna: Az ős varázsa

Tilingerné Gerlei Ilona: Tarkabarka ős

Közelít az ős, színes ruhát ölt a táj,
útra kelnek majd a fecskék és a gólyák.
Őszi szél hordja a színes faleveleket,
s varázsol belőlük tarka avar szőnyeget.

Őszapó érkezik hamarosan,
saruja halkan koppan,
tarisznyájában lesz hamuban sült pogácsa,
s ezüstös esőt hint a tarkabarka őszi tájra...

**Bene Edit:
Emléktúra**

Baranya kedves nekem,
Tájék a szülőhelyem.
Természet szeretete
Ott ivódott lelkembe.

Szeretem a Mecseket,
A szertelen hegyeket,
A megbúvó völgyeket,
Csodás buja erdőket.

Bíboros erdőszélen
Legeltetem a szemem.
Megszólal völgynek hangja,
Volt tanyám bús sóhaja.

Pirul a galagonya,
Csipkebokor bogója.
Bokron csücsülő kökény,
Akár batikolt kökény.

Tüskés, bökös ágakon
Madár repdes csacsogón.
Rakoncátlan levelek
Levegőben pörögnek.

Langyos légi fuvallat
Táncoltatja az a vart.
Szár az kukoricaszár,
Zizeg, suttog a határ.

Télre készül a táj
Őszi hónap derekán.
Szivárványos természet
Szívem lüktet teveled.

Bene Edit: Vizesés

Balogh Zsuzsa: Az ősz

Itt van az ősz, itt a szüret,
Az évszak, mit Isten bőséggel áldott meg.
A nyár íze, illata ott van a gyümölcsben,
Csorduló bor ígérete minden szem szőlőben.
Elhagyott pókhálókön üzen a tél,
Elbújtak a rovarok, a tücsök sem zenél.
Fázósan bújik kabátba az ember,
Eszébe jut ilyenkor a nyár,
A meleg örömét jobban értékeli,
Amikor már deres a határ.
Színes leveleit, mint megannyi terhet,
Leveszi a faágakról gyengéden a hideg,
Helyette köd kabátot terít a hátára,
Madárfészek szélén tollpihe lebeg.
Hervadó bölcsője a viruló nyárnak,
Széllel ringatva lassan porba hull.
Minden mi étellel volt teljes,
Lassan megsárgul, kifakul.
A természet ősszel mindenét odaadja,
De a méltóságát akkor is megtartja.
Égbe nyújtott ágai közt felragyog a nap,
Tudja, hogy tavasszal újra erőre kap.

Turányi Terézia: Őszi csendélet

Orosz Zoltánné: Ősz

Lelked ezüst fátyolát körbe fonja az ősz,
A színekbe rejtőzik a köd, mint a lesben álló csősz.
Szilvák, szőlők duzzadva sorakoznak,
Méltó diadalukra büszkén várakoznak.

Eső selyem cseppekkel itatja a tájat,
Forró nyár után szomjazik minden kisállat.
Sünik vackolódnak, gyűjtögetnek szépen,
M megbújnak majd csendben az avar rejtekében.

Egy apró tündér sorra festi a fákat,
Alkot nékik bíborszín ruhákat.
Van, amelyik élénk sárga díszbe,
Így vonul a társaság az emberes hónapok elébe.

Kart-karba öltve sétánk alkalmával,
Töltsük meg lelkünk a színpompás látvánnyal.
Ölelje körbe lelkünk a melegét,
Szívjuk mélyen magunkba az ősz leheletét!

Kovácsné Rigó Márti alkotása

Csipkerózsa: Szüret

Ragyogó kék bogyók, fürtön, egy rakásban,
Tömötten fogóznak, körben, mind egy szárban.
Bennük van a nyárnak ereje és bújja,
Lila-kék szemekké az ősz varázsolja.

Érlelődik fürtje a napmelegtől,
Színes lesz a pohár nedű keservétől.
Őszhervadás hozza a szüret idejét,
Mustként csurog leve, ha a bogyó beért.

Roppannak a szemek, a daráló zúzza,
Kalapácsos satu, szép lassan szorítja.
Telik ám a hordó, gazda elégedett,
Érlelődik kedve, a mustgőz már terjeng.

Fejedelmi nedű fáradság palackba,
Venyigéknek vére kerül az asztalra.
Vidámság és móka munka kísérője,
Egészség és jókedv jusson egész évre.

A múltat idézve, könny csordul a borból,
Hagyományt teremtünk mézízű zamatból.

Kovácsné Rigó Márti alkotása

Szedő Tibor:
Őszi történet

Ősz száj szélén ökörnyál,
esőfüggöny mögül a fény kitekint.
Harmat gyöngyeivel játszik a hajnal,
szivárványt feszít égre az ősz.

Fűcsomó átázottan didereg,
mohát könnyez farönkre a természet.
Levelet hullajt a bánatos tölgyfa,
őszi ruhát horgol a szeptember.

Magaslat esővel teli dézsája,
menny csapja nyitva maradt.
Ősz ölébe zuhan a felhő,
fodros szoknyája csuromvizes.

Csupasz ágak alkotni kívánó ecsetek,
borús tájat festenek az égboltra.
Szél a rétre őszi falevelet sóhajt,
virágok gyűrött blúzban.

N. Sebestyén Katalin:
Elmúlás

Nyirkos-ködös-hidegek a reggelek,
új színes ruhát ölt az erdő,
hús, levélszállító szellő szalad a rónán.
Pipacsmezőtől viruló tüzes évszak,
aranyló kalászrengeteggel dicső aratás,
új kenyér illata tovaillant,
mely nemzetünk kincse, vagyona.
Kévébe kötve már a forró, perzselő nyár,
fájón könnyeit hullatja az öreg tölgy.
Élénkzöld levelek elszínesedtek,
elárvult sárgás-barnán enyészetbe hullnak,
a kopasz fák alját egyedi mintájú,
ezerszínű avarszőnyeg díszíti.
Sietős léptek színpompás lombszőnyegen,
zizzenő hangok törnek meg a csendet,
szarvasok násza, szarvasbögés, mint
megannyi harsona zavarja meg az idillt.
Természet-gazdag festői pazar színei
fény és árnyék, halódó, szikrázó nap,
királykékre festett mennyezet,
a horizonton kialvó fény is
már csak az elmúlásról mesél.

Imre Anna: Ködös hajnalon

Szedő Tibor:
Arcomra csordul az ősz

Rőt levelek bélyegén sétálok,
vállamon szöszmötöl az ősz.
Fénycsillag az ágon táncol,
talpam alatt gallyak zenélnek.

Árnyon átsuhan a szél,
ősz markában csendet rejt.
Természet ecsetén rozsdás szín,
nyár poharában még egy utolsó korty.

Arcomra csordul az ősz,
toboz a fűvön szétszórja magjait.
Ráncos kérgen múlt hege,
fa a lombkoronáját elvesztette.

Imre Anna: Gellért-hegyi kilátó

**Rozványi Dávid:
Erdély, a neved**

Mint egy vesztett szerelem emléke,
olyan az ajkamon Erdély, a neved.
Mint egy tündérgert, hová mindig vágytam,
mesekönyve a tűnő boldogságnak.
Kamaszkorom legszebb ősze volt,
s most, hogy hajam deresbe hajol,
mindennap s minden éjjel, idézlek téged,
mint énem igaz és jobbik része.

Múlik az idő, s vele halok én is,
de amit adtál nekem, tudom örök,
ahogy örök minden hegy és folyó,
ahogy a városok házai között
visszhangzik a múlt,
s nem halkul el az igaz szó.

S nem veszítlek el,
míg megmaradsz szabad,
szabadságodban örökre enyém,
sodorhat minket bármerre a sors.

Cserna Ferenc: Éjjeli Duna part

Milliónyi csillag fent, a magas égen
Illegeti magát a folyó tükrében.
Lent a parton szerte sok ezernyi lámpa
Ontja meleg fényét nyári éjszakába.

Kis hajónk csendesen szeli a hűs vizet,
Szemünkkel nem győzzük csodálni e szépet,
Pest-Buda, imhol a Duna legszebb éke,
Míg a nyugodt folyó a tengerig ér le.

Margit-sziget, folyónk ékszer dobozkája
Főváros szívében vízzel körül zárva.
Sok ifjúnak szíve lelt örök szerelmet,
Zöld lombjai alatt fogadtak hűséget.

Fényességben fürdik Országunknak háza,
Közepén magaslik büszke kupolája.
Számos fehér torony mutat fel az égbe,
Hazánk legszentebb háza tiszteletére.

Tizenegy híd köti össze Budát, Pestet.
Megannyi fényfűzér von egybe két testet.
Mennyei szépségének titkos varázsa
Szívünket, lelkünket, vérünket áthatja.

Méltóságos csendben palotáknak sora
Túlpartról álmosan néz ránk Buda vára.
Évszázadok óta királyink lakhelye,
Mára sok szép emlék, dicső múlt nemtője.

Karnyújtásnyira van Szent Gellért hegy
orma,
Fényárban úszik a híres Citadella.
Szépség és valóság, nem lehet leírni,
Esti vízi sétánk nem fogunk feledni.

Szétoszlanak agyunk minden szegletébe,
Szép emlékeinknek titkos rekeszébe.
Istennek nagy hála, nem egyedül láttam,
Drága feleségem volt az úti társam.

Kis hajónk megfordul, lassan visszamegyünk,
Arannyal szőtt emlékek pezsdítik a lelkünk.
Kiszállunk a parton, elhagyjuk a mólót,
Fogjuk egymás kezét, ránk nevet a vén Hold.

Kiss József:
Nagyapó bakancsot vesz

Hajnalfényben várakozó tetterő,
amit az érdes éj partra sajtolt át,
lüktetve hozza színbe a táruzó tért
s duzzasztja újra a mindenség sátorát.

Lendíti a szükség a gyarló ember-bolyt:
ki munkára kél, ki vásáros igényt
támaszt - nyüzsgés indul, talpak tapodják
a járdakövet: holnap, ma és az imént.

A vágyak többágú fuvalma tüzesít
s átforrósítja Nagyapó kedvét, véré;
döntése elodázhatatlan immár:
lábbelit kell venni, hiányát mérvén.

Keresgélő útra indul, majd föltekint:
előtte egy puccos second-hand áruda.
A fejben ekkor sugalmak suhannak:
„Ne menj oda!” míg másik: „Járj oda!”

A habozás viszont már nem helyénvaló,
mert a boltban szemébe tűnik egy bakancs,
egy vero cuoio italiano.
Meg kell venni, szólal meg a belső parancs.

Szép a színe, jó a bőre, talpa, kérge
is kitűnő, ám Nagyapónak feltűnik
egy fémpántos toldalék, mely a talpak
mellett díszileg s benne a csavar tövig.

„A vasalás erősíti a talpat -
noha utólagos rátét, emiatt
is különleges” - magyarázza a boltos,
miáltal a kétely is tüstént elinalt.

Bár szokatlannak tartja Nagyapó a
barkácsolt, rögzítő dísz a bakancson,
megveszi azt, eltölti boldogság-tudat
s elméjében úgy cikázik, mint egy fantom.

Csipkelődés kel életre az otthon
légkörében; Benjamino, az unoka
csintalankodik szavával, hümmög és
fontoskodások sorát köti hurokra.

„Akár a sarkát is hátrakötheted,
Nagyapó, hogy le ne törjön” - élcelődött
a fiú, de Apó résen volt, hogy amaz
vicc dolgában ne érje be az elődöt.

„Ha Nagyapó sarkára áll, Achillesnél
óvatosabban védi majd gyenge pontját” -
vágta replikázva, büszke derűt tárva.
S el is érte, hogy olyannak ne mondják,

Akin könnyen fenhetik a kést, aki
úgy találja, hogy a különlegesen
feljavított lábbeli nem azonos a
bóvlival, bármily csíny is teregessen.

Kényelmesen simul a lábra a finom
bőr; gazdájának hűséges, engedelmes
társává vált. Érzéki bűvölet-féle
teljesül: a lélek ujjong, a szív repes.

A fura szerzeményt megcsodálta már
ez is, az is, a szomszédok közül bárki -
mindazonáltal utcára, térre Apó
vasalt bakancscsal csak módjával jár ki.

Pósa Anikó: Szabadság

Kovácsné Rigó Márti alkotása

**Németh Nyiba Sándor:
Jövője megöli**

(a Magyar Kultúra Lovagja)

Port rúg a szél haragja,
A lombokat mozgatja.
A sétáló holt lelkek
Már könnyet nem ejtenek.

Hang gurul a dombfejten,
Élet halk a menny-erdőn.
A törzs panasza reccsen.
Időt vesz a jövőnek.

Ároksági fűszálnak
Elszárad a fájdalma.
Gyökereit nem szánják.
Tövestől tépi az ár.

Hullám dobálja a testét,
Partra veti a lelkét,
Sorstalanul hánykódik
A jövője megöli.

**Kovács Attila:
Már láttam**

Szombat van, a piacot járom.
Zöldséget, gyümölcsöt keresek én.
Válogatok, alkudok, kritizálok,
Mindenből a legjobbat szeretném.

S ahogy haladok, elfog egy érzés,
Már jártam itt, láttam, éreztem ezt.
De mi ez? Megfejtethetlen titok, érzem,
Előtem sötét árny lengedez.

Talán a másvilág üzenet értem,
Hogy szüksége van rám, nincs tovább...
Vagy egy más kor vont rám leplet,
S neki a személyem imponál.

Vagy átéltem pont ugyanígy,
Csak a feledés vitte el?
Tétován lépek, visz a tömeg,
S érzem, egy erős kéz kiemel.

S e pillanat már a jelen,
Elmúlt, mi volt, ez én vagyok.
Mintha ébrednék, tisztul fejem,
Elmúlt a látomás, a gondolatok.

Talán átértük ezt mindannyian,
Éreztünk valamit, láttuk a mást.
Talán többre vagyunk hivatottak,
De nem akarjuk a változást.

Lehet, hogy egy üzenet érkezik meg,
De tőlünk vissza is mehet.
Csak kézbe fogjuk, ránézünk,
De nem bontjuk ki a levelet.

S világok buknak, újak születnek,
Élünk, meghalunk tudatlanul.
Semminek a végét nem ismerjük,
Csak várunk, hátha valami kialakul.

De biztos így a jó, a piacnak vége.
Csomagok a kézben, hazamegyünk.
Elfeledjük, mi volt, de nem végleg,
Egy nap újra látunk, s emlékezünk.

Kurunczi Mária: Csokoládé bál

A szegedi csoki bálon
csokiból volt minden álom,
csoki volt a szék, az asztal,
csokiból volt a zenekar.

Csokoládé táncpartnerrel
csoki parketten twiszteltem.
Hunyorgott a lámpa fénye,
csokiból volt az ernyője.

Csoki dalok szálltak szépen,
a csokoládés rétek felett,
nem sárga, de barna a Hold,
minden felhő csokiból volt.

Csoki angyalok repkedtek,
csoki álmokat hintettek,
aztán lassan csak megvirradt,
csokoládé a felkelő Nap.

Csoki sugarak fénylettek,
én is lassan felébredtem,
minden csoki meg is olvadt,
nekem csak ez a vers maradt.

Aradi Erzsébet: Rózsaszín takaró

Egy rózsaszín takaró.
Erre vágyom.
Hosszúkás, kerek vagy ovális?
Nem tudom.
Keresem, kutatom...
Hol találom?
Szívemben ott dörömböl,
Vagy csendben vár talán?
Nem tudom mikor, merre tart,
S, hogy felnőtt e, vagy babás?
Mindegy.
Akkor is reá várok.
Meglesz tudom.
A nyitja ez:
Terítsem ki,
Adjak, adjak, adjak...
S be fog takarni,
Mert ő:
A SZERETET.

Mártonné T: Gondolataim, érzéseim...

(Dr. Török György Tanár úr
újhartanyi zenés irodalmi estjéről...)

Utánozhatatlan tehetségről,
Mély emberi érzésekről,
Személyes élményekről,
Versekről, zenéről, szeretetről.

Számomra olyan volt az est,
Mint egy áhítatos templomi mise.
Csodás versek, zeneszámok,
Mély érzések és sok-sok szeretet.

Köszönet a szervezőknek érte!
Nagyszerű bemutatni egy embert
Még életében a közönségnek,
Megismertetni műveivel őket.

Az a fergeteges tehetség,
Amit Török György megtestesít,
Utánozhatatlan, és példaértékű
Mindannyiunknak egy életre.

Csak ámultunk a műsor során,
Hol könnyeztünk, hol vidultunk
Azon, amit mit hallottunk,
A szerző előadásában.

S a végén jött a meglepetés,
Mely fokozta hangulatunk.
A tanár úr és volt diákjai,
Együtt énekeltek régi daluk

Éltesse az Isten Török tanár urat!
Írjon még sok-sok verset,
Míves zeneszöveget,
Komponáljon sikeres zeneműveket.

Eliza Wolf: Templom, mi tűzben ég.

Nem is oly régen,
mikor még szerettél engem,
Lelkem mélyén tenéked...
a templomod épült fel.
Sajnos- e templomban,
én lettem az áldozati bárány,
Feláldoztál engem,
A szerelem oltárán.

Neked nem fáj az elmúlás,
De szívem jajongva sír,
Templomod falán belül látom,
Jézust is így!
Látom a képeket,
ezek fájdalmas ikonok,
Te, ebből semmitsem érzel,
mert álnok vagy, s konok.

Ég egy templom,
éző szívek zokognak!
Hiszen legbelül mélyen
Istenre gondolnak.
Nincs, ki megfékezze
e gyönyörű templom tűzét,
Porrá hamvad minden,
mit éző szívemben,
régóta őrzök én.

Így pusztul el múltunk,
Már nem fáj a gondolat,
Mi régóta tehozzád fűzött,
de oktalan!
Látod a tüzet?
Tudom, hogy igen!
De tested merev,
Nem mozdul rá,
mit oltani kellene.

Megteszi más,
rohan templomod felé,
Mit sűrű, sötét füst takar el,
éző szívektől rég!
Elhamvadt minden,
mit lelkem oltárán feláldoztam én.
...Szerelmet, hűséget, életemet,
egy olyan emberért,
Kit a világon, mindenkinél
jobban szerettem én...!

„Balogh Attila vagyok. Kiskunhalason születtem 1985-ben. 5 éves korom óta rajzolok, festek. Elsődlegesen grafikákat készítek, sci-fi és fantasy témakörben. Festeni akril és olajfestékkel szoktam. Van néhány versem az underground műfajon belül, illetve a 70-es évek új szimbolizmusában kifejlődött magán-mitológiák kategóriájába sorolható „A csillagpor galaxis krónikái” szimbolikus gyűjteményem, melyet a 2000-es évek óta írok és rajzolok.”

Balogh Attila: Erdei séta

Balogh Attila: Kiskunhalas torony a holdfényben

Balogh Attila: Zöld rét felhőkkel

Rozványi Dávid: Kávémésék: a Levendulalány

Valahol a nagy víztől egy félórányi járásra virágzott egy őslevendulás, már senki sem emlékezett arra ki ültette és mikor, de minden nemzedék szorgosan gondozta, mert tudták, hogy a levendula virága egyszerre ad egészséget a testnek és a léleknek és repíti a szellemet az egész felé.

A kislány mindig vágyakozva nézte a kékeslila mezőt, amikor a szülei kezét fogva elsétált mellette. Vonzotta a hely, szeretett volna berohanni, ráfeküdni a virágokra, meghempergőzni és átölelni minden egyes csokrot, külön-külön. Bár szófogató és szerény kislány volt, de a szüleitől mindig levendulaszínű ruhadarabokat kért: szeretett volna minél jobban hasonlítani kedvenc virágaihoz. Egy szép nap eljött a várva várt alkalom: már nagycsoportos óvodás volt, amikor a szülei egyedül engedték el a nagymamájához. A kislány csalafinta módon nem az egyenes utat választotta, hanem nagy ívben megkerülve a falut a levendulás felé ment. Most jön el a pillanat, amikor egy lopott órácskában egyedül lehet kedvenc virágaival. Szaladt a réten át, ugrott az árkon át, reptette a levendula varázsos illata. Elérte az első sort, széttárta karjait és belevetette magát.

S nem telt bele egy perc sem és már az egereket itatta bánatában, így talált rá a kisfiú:

- Miért sírsz, Levendulalány?
- Ne hívj így, nem vagyok levendulalány, utálom a levendulákat.
- Miért ne? Nem szereted már a levendulát?

- Utálom, gonoszak. Elvárásolt az illata, a szépsége, amikor beteg voltam ezzel gyógyított az édesanyám, de most, hogy közelről megismertem, rájöttem, milyen gonosz ez a virág.

- Miért, mit tett veled?

- Amikor futottam, elestem benne, amikor átöleltem, megszórt, amikor ki akartam jutni, körbezárt. És nagyon fáj a bibim – mutatta a kisfiúnak a karcolásokat a lábán és a karján.

- Talán nem jól szeretted a virágot, és ezért fáj. Futottál, amikor csak lépned kellett volna, öleltél, amikor simogatnod kellett volna és menekültél volna, amikor mellette kellett volna maradnod. Néha a szeretet nem más, mint figyelni a másakra, hogy milyen szeretetre vágyik.

- És akkor nem fog fájdalmat okozni?

- Dehogynem! – nevetett fel a kisfiú. – De a szeretetet ez a fájdalom teszi majd értékessé. Ha ismered a tüskéket, csak akkor fogod igazán érezni, milyen finom az illata, milyen szép a színe.

A kislány nem értette igazán, mit magyaráz a kisfiú, még nagyon fájtak a sebei, s tudta, a szülei is leszidják majd a szétszakadt ruhácskájáért.

Hetekig kerülte a levendulást, s amikor a szüleivel újra arra sétált, már nem volt az a varázslatos színe és illata, amit annyira szeretett azelőtt. Mégis, amikor a közelébe ért, végre megértette, hogy miről beszélt a kisfiú: a szeretet ára mindig a fájdalom és mindig megéri.

Nagy-Kóré Mária: Vizesés

Erdős Sándor: A kis táska

Fáradtan rogyott le az ágyra apám, lecsatolta műlábát és ködös tekintettel nézett tajtékozó anyámra.

– Hol a francba van a kis táskád? – utalt kiabálva apám motoros táskájára.

– Nem tudom. – motyogta halkán apa és nem is nézett anyámra.

Abban a kis fekete táskában volt múltja, valamint egy csipetnyi a mi jövőnkéből. Ma utazott a déli busszal a városba felvenni a kölcsön utolsó részletét, amit az új ház építésére vettek fel. Nem kevés pénzről volt szó, abból kellene befejezni a ház építését, ami apám késői ötlete volt, hogy a gyermekeinek valamit hátra tudjon hagyni, ha elhagyja ezt az árnyékvilágot.

Apámon most, ahogy anyámon szinte mindig, látszott hogy ivott, a táska az irataival és a pénzzel nem volt sehol. Négy testvéremmel együtt sírtunk, de nem azért mert elveszett a pénz, hanem anyám agresszivitása miatt. Féltettük apát. Féltettük a kis lakásban szerteszét repülő tárgyaktól, amit anyám dobált felé. A valaha erős büszke férfi védekezően tartotta maga elé a kezét, nehogy a repülő, forró levessel telt fazék eltalálja a fejét.

Józanul még megvédte volna magát, de most csak tehetetlenül nézte anyám őrjöngését. Azt a durva erőszakot, amit mi gyereket szinte minden nap megtapasztaltunk anyánk részéről. Sokkal fiatalabb volt apámnál, és úgy érezte, hogy velünk ötünkkel, a gyerekeivel az élete veszett kárba. Elvesztegette a legszebb éveit, amit masszív alkoholizálással töltött. Rendszeresen vert, és lelki terrorban tartott minket. Rettegtünk, mikor láttuk, hogy ismét ittas, bár apa nem adott a kezébe pénzt soha, mégis valahogy mindig megtalálta a módját a pénz megszerzésének. Végül is csinos nő volt, és sok jólelkű férfi lakott a faluban. Nekünk gyerekeknek ebben csak egy jó dolog volt, hogy a ruhásszekrénybe rejtegetett üres pálinkásüvegeket visszaválta a boltban, egy kis zsebpénzre tudtunk szert tenni.

Apa nagyon sokáig nem ivott egy csepp alkoholt sem, csak vizet, semmi mást, pedig ha valakinek, akkor neki nagyon nehéz élete volt. Tanult és intelligens emberként magas pozícióban dolgozott egy építőipari vállalatnál, amíg a forradalom ki nem tört. Világnézete nem fért össze a rendszerével, ezért a forradalmárokhoz hittel csatlakozva részt vett erőszakos cselekményekben. A forradalom leverése után letartóztatták és börtönbe

vetették. Sokat nem beszélt a börtönéveiről, de nagyanyám elmondása szerint többször kínozták, mint fizikailag, mint lelkileg. A börtönt úgy hagyta el, hogy az egyik lába ott maradt a börtönkórházban. Szabadulása után csak csekély rokkantsági nyugdíjat és megvetést kapott.

Iskolatársaim a füleim hallatára csúfolták féllábúnak, és az ezt kiváltó dühömet egyre fokozódó agresszivitással próbáltam kezelni. Apám mindig mondta, hogy hagyjam őket, mert nem tudják mit mondanak, de ezt akkor nem értettem. Sok éven keresztül csak a horgászatnak, és nekünk a gyerekeink élte apám, úgy hogy alkoholt soha sem ivott. Anyám túrhetetlen viselkedése beletaszította őt is az alkoholizmusba, viszont ő nem lett agresszív, maradt a szeretett apánk.

Anyánk belefáradva a lakásban lévő holmik szerteszét dobálásába becsapta az ajtót és elment valahová.

– Ott hagytam a kórház mellett a padon. – mondta apa, miközben óvón ölelt át és a fejemet simogatta. – Van a fiókban egy kis pénz. – sóhajtott és fáradtan dőlt hanyatt az ágyon.

A szekrény fiókjában meg is találtam az elrejtett kis pénzt, amit a zsebembe sülyesztettem és kicsém kezét megfogva könnyes szemmel sétáltunk a busz megállóig. Épp elég volt kettőnknek az apró a jegyre odafelé. Az már nem nagyon izgatott, hogy jövünk haza, mert gyalogolni azt tudtunk, viszont most sürges az idő.

Fagyalbokor vetett árnyékot a kórház melletti padra, ahogy futóléptekkel közelítettünk felé. A szívem a torkomban dobogott, mikor odaértünk. A pad alatt feküdt a kis fekete táska, aminek remegő kézzel húztam el a cipzárját. Minden benne volt. Benne volt apám múltja, és benne volt a mi jövőnk is.

Bene Edit: A petróleum esete

A tanyán petróleumlámpa szolgáltatja az esti fényt. Gutiné a cilindres lámpa világításához a kellemetlen szagú folyadékot szűknyakú, öblös, kissé koszlott, sötétzöld mázas, kétliteres cserépedényben tárolta. Kifogyott a petróleum, ezért Marát elküldte a szomszéd faluba. Az ötvenes években a vegyesboltokból kimérve lehetett beszerezni a sűrű, sötét lét. Az edényt teletöltötte a szatócs. Húsz fillér volt a jutalom a pénzből, amit azért kapott Mara, mert elment vásárolni. Vett magának két szem stollwerkot. Hangos csokolómmal távozott a kiskereskedésből. Az üzlet előtt elkezdett piruettezni. Lendületből az épület falának lódította a kancsót, darabokban hullottak szét a cserepei. Abban a pillanatban a tárolóedénnyel ő is megsemmisült. A falról a járdára csurgott folyadéktól búzlott a környék.

Szégyenkezve, könnyes szemekkel csámpázgatott a poros úton a hegyen át hazafelé, lógó orral bámulta a földet. Még jó, hogy nem botlott bele saját lábaiba. Mázsás súly húzta lefelé üres kezét, száján keserűen omlott szét a karamell ízű édesség. Félt a pofonoktól, szidalmaktól.

Reszketve, szepegve lépett a lakásba. Pislogott anyjára, hunyorgott, mint égőkanóc a kormos lámpaüveg mögül. Nem lehetett tudni melyikük tekintete volt bánatosabb? Nem kapott ki. Nyakleves helyett jobban fájt neki, hogy az est sötétjében vékony gyertyaszál pislá fénye mellett kellett pizsmogniuk, és elmaradt az esti mese. Korán kellett ágyba bújniuk.

Szűkös anyagi helyzetükben a petróleum ára komoly veszteséget okozott a háztartás kasszájában.

Garajszki Istvánné: Ráébredés

Tivadar mérgesen nyitja lakásuk ajtaját. Már a zárt ajtóból tudja, neje még nem ért haza. Táskáját és zakóját ledobja az előszoba akasztója alatti polcra és a postaládából behozott újsággal a nappali felé veszi az irányt. Bevágja magát a hatalmas bőrfotelba, és bekapcsolja a tévét. Előveszi a napilapot, be-lenéz. Majd ledobja a kisasztalra. Feláll, és az étkezőbe megy. Nem találja a helyét. Idegesen járkal a lakásban. Már délután óta egyre zaklatottabb. Nem sikerült a feleségét elérni telefonon még többszöri próbálkozásra sem. A nő főnökét is hívta, de az se ért rá arra, hogy felvegye neki a telefont. Először csak simán mérges volt, de később egyre morózusabb lett a maga által kombinált lehetséges verziók miatt. Hol lehet az asszony? Baleset érte? Túlórázik? Nem szokott. A főnökével van? Esetleg még jó is érzi magát vele? Tuti! Már legalább egy órája itthon kellene lennie, de nincs sehol. Ajtócsapódás hangja zökkenti ki kába állapotából.

Zsanett egy bevásárlókosárral pördül be az előtérbe. Látja a férje ledobált holmiját.

- Szia, drágám! Már itthon vagy? – Szólítja párját, mert nem látja sehol. A kosárral a konyhába megy és ott találja a férjét a konyhapultnak támaszkodva, aki nem méltatta válasza, de ő hozzá lép és megcsókolja. Ám Tivadar ahelyett, hogy visszacsókolna, szúrós tekintettel néz feleségére.

- Hol a fenébe voltál?

- El kellett intéznem ezt-azt. Meg bevásároltam. – Nyögi ki meglepetésében a nő. Nem számított ilyen fogadtatásra. Férje mindig kedvesen szól hozzá.

- Egész délután hívogattalak! Miért nem vetted fel?

- Bocsi. Nem is vettem észre, mert a benti tárgyalás alatt lenémítottam.

- És utána? Nem kellett volna megnézned? Biztos nagyon jól érezted magad a főnököddel. Hol voltál vele? Mutasd magad! – Már szinte kiabálja Tivadar, és nagyot ránt az asszonyon, ahogy maga felé fordítja. – Mutasd azt a rohadt telefont! Kivel beszéltél helyettem?

Zsanett a meghökkenéstől szólni sem tud. Még sosem vonta őt így kérdőre Tivadar, és ilyen hangot se ütött meg vele soha. Majd ahogy felfogja, most mivel is vádolja őt a férje, dühbe gurul. Kikapja a telefont a zsebéből és a férjéhez dobja.

- Itt van! Nézd meg nyugodtan! Mondtam már hogy... - A férje nem hagyja befejezni a mondatot.

- Ne magyarázkodj! Hol voltál? Megfogja a nő állát, és maga felé fordítja az arcát. Zsanett nem szólal meg, ránt egy erősebbet magán, hogy a férje elengedje, elfordul és faképnél hagyja. Bemegy a fürdőbe. Könnyes szemmel hajol a mosógép fölé, és teszi a dolgát. Bár ez most inkább csak pótcselekvés, nem

sürgős tevékenység, de el kell terelnie valamivel az idegességét. Ebben az idegállapotban nem áll le vitatkozni. Egyiküknek se tenne jót. Nyomozott utána talán? Hisz tényleg a főnökével volt, de külön kocsival mentek, és csak a pálya bejáratánál találkoztak. De akkor is! Hogy merészel Tivadar ilyet feltételezni. Már bánja azt az időt, amit ma a férje születésnapjának a szervezésére szánt. Lehet csak egy üveg piát érdemelt volna. Talán még abból is az olcsóbbat ilyen viselkedés után. Igyekszik Tivadart elkerülni, és szoba se áll vele. Bár a férj se nagyon keresi a társaságát. Még elmatat a fürdőben egy ideig, utána lefürdik és elindul a hálósobába.

Eközben a férj az asztalra teszi a hozzá vágott mobilt, és leül mellé gondolkodni. Érzi, nagyon megbántotta a feleségét. Talán másként kellett volna kezelnie a helyzetet. De ha egyszer annyira tudni akarta, hol is volt ahelyett, hogy felvette volna azt a nyavalyás mobilt. Pedig csak úgy simán hiányzott, hát mindenáron beszélni szeretett volna vele. Meg a kollégák beszólásai is kétségekbe hajtották. Az egyik véleménye: „Ugye nem gondolod, hogy a jóképű és gazdag főnöke helyett rád pazarolja az idejét?” A másiké se volt jobb. „A helyébe én is inkább a göréra hajtanék. Ott Ferrariba rakhatná a csinos popóját, nem egy öreg Opelba! Nem is értem mit eszik rajtad.” Hát ezek után nem csoda, hogy nem volt képes higgadtan viselkedni. De minden hiába, még most sem tudja a lényegét. Hol volt az asszony egész délután. Közben csippan a felesége asztalra tett mobilja. Üzenet érkezett rá. Csak nézi egy darabig. A kezébe veszi. Fel tudná oldani és megnézni, hisz Zsanett sose titkolta a feloldási kódot. De mégse teszi meg. Tőle szeretné tudni az igazat. Igen ám, de hogyan, mikor szoba se áll vele. Feláll, elmegy a hálósoba ajtajáig és bekukucskál. A neje látszólag alszik. Visszamegy a konyhaasztalhoz, ahol a telefon újabb üzenetet jelez. Tétován nyúl a készülékért. A kíváncsisága felül múlja azt, amit elvárna magától, és megnyitja a telefont. Szeme és ujjai gyorsan az üzeneteket keresi. Kovács Ágostontól jött az email. Ki a fene az a férfi? Még sosem hallotta a nevét. Ez nem is a főnöke! Ez valami új pasi lehet. Gyorsan olvasni kezdi.

„Kedves Zsanett

A délutáni megbeszélésünkre való hivatkozással:

Örömmel tudatom, hogy sikerült a jövő heti szombat délutáni csoportot áttenni a következő hétre, így önöké a pálya délután négytől zárásig. Kellemes szórakozást kívánok önnek és a férje baráti körének! Tisztelettel: Ágoston”

Hát ez meg mi? Gondolkodik Tivadar, majd megnyitja a következő üzenetet is, ami valami étterem logója után következik.

„Értesítem, hogy a jövő szombati kiszállítást rögzítettük a gokartpálya címére. Visszaigazolást kérek, ha esetleg mégis változtatna rajta.

Köszönjük megrendelését: Napfény panzió”

Ez egy újabb nem értem Tivadar számára. Majd szépen lassan kezd a fejében összeállni a kép. Kezd ráébredni, a felesége valószínűleg az ő jövő heti születésnapi meglepetését készítette elő. Ő pedig köszönetképpen letámadta, és a féltékenységével gyötörte. Még megmagyarázni sem hagyta. Ezt a szégyent. Ezt jóvá kell tennie, hiszen ő nagyon szereti a feleségét. Ezért félti annyira. Igen ám, de hogyan kezdjen hozzá. Megint a hálósobához megy. Az asszony láthatólag alszik. De csak láthatólag. Nem képes elszenderedni, a férje vádjai motoszkálnak a gondolataiban. Ép csak képes visszatartani a szipogását, hogy Tivadarnak ne tűnjön fel. A férj azonban arra gondol, talán nem ébreszti fel Zsanettet, mert abból sok jó nem származna. Más jut az eszébe. Kimegy a nappaliba, ahol reggel hatra ébresztőre állítja a telefonját, és lefekszik a kanapéra egy meleg pléd társaságában. Gondolatai már a reggelre tervezett tevékenységei körül forognak. Közben álomba szenderedik.

Nem így Zsanett, akit még az is bánt, hogy férje be se feküdt melléje az ágyba. Tényleg azt hiszi, hogy ő és a főnöke a kellesnél jobban jobban vannak? Már a szipogását se képes visszafogni. Nehezen sírja magát álomba.

Tivadar reggel hatkor a csörgésre kiugrik az ágyból. Annyira siet, csak boxeralsóban megy először a hálóhoz. Nyugtázza, a neje alszik. Ő gyors és nesztelen léptekkel a konyhába oszon. Felteszi a kávé, és reggelit készít. Rántottát, mert máshoz nem igazán ért. Sose volt ráutalva, hogy a konyhai szaktudással behatóbban megismerkedjen. Mikor mindennel kész, a két kávé elkészíti. A feleségének egy pöttyel és tejszínhabbal, mert Zsanett úgy issza, magának meg feketén, ízesítés nélkül. Két lapostányérra ossza

a rántottát, kenyeret szel mellé és a kávéval együtt egy nagy tálcára pakolja. Lassan a háló felé lépdél vele. Mikor belép, az asszony még alszik. Az éjjeliszekrényre teszi a tálcát és a kávé felett legyező mozdulatokat tesz, így áramoltatva annak illatát szeretett felesége felé. Mikor Zsanett orra a kávé aromás illatát megérzi, nyitogatni kezdi a szemeit. Férje ébredező felesége fölé hajol, lágyan megsimítja az arcát és hosszan megcsókolja. Segít neki felülni, közben átkarolja és újból lágy, kedves és puha csókkal jutalmazza. Meztelen teste az asszonyhoz simul, és kifejezetten jó hatást gyakorol Zsanetre. Hát még a férj által elsuttogott mondatok!

Turányi Terázia fotója

- Bocsánatot kérek! - Mondja, miközben a tálcát teszi a felesége ölébe. - Ne haragudj! Este nagyon bűnös voltam. De talán a mentségemre szolgál, hogy nagyon szeretlek és rettentően idegesített, mert nem tudtalak elérni. Kicsi boldogságom, ugye megbocsájtasz? - Néz az asszony szemébe olyan bűnbánó arccal és szomorkás tekintettel, hogy Zsanett nem tud neki ellenállni. Arra gondol, mekkora dolog ez a reggeli attól a férfitől, aki még életében nem csinált ilyet. Meg még a hibáját is belátta, sőt bocsánatot kér. Mosolyra húzza a száját, miközben a két kávé elveszi a tálcáról. Az egyiket a férje felé nyújtja.

- Meg. Egy feltétellel. Ha többé soha nem teszel ilyet. Legalább hagyta volna, hogy megválaszoljam tegnap azt az átkozott kérdést.

- Most már hagynám. De bevallom jött két üzeneted, amit megnéztem. Azokból már rájöttem, mekkora egy barom vagyok. De ez a barom nagyon szeret téged. - Átöleli a feleségét, újabb csókot lehel puha ajkaira, és közösen fogyasztják el a Tivadar által elkészített reggelit. Közben mindent megbeszélnek. Zsanett elmondja, hogy tényleg a főnökével volt, de csak azért, mert a segítségét kérte a gokartpálya kibérléséhez. Azt is csak amiatt, mert mikor ő odatelefonált, gyorsan lerázták, hogy az időpont már foglalt. Tudta, hogy a felettese nagyon jó haverságban van a pálya tulajával, hát megkérte, segítsen, ha tud. A feleség arról is tájékoztatja a férjét, hogy a főnökére sose gondolt, mint partner, mert nem szeretne a nőcsábász Ottó pár hetes kapcsolata lenni, és pláne nem akarná ezért kockáztatni a házasságát, mert ő is szereti Tivadart. Igaz így már nem lesz meglepetés a gokartpálya kibérlése, és a haveri kör Zsanett által való összetrombitálása, de legalább a feleség ébredése gyönyörűre sikeredett, és újra boldogan és szerelmesen ölelik át egymást.

Szűcs Erika: Az én háborúm

Háború van a szomszédos országok között. Oroszország megtámadta Ukrainát.

Magyarországra is menekül az ukrán lakosság.

Az én családomat azonban annyi áldással ajándékozta meg a Teremtő, hogy a szívem telis-tele van hálával. Ünnepe van nálunk, a leányom friss diplomás lett. Most vette át a BME mesterképzésén szerzett kitüntetéses oklevelét. Sok nehéz, küzdelmes év, számtalan tanulással töltött óra van mögötte. Mindkettőnknek nehéz, stresszes út vezetett idáig. Mint elvált szülő, egyedül neveltem fel az egyszem utódunkat. A válásunk az édesapjával nem volt indulat mentes.

Az utóbbi időben a lányommal a hétvégéket az idős keresztanyámnál töltöttük. A diploma megszerzéséhez a keresztmamám is sok mindennel hozzájárult. Ezen a szombaton is együtt voltunk mind a hárman. Készítettem a lelkemet az ünneplésre: főzünk valami finomat, megebédelünk, aztán nagyokat beszélgetünk. Végre nem kell senkinek rohanni, nincs elvégzetlen feladat, - csak kikapcsolódás, és egymásra figyelés.

Hagyom aludni az egyetlen gyermekem. Megérdemli. Én addig elmegyek bevásárolni – így álmodoztam.

Indultam a boltba boldogan, nagyokat szippantva a friss tavaszi levegőből. Vettem mindent, ami szükséges a hétvégi lakománkhoz. Arcomon boldog mosollyal nyitottam be a házba, sikerült hazacipelnem a nehéz szatyrokat, a jó Isten erőt adott hozzá. Hazatérve a lányomba ütközök, kabátban áll előttem, útra készen. Szia! Apa felhívott. Be kell vinnem a városba a most érkezett kárpátaljai magyar ismerősét, hogy bevásárolhasson - gurguláznak felém az energia fűtötte szavak a gyermekem ajkáról. Már indul is. Rám se tekint. Lefoglalja az újonnan bevállalt feladata. Megmeredek, lefagy az arcomról a mosoly, - mint akit leforráztak. Ó, oda az ünnepem. És már is uralkodik rajtam a régi sok rossz emlék. Az apjának bezzeg felkelt, és azzal az autóval mennek, aminek a megvásárlását én is támogattam anyagilag. Drága az üzemanyag is... én meg gyalog cipekszem.

S kezdek haragudni a volt férjemre, és az Ukrainából menekült ismerősére. Már megint tönkretették az álmaimat. Miért hagytam magam félretenni? Kezdek harcolni. Gyűlölöm ezt a helyzetet.

- Ó, nem gyűlölhettek, mert a gyűlölet bevonzza a rossz dolgokat. Most a világ tele van gyűlölködéssel, s ez szülte a kapzsisággal karöltve a háborút. Miért is szakadt a nyakunkba ez a háborút? Mert még mindig sokkal jobban tudunk gyűlölni, mint szeretni.

Mit tanultál te a lelki gondozódtól: Mielőtt elhatalmasodik rajtad a gonosz érzés, kérj áldást az ellenségedre a Teremtőtől. - Szól halkán hozzám a Jézusom, az én mennyei barátom.

Gyorsan az égiekhez fordulok a lelki békém helyreállításának ügyében. És rábízom magamat az Istenemre, hogy vezessen ezen a meredek úton, mert ha bennem béke lesz, akkor azt fogom sugározni a környezetem felé is. Nem ronthatom el az örömünket a bosszankodással.

Természetesen a rossz cselekedetekkel nem érhetek egyet, azokat meg kell ítélnem, hogy én ne kövessem el. Most kell az élő tükörbe belenézni. Szépen elém állt. Az ítélet az Isten dolga. Viszont nekem kell győzelmet aratnom a belém költözött harag felett.

Mert anno a bűnbeeséskor azt mondta az Isten: ha hallgattál a kígyóra, és most tudni akarod, hogy mi a jó és mi a rossz, akkor menj és tapasztald meg!

Már annyi mindenben részesültem ebben az életben, én már csak szeretni akarok. Nem bánthatom az imádott lányomat azért, mert ő mást is szeret, és segít neki. Kérem a Teremtőt, hogy tisztítson meg a gyűlölet rossz érzésétől, és ő végzi a dolgát. Elkezdett szeretettel megtelni a szívem, nem kellett tovább küszködnöm a negatív gondolatokkal. Dolgozott az én Istenem. Tulajdonképpen büszke vagyok a lányomra, hogy a bajba jutott embereken segített. Már a megbocsátás, és a hála töltötte be a lelkem. Elkezdtem főzni, a fejem megtelt jó gondolatokkal, és a Teremtőtől kegyelméből mennyei ízekkel ajándékozhattam meg a szűk családomat. A gyermekem boldogan jött meg, hogy ő is segíthetett a háború útje menekülteknek, és én is hálás vagyok a jó Atyámnak, hogy megváltam ezt a harcot önmagamban. Nálunk a béke és az öröm megteremtette az ünnepet.

Kis Ferencné Elő Mária: A nagy pofon

Az 1952-53-as tanévben nyolcadikosok lettünk. Mi lettünk a kísérleti osztályok. Újdonságként bevezették a „kisérettségi vizsgát”, éspedig: magyar nyelv és irodalomból, számtan-mértan-algebrából, történelemből és alkotmánytanból. Minden becsületes diák szorgalmasan készült, teljes lázban égett az egész osztály. Elérkeztek a vizsgáztató napok. Azt hiszem, négy vagy öt diák ment be egyszerre. Tételt húztunk és jól szétültettek bennünket. A katedránál az igazgatónk, egy tanfelügyelő, a tantárgyat tanító tanárunk és néha még egy másik tanár is bent ült. Persze én is nagyon izgultam, de mindegyik tantárgyból jól sikerült a beszámoló. A többi tantárgyból is jól álltam, nyugodt voltam: lesz olyan jó a bizonyítványom, hogy fölvesznek a gimnáziumba.

Évzárón az iskola udvarán sorakozott fel az egész iskola elsőtől a nyolcadik osztályig. Nekem a „Ságvári Endre” vándorzászlót adták a kezembe, amit a többi zászlóvivővel együtt az osztályok előtt vittünk, tartottunk. A szokásos ceremóniák, ismertető, jutalmak kiosztása után került sor a nyolcadikosok továbbtanulásának ismertetésére. Akkor még a nagy nyilvánosság előtt olvasták fel, kit melyik iskolába vettek föl. Olvasták, hogy a gimnáziumba kik mehetnek, milyen a tanulmányi eredményük. Az én nevem nem hangzott el. Reménykedtem, hogy majd a Mezőgazdasági Technikumnál, de ott sem olvasták. Ekkor elhajítottam a zászlót és sírva rohantam az iskola szögletébe, ott a falnak fordultam, nem bírtam abbahagyni a zokogást. Életemben még ilyen fájdalmat nem éreztem. Meg akartam szünni! Egyszerűen nem akartam tudomást venni semmiről és senkiről. Hiába akartak vigasztalni, nem érdekelt semmi. Jolika néni az osztályfőnököm odahozta a bizonyítványom. Nézd meg! Látod, csak egy négyesed van, a többi ötös!

- Nem vettek fel sehova! Nem kellek senkinek! Engem semmi más nem érdekel! – mondtam zokogva. Ezt követően körülbelül két hétig nekem otthon nem hallották a hangomat. Ha szóltak: hozzá be fát, bevitettem, hozzá vizet, vittem, gyere enni, mentem, de magamtól semmit nem tettem. „Szerencsére” egy szerencsétlenség zökkentett ki ebből a nagy letargiából. A hátsó nagykamránk ki akart, illetve be akart dőlni a kamra belseje felé. Az mentette meg a benne lévő holmit, hogy a hátsó fal előtt álló vastag polc a gerendákra rögzítve megtartotta a falat, és így ideiglenesen

ha bizonytalanul is – de nem rombolt le semmit. Mindenki rémülten rohángált – a szomszédok is, - hogy most mi lesz, mit csináljunk? Most is, mint mindig, nagyanyám találta meg a logikus megoldást. Rám kiáltott:

- Szaladj hamar kislányom, szólj a tűzoltóknak, hogy baj van, jöjjenek azonnal! - Én elszaladtam. Féltettem az otthonunkat és ez rázott vissza a valóságba. Utána már minden kezdett visszazökkenni a rendes kerékvágásba. A tűzoltók kidöntötték a berogyni vágyó vert falat, ebből mi vályogot készítettünk és egyik ezermester ismerősünk felhúzta a falat is. Közben édesanyám – jóakarátú ismerősök segítségével – elment a Mezőgazdasági Technikumba és beadta a kérelmet a továbbtanulásomhoz a bizonyítványommal együtt. Rövid idő múlva megkaptuk a választ a bizonyítványom kíséretében: *Kedves szülők! Gyermeküket a nagyszülők szociális helyzete miatt intézményünkbe nem sorozhatjuk be.*

Ez megint nagy pofon volt. Összeborultunk, jól kisírtuk magunkat édesanyámmal, de tudomásul kellett vennünk, hol a helyünk. Később megtudtuk, hogy valamikor régen nagyanyáméknál két nyáron kiskanász vagy kisbéres volt egy Fazekas József nevű ember, aki a párt révén bekerült a Tanácsházára és ő is ott volt, mikor a továbbtanuló gyerekek sorsáról döntöttek. Így estem én ki a mézes fazékból. Azt az embert ismeretlenül is mindig gyűlöltem. Az élet persze ment tovább. A nyári játszótársam a Babós Jóska olyan idős volt, mint én. Az ő édesapja tűzoltó volt, semmi fontos szociális háttér nem gátolta a továbbtanulását. Őt felvették a gimibe, az első évfolyamot el is végezte. A mi barátságunk továbbra is megmaradt. Kíváncsiskodtam, miről tanulnak, milyenek az osztálytársak, a tanárok. Azon a nyáron selyemhernyókat tenyésztettünk, mint annyi sok más család. Zsákszámra szedtük az eperfa levelet úton-útfélen. Jóska is kijött segíteni azzal a hátsó szándékkal, hogy rábeszéli édesanyámat, próbáljuk meg ismét a gimit. Ő segíteni fog, de biztosan nem lesz nehéz, egy év kihagyás nem nagy idő. Édesanyám bevehetetlen kövár volt.

- Én még egyszer nem akarom megélni azt a megalázást és azt a fájdalmat sem akarom látni a gyermekemen, amit egyszer már megéltem. – válaszolta.

Így aztán nem lett belőlem gimnáziumi diák.

Amikor egy borszakértő író bort kortyolgat...

Drubina Karolina: Szőke szeánsz

A szobámban ülök. A fotelem kényelmében kémlelem az előttem tornyosuló bontatlan, mélyzöld színű burgundi palackot. A sötét kapszula a tetején még érintetlen. Még. A szokatlan formájú címke elegánsan tekintélyt parancsoló. Oly szófogadóan és tisztelettel áll előttem, mint egy becsületes vitézkatona. Megjelenésével elnyerte a tetszésemet és igazán kíváncsivá tett. Vajon milyen ínycsiklandó nedűt rejt az üveg? Feltéve, ha az ízlelőbimbóimnak hasonló gyönyörben lesz részük, mint a szemeimnek?! De előtte még kell egy igazi fehérboros pohár és egy dugóhúzó! Igen, igazi fehérboros pohár, amely oly méretekkkel rendelkezik, hogy a kóstolást valóságos nagybetűs ÉLMÉNNYÉ teszi. Ne legyen rajta se gravírozás, se szitanyomás, se zsírfolt, se rúzsolt! Tükörtiszta fénye ragyogja be a szobát és kelyhének ívei még kívánatosabbá varázsolják a beléjük zúduló értékes aranycseppeket! Már csak a parafadugó

állít elém legyőzhetetlennek tűnő akadályt. Sebj! Egy kis játék a dugóhúzóval és máris kezdődhet az aromák csatája. Tiszta, közepes citromsín jellemzi ezt a tételt, melynek szép koronája van és ezt a látványt tökéletesen kiegészítik a lassan leereszkedő lábak. Illatát tekintve tiszta, fejlődő, közép + intenzív, gyümölcsös, virágos, vegetális, fűszeres és egyéb jegyekkel, melyet pompásan kiemel a fa. Ez az illatorgánium, olyan aromákat foglal magában, mint a birs, a sárgaalma, a körte, trópusi gyümölcsök közül a mangó, az ananász, és a banán. További jegyek, a kamilla, a gyöngyvirág, a csalán, a szalma, a fehér retek, a fehérbors, a gyömbér, a fa, a méz, a vanília karamellel karöltve, valamint a finom sós-vajas popcorn eleveníti meg a krémes-ásványos karaktert. Kóstolva száraz, testes, közepes savval és alkohollal, melyek szép egyensúlyt alkotnak. Az aroma intenzitás közép +, mely gyümölcsös, virágos, vegetális, fűszeres, fás és egyéb aromajegyekkel bontakozik ki, valamint minden fenségesen visszajön ízben, ahogy azt illatban is megtapasztalhattam, s hosszú lecsengéssel ér véget ez az ízélmény. Kiváló minőségű bor tökéletes egyensúllyal, melynek érettségét figyelembe véve fogyasztható, de még érlelhető, éppen ezért kíváncsi lennék rá pár év múlva. Ár-érték arányát tekintve nagyon jó ez a „tökéletes Napkirálynő”. A kőkemény szakmai rész után hátradőlök, és nem elemzem tovább a bort, amelyet a kezemben tartok. Fogom, és lassan kortyolgom kiélvezve minden cseppjét és zamatát. Ketten vagyunk, csak ő és én.

Amikor egy borszakértő író írása ihletet ad, s ezt az élményt megosztod költőtársaidal is:

**Hermann Marika:
Szemek...**

Tőkén a fürt
Fürtön szemek
Csipegetek
Szemezgetek

Nap átragyog
Szőlőszemen
Gondos kezen
Áldás legyen

Szüret idő
Fürt hal bele
Puttony tele
Présbe vele

Nedü csordul
Hordóban forr
Kész az újbor
Karácsonykor

Ízlelgedesd
Kortyolgassad
Víg bordalod
Eldaloljad

Cserna Ferenc: Bölcs Noé

Bölcs ember volt Noé, nincs is neki párja,
Mert szőlővesszőt is vitt be a bárkába.
És mikor vége lett a nagy vízözönnek,
Elültette nyomban, várva, mit teremnek.

Termett is az bogyót, hát még annak leve,
Attól emelkedett ősapánknak kedve.
Ivott is belőle, de nekünk is hagyott,
Időben elzárta hordóban a csapot.

Igyunk hát cimbora, jut mind a kettőnknek,
Aztán köszönjük meg a jó Teremtőnknek.
Ily nemes itallal áldott meg bennünket,
Mértékkal fogyasztva áthatja lelkünket.

Lengyelné Török Erika: BOR...

BORzalom a mai nap,
BORdal zeng az agyamban.
BORról kéne verselnem,
BORzasztó, de nem teszem.
BORnemissza a nevem,
BORT inni nem szeretek,
BORról írok rímeiket,
BORzolom kedélyedet.

Fekete Edit: Szüret

Szőlőtőkéken a dús fürtöcskék,
mint a hetyke friss menyecskék.
Dús keblükkel meredeznek,
leveleikkel pajkosan integetnek.

A széllel dacolva táncolnak,
a darazsakra átkot szórnak.
Hetykén néznek a világra,
nem gondolnak a szüret havára.

Mint megannyi vidám kislány,
ide-oda hajladoznak, mézédeseen illatoznak.
És amikor a szüretidő itt van,
a vidám gondtalanság gyorsan elillan!

Szabó Ferenc: Szüret

Megérett a szőlő, minden szeme édes, zamatos,
A dülő csupa báj, színesen ragyogó, illatos.
Az egész hegyoldal isten terített asztala;
Odalebben egy darázs messziről, szomjasan.

A szőlő levét issza, és valósággal szürcsöl,
Szeszélyesen libben, és folyton zsongva zümmög:
Csodálatos! Mennyei itóka! Mézédés!
Remélem, nem leszek tőle nagyon részeg!

Darázs, te már eloltottad nálunk Szomjadat!
A szőlő többi leve bizony nekünk itt marad! -
kiáltják aBátor szőlőszedő asszonyok,
S elűzik a zümmögő, sárga csíkos potrohost.

Az összes fürt kiköt a szüretelők vödrében,
Csupán magányos levelek maradnak a tőkéken,
Ide öntsd a szőlőt aranyom! - mutatja egy Puttonyos,
Miközben szemeit legelteti a lányokon.

Elégedett a gazda, számolja a telő kádakat,
Zenével is segíti a taposó lábakat.
Legények préselik a szőlőt a pinceudvaron,
Miközben törik fejüket egy jó bordalon.

Ma dolgoz ember torka nem marad szárazon,
Mohón megisszák a nekik hozott szilvapárlatot.
Vidáman dalol a gazdaasszony is, nem morog,
Hisz a hordókba már édes, illatos must csorog.

Sötétedik, véget ért a Szüret a birtokon,
Dalolni kezdenek a legények, lányok, asszonyok.
Gulyás rottyog egy nagy bográcsban az udvaron,
S a bálozókkal együtt mulat a hold, a csillagok.

Soós-Gyórfy Katalin
Frivolitás ékszerek

**Mitták Ferenc:
Gyóni Géza szobránál**

A parkban ülök, hűs fák alatt,
ittthon vagyok régi falumban,
nézem amott azt a bronzszobrot,
aki mélézva könyvet lapoz.

A mi költőnk ő, Gyóni Géza,
egy világháborús mundaérban,
óvón hirdeti a szent békét,
amelyért áldozta életét.

A kis falunkat, mely most város,
büszkén felemelte magához –
megőrzött embereket, rétet,
virágokat, szálló lepkéket.

Tollából dőltek a szép versek,
sorjáltak a rímek, szóképek;
e szép tájat ő is szerette,
lakóit áldva emlegette.

Csak egy éjszakára kívánta,
hogy tűnjön el a rossz, a bánat,
és menesztette volna őket,
a rút, rajtunk élőködőket. –

Imádkozott a Jóistenhez,-
hazavágyó lelke éltette,
de a rabság felemésztette, -
kínok között halt a lágerben.

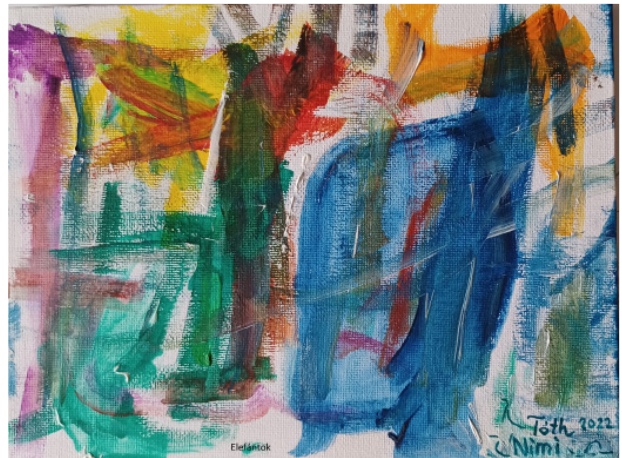
A parkban ülök, hűs fák alatt,
előttem a költői alak,
mit kívánjak a maiaknak, -
mint békét, jólétet, nyugalmat.

Tóth Eleonóra: A kék cinke

Tóth Nimród: Elefántok

Tóth Benjámín: Ősi harcos

Tóth Nimród: A színek tánca

Reményi Flóra: Az én állataim

**Hermann Marika:
Színek tánca**

Színpompás szivárvány
Színbált rendezett
Piros szín a zölddel
Csárdást lépeget

Színes zenezóra
Sárga tancba ment
A fehérrel vígan
Színkeringőt lejt

Kék is szaporázza
Sarkantyúja peng
Kalapján a szalag
Rózsaszínben leng

Lila perdül-fordul
Nincs néki párja
Óh milyen színpompás ez
A Színek tánca

Hermann Marika versét
Tóth Nimród: A színek tánca című alkotása ihlette.

“Amikor összeér a lelkünk”
A Mandrik család kézműves munkái

Mitták Ferenc: Lili tündér és a horgászverseny

(Kurtasori mesék)

Kedves olvasóim!

Ismét jelentkezem egy új Lili-történettel. Balázs vagyok, akit Baliként ismertek. Ott születtem Gyónon, a faluszélt jelentő Kurtasoron a Calvin utcában. Persze, ezt is már Kálvin utcának hívják. A kis nádfeleles házunk ott állt a közeli „Nagyvíznek” elkeresztelt tavacska mellett, a határba vivő poros kocs útjánál. Ez a „Nagyvíz” volt az egyik fő játszóterünk a környékbeli fiúkkal és lányokkal. Itt lehetett nyáron fürödni, télen – mivel az akkori hideg teleken mindig befagyott – korcsolyázni, fakutyázni, csúszkálni, hógolyózni, hóembert építeni. Nagyon szerettük a tavat, sokat mászkáltunk a partján körbe – körbe, le – leültünk az árnyas fűzfák alá. Ilyenkor kavicsokkal „kacsáztunk”, jókat beszélgettünk. Tavasztól őszig rendszeresen horgásztunk, azaz pecáztunk, mert a tóban rengeteg, sokfajta hal megtelepedett. Azt nem tudom, hogy a halakat ki telepítette, vagy csak úgy nőttek, fejlődtek, majd ott ívtak. Szóval megtalálható volt kárász, keszeg, ponty, naphal, compó, harcsa, még néha csuka is akadt. Általában apró halként fogtuk ki őket, de számos esetben méretes példányok is akadtak a horgokra. Na, senki ne bolti csoda-horgászbotokra gondoljon, arra nem volt pénzünk. A botokat magunk vágtuk, jó erős cérnát használtunk, a horgot pedig a gombostűk izzás utáni hajlításával készítettük. A horgászbotokon és horgokon túl voltak szigonyaink, gamóink, sőt még a széna- és szalmakazlaktól húzó vonyigók is jól használhatóknak bizonyultak. Egyesek a magas vesszőkosarokból „tapogatót” készítettek, amelyekkel a tó fenekére szorítva lehetett megfogni a halakat. Nos, a családjainkban a horgász-zsákmányból rendszeresen főztek halászlét, vagy tepsiben sült halat, jól megpirítva, úgy, hogy a szálkát is össze lehessen harapni. Szokásunkká vált, hogy évente horgászversenyt szerveztünk, az lett a nyertes, aki egy óra alatt a legtöbb halat fogta. Kísérleteztünk azzal is, hogy a súly le-

gyen a döntő, de előfordult, hogy valaki csak egy méretes halat fogott, és legyőzte azt, aki húsz halat is kiemelt. A nagyfiúk úgy döntöttek, hogy a kifogott halak száma döntsön.

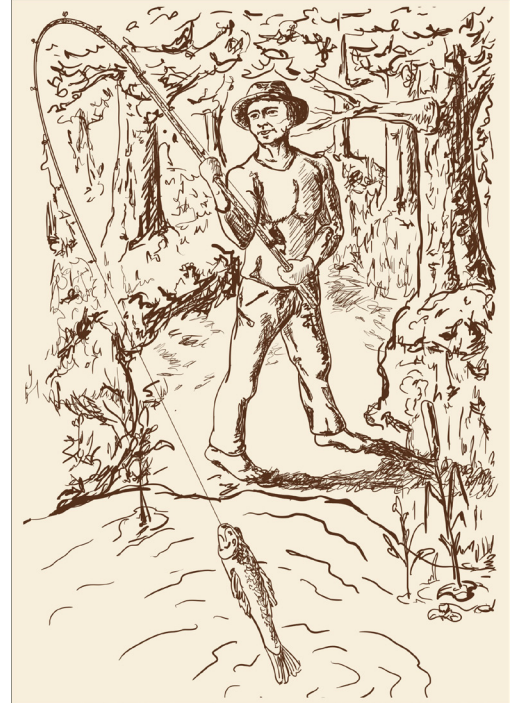
Egy alkalommal sokan jelentkeztek a horgászversenyre, talán olyan 25 fő körül. köztük voltam én is. A legközelebbiekre így emlékszem: ott volt Sanyi bátyám, a két unokabátyám, Szlama Jancsi és Jóska, Kalicza Péter, Varga Ákos, Lakos Laci és Jancsi, Zelovits Zsiga, Hende Sanyi, Janicsák Jóska és Pista, Havasi Zoli, Borsitzki András s még sokan mások.

A nagy verseny előtti napon izgalommal készítettem össze minden szükséges dolgot, felszerelést. A bátyámmal a trágyadomb környékét megástuk, és gilisztákat szedtünk dunsztos üvegbe tett földbe keverve, kenyeret gyúrtunk az „etetéshez”. Éjszaka zaklatottan aludtam. Lili, kedves barátomhoz, a tó tündéréhez, a gyönyörű najádlányhoz fohászkodtam, hogy sikeres legyen a halászat. És akkor Lili tündér újra megjelent nekem. Szőke haja, világoskék ruhája opálosan fénylett a sötétben. Kézen fogott, és elsuhan velem a „Nagyvízhez”. Leültünk egy fűzfa alá. Azt mondta: „Tudom, hogy horgászverseny lesz, ne félj, én is ott leszek, és segítek neked. A tó a hazám, ismerem a halakat, a tartózkodási helyeiket.” Megpusztilta az arcomat, megsimogatta a buksimat. Megköszöntem neki a majdani segítséget. Aztán csak ültünk a tóparton, fogtuk egymás kezét, néztük a csendes, nyugodt vizet. Most még a máskor hangoskodó békák is némák voltak, nyilván aludtak. Kicsit később Lili tündér visszavitt az ágyamba. Úgy elaludtam, hogy a bátyám alig tudott erőt verni belém kora reggel. Gyors reggeli után összekészültünk, és uzsgyi a „Nagyvíz” partjára. A résztvevők gyorsan megjöhettek. Mindenki a kijelölt helyet elfog-

lalta, majd következett az „etetés”, azaz kenyérgombócokat gyúrtunk és beszórtuk a vízbe. A félórás várakozás alatt összeszereltük a horgászbójainkat, a horgokat, a csalikat elkészítettük. Szurkolóink is lettek, a környékbeli lányok gyűltek körénk. Ők meg edényeket, fát, hagymát, zsírt, kenyeret hoztak, hogy a majd kifogott halakból halászlét főzzenek mindannyiunknak, győzteseknek és veszteseknek, na és saját maguknak.

A nagy lánycsapatban ott volt Marika nővérem, Szlama Mari unokatestvérem, Mitták Julis, Kalicza Rozika és Marika, Lakos Mari és Kati, Hende Bözsi, Varga Eszter és talán még mások is.

A horgászverseny kezdetét egy nagy marha-kolomp jelezte. A kifogott halakat ki-ki egy vízzel telt vödörbe tette. Az én vödöröm szinte teljesen megtelt, összesen 18 darab került a horgomra, így a vödörömbe, vegyesen keszeg, naphal, kárász, combó, egy szép hosszú bajszú harcsa is akadt. Ahogy sorra fogtam ki a sok halat, a szurkolók körém álltak, veregették a vállamat. Az egy óra leteltével tehát nekem lett a legtöbb, 18 darab kifogott halam. A másodiknak 11, a harmadiknak 9 hala lett. Volt aki csak 1-2 darabot horgászott ki. Így én nyertem meg mindenki ámulatára a horgászversenyt. Kérdezték, hogy hogyan csináltam, csak vonogattam a vállam. Úgysem hitték volna, hogy az én Lili tündérem segített, ő aggatta sorra a horogra a halakat. Nélküle talán egy halat sem sikerült volna fogni. Lehunytam a szemem, és némán köszönetet mondtam Lilinek a sikerért. Versenygyőztesként egy szép faragott faládikát és egy kagylókból fűzött nyakláncot kaptam. A verseny után a lányok több kondér halászlévet főztek, amelyet délben a tóparti fák alatt ülve fogyasztottunk el. Vidámak, jókedvűek voltunk, a végén még énekelgettünk is. Este, lefekvés után, ismét Lilire gondoltam, hálás szívvel a segítségért. És ő újra megjelent. Az éjszakai sötétben kézen fogott, s kivitt a „Nagyvíz” partjára. A halkán susogó lombok alatt megköszöntem a ténykedését, mondván, hogy ő lett a horgászverseny igazi győztese. A virágokkal kifaragott faládikát átadtam neki. Majd ültünk a tóparton arra gondolva, hogy milyen szép az élet, főleg együtt, egymást mindig segítve. Lili majd azt mondta: „Tudod, Bali, ez a tó, ez a falu az én szülőházam, szülőhelyem, nagyon szeretem, és büszke vagyok rá. Arra tanítalak téged is, hogy a szülőföldedet, ezt a helyet, soha ne feledd, mindig emlékezz rá, és ha módod lesz, szeresd és segítsd. Ennek a Gyón falunak vannak híres szülőttei, az ő gondolataik mutassanak példát. Elsőként Gyóni Géza költő „Van egy falu” című verséből idézek:

„Van egy falu, - fehérfalú
Templom van a közepében.
Nekem az a kicsiny haza
Legkedvesebb menedékem

Csendszerető, szántó – vető,
Egyszerű nép lakik benne –
Baja bár száz, sosem lármáz –
Rábízza a jó Istenre.....”

A másik idézet Vay Sarolta publicistától származik:

„Kimondhatatlanul szeretem azt a homokbuckás, egyáltalán nem szép vidéket, kerek nyárfaerdőivel, itt-ott elszórt, fehér falú tanyáival, a tarackos mezőt, a melyet a hegyvidékek selymes füve helyett a királydinnye szúrós tüskéje borít, és a búza- és kukoricaföldeket szegő garádokat, sűrűn benőve a liczium bokraival – azt a vidéket, a hol vidám, gondtalan gyermekéveimet töltöttem, a hol az első ifjúság bohó, édes ábrándjait álmodtam át. Kedves nekem az én falum, a széles nagyutczával, két oldalt beültetve lombos akácokkal.....Szeretem és vágyva vágyik oda a lelkem vissza....”

Bali, mindig emlékezz hát a szülőföldre, ezekre a gondolatokra! Tudd, a szülőföld, az emlékek mindig veled maradnak, bármerre vet később a sorsod!”

Lili tündér megsimogatta az arcomat. Még sokáig néztük a sima vizet. Csend és béke honolt a szívünkben. És a szeretet, ami a legfontosabb a világon. Hajnalban kísért haza Lili. Elváltunk, de én még sokáig néztem utána. Hát így esett meg Lili tündér részvétele a horgászversenyen. Lefekvés után még ott zsongtak bennem Lili szavai és az idézetek. Ezek soha nem hagytak el. És a szülőföldem is velem maradt, a régi emlékek a szívembe vésődtek.

Legutóbb 2022. nyarán az „ÁLOMKÉPEK, RÉGI EMLÉKEK. Tisztelet Dabas - Gyónnak” című versenyben írom:

„Volt egy álomom tegnap éjjel,
elleptek az álmokképek;
szülőhelyem felidéztem,
a régmúltba visszatértem.

Ódon falum ma már város,
de szívesen hazajárok,
ó, derék, szorgos polgárok, -
ma is vonzó a példátok.”

A majd 70 évvel ezelőtti horgászverseny, Lili tündér és a szülőföldem emlékei bennem élnek, míg csak dobban a szívem.

Váradi Klára: A Dunánál

Dr. Török György

Az Alkotó Vendégrovatában bemutatjuk
Dr. Török Györgyöt, a zenetudományok doktorát, a Gyóni Géza Irodalmi Kör tagját:

A Gyóni Géza irodalmi kör és még sokak Gyuri bácsija, mindenki nagypapája, és az örökös Mikulás 1938. július 8-án született Budapesten. Egész életében zeneszerető család vette körül. Édesanyja nagyon szépen énekelt, édesapja és két testvére is játszott hangszeren. Mindhárom gyermeke kötődik a zenéhez; Erika éneket és szolfézst tanít, Ágnes brácsán, Tamás pedig tenorkürtön játszik. De ne feledkezzünk el a feleségéről sem, akiről Gyuri bácsi sohasem mulasztja el megemlíteni, hogy nélküle nem tudott volna ily' gazdag életutat bejárni. Tizenhárom éves volt, amikor először hallotta Cziffra György lehengerlő zongorajátékát. Ez az élmény meghatározó lett az életében, és végleg a zeneművészet felé terelte őt. A zeneiskolai felvételi je elsőre sikerült, és végig a legjobbak közé tartozott. Nemcsak zongorát, hanem zeneszerzést is tanult. Zongoraművészként is sikeres volt, hiszen a Bartók Béla zongoraversenyen második helyezést ért el, és bármilyen versenyen indult, mindig dobogón végzett.

Pedagógusi pályáját 1962-ben általános iskolai ének és magyar tanárként kezdte Dabason, majd az alapításától kezdve 1974-ig a Dabasi Táncsics Mihály gimnázium tanára volt. A zenétől ez idő alatt sem tudott elszakadni, s erre bizonyíték, hogy több kórustalálkozót és sikeres zene tanfolyamot is szervezett. Zenei szerzeményeit pedig növendékei és a tanárok is rendszeresen előadták. Akadt olyan zenei kompozíció is, melyet a római rádióban közvetítettek. S, hogy a zeneszerzést a mai napig nem hagyta abba, arra tanúbizonyság a Hitvallásunk című verse, melyhez zenét szerzett, s melyet Cserna Ildikó Liszt Ferenc díjas operaénekesnő elénekelt a dabasi fellépése alkalmával. Zenekari feldolgozásban is megjelent egy könnyűzenei szerzeménye, melynek szövege és zenéje egyaránt saját alkotása.

A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán tanult, és ez év szeptember 3.-án e helyen a gyémánt-diplomáját is átvehette. Feleségének tett ígéretét betartva megszerezte a zenetudományok doktora címet is.

Egykori gimnáziumi diákjai szeretettel emlékeznek rá. Például Lauter Antal idén februárban egy rendkívül sikeres zenés irodalmi estet szervezett Gyuri bácsi főszereplésével és tiszteletére.

Iskolaalapítóként is lehetne emlegetni, hiszen 1974-ben két kollégájával kiharcoltak maguknak egy üresen álló városi épületet, ahol megalapították a Sugár Rezső Zeneiskolát. Az intézményt egykori Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolai tanáráról nevezte el és 1994-ig volt az igazgatója. Az akkori örkényi polgármester meghívta, hogy Örkényben is alapítsanak egy zeneiskolát. Boldogan vállalta a megtisztelő feladatot és néhány év alatt egy rendkívül színvonalas intézményt hoztak létre. Nem meglepő, hogy az iskolának, egykori példaképére emlékezve a Cziffra György Alapfokú Művészeti Iskola nevet adta. Azt hiszem Gyuri bácsi büszkén emlékszik vissza az itt töltött húsz esztendőre, hiszen odaadó vezetői munkájának köszönhetően az intézmény még ma is önállóan működik.

Feltalálóként is tevékenykedett, mikor a Rubik alapítvánnyal készítettek egy dúr-moll tárcsát, mely jelentős segítő eszköz a zeneoktatásban. Ez a zenei eszköz magyar, német és angol nyelven is megjelent. Nyugdíjas évei alatt is aktívan tevékenykedik. Évekig járt a Hétszínvirág óvodába, ahol úgynevezett zeneovi program keretében ismertette meg a kicsiket a zene varázslatos világával. Emellett több környékbéli alapítvány munkájában vett részt, és még arra is volt energiája, hogy létrehozza a „Csak Tiszta Forrásból” névre keresztelt alapítványt. A tanításnak sem mondott búcsút, hiszen szép számmal voltak-vannak magántanítványai, akiknek zeneelméletet és zongorát tanított. Állhatatos, kitartó munkájáért nemcsak a tanítványai hálásak. A zeneoktatás területén végzett kimagasló munkájáért Lajtha László-díjjal tüntették ki. Dabas Város Önkormányzata 2014-ben PRU URBE DABAS díjat adományozott a közösségi életben, a kultúrában, a zenei intézményrendszer kialakításában végzett tevékenységéért. Tagja a dabasi Gyóni Géza irodalmi körnek, melynek programjaiban lelkesen tevékenykedik. E kis közösségben újra rendszeresen hódol régi szenvedélyének - a versírásnak. Az összejöveteleken rendre könnyeket csal szemünkbe, hol vicces, humoros, hol megható verseivel. Ám zenei tudása sem kopott az évek alatt. Csodálatos zongorajátékával hozzájárult az Irodalmi Kör ez évi Gyóni Géza emlék műsorának sikeréhez.

Gyuri bácsi azok közé tartozik, akikről ha megkérdezzük a környezetét, hogy hány éves, azt fogják mondani, még csak 84...

Dr. Török György: Magamról...

Nyolcvannégy éves lettem én,
Így néz ki egy vénlegény,
Ősz a hajam és szakállam,
De nem remeg még fáradt lábam!

Az életet már megjártam,
De sok örömet sose láttam.
Szegény gyermekként születtem,
Végül mégis doktor lettem.

Katedrára sokszor álltam,
Suttogtam és kiabáltam,
De én rosszat sose tettem,
Sok száz lurkót felneveltem.

Tanítottam szépre, jóra,
Emberségre, zeneszóra.
Családomban boldog vagyok,
Nem kevés az, mit „itt hagyok”. Pont.

Leltárom még nincsen készen,
-Hó végéig van még pénzem,-
De amit a sors elvett tőlem
Nem tudom, hogy hol pöröljem??

Nem sok “időm” van még hátra,
Nem zenghet tovább a hárfa,
Húrja pattan, el is lágyul,
De a nyúltagyamban ez itt hátul
Nem sugallhat egyebet...
Úgy döntöttem gyerekek:
90-ig itt maradok veletek!

Készítette: Szabó Ferenc

Kanizsa József

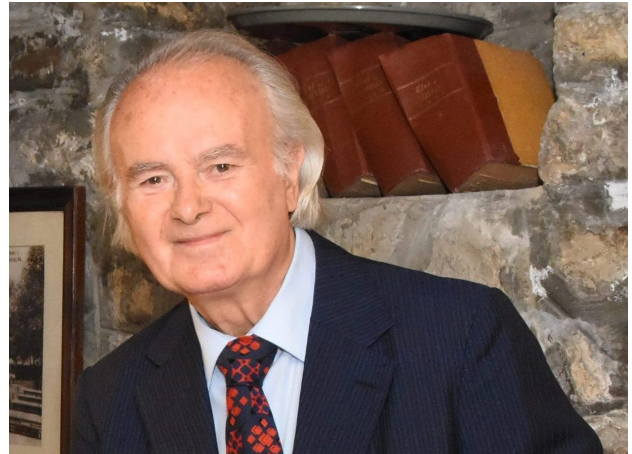
Kanizsa József 80. születésnapja margójára

Egy olyan irodalmárt, kritikust, író, költőt, meseíró, s nem mellesleg mentort szeretnék bemutatni, aki sok évtizede van a magyar irodalom élvonalában. Bizton mondhatjuk, hogy a kor magyar irodalmának kiemelkedő egyénisége.

Ő nem más, mint Kanizsa József a Magyar Kultúra Lovagja, Kőbánya díszpolgára, Óbuda Krúdy Bronz-, Ezüst- és Aranyérmes extitkára (33 évig), Zajkért és Körmendért Emlékérem, s számos kitüntetést, elismerést mondhat magáénak.

Több mint 60 évtizede tevékenykedik a magyar irodalomban, s mondhatni ragyogóan teszi ezt. Nem feledkezik meg az ifjonc, még éppen szárnyaikat bontogató kezdő író- költőkről sem, igyekszik őket tanítással, tanácsadással ellátni, hogy ne az asztalfióknak írjanak. Nevéhez fűződik több dolog is, de legfontosabb a hazaszeretet, példamutatás, segítőkészség, az ifjú korosztály számára, mint óraadó tanár feláll a katedrara, a magyar irodalom népszerűsítése céljából, s nem utolsó sorban a mentorálás.

Nagyon büszke vagyok arra, hogy közvetlen, baráti kapcsolat alakulhatott ki közöttünk. Hálas vagyok azért is, mert inspiráló, tanító, segítő véleményével az irodalom rögzös útján munkásságomat értékeli, tanácsokkal lát el. Nagyon sok mai író, költő, festőművész, grafikusművész is hálas lehet Kanizsa Józsefnek a mentorálásért, s ez nem csak abban nyilvánul meg, hogy az alkotásokat kritikai szemmel mérlegeli, javaslatokat tesz a módosításra, hanem abban is, hogy kiállításokat, irodalmi esteket, (amelyek nem csak az országban, de az országhatáron kívülre is kiterjednek) bemutatkozási lehetőségeket biztosít ezeknek az „újonc” és nem újonc művészeknek. Elmondhatjuk, hogy életét legfőképpen az irodalom fűszerezi, de nem feledkezik meg a művészetek különböző ágait művelő művészekről sem. Őt mindig és mindenkor a tehetségek felkutatása, velük való törődés, kapcsolattartás. Élettapasztalatát felhasználva, jó akarataról ad tanúbizonyságot a megfelelő művész támogatásáról, hisz kapcsolatai révén is segítséget nyújt. Haza- és szülőföld szeretete kiérződik verseiből, de különös figyelmet szentel szülőfalujára Zajkra,

foglalkoztatja a kis község léte, a falu szépsége, s az itt élő zalai emberek élete, vendégszeretete.

Műveiből megismerhetjük milyen mélyen érző; gondolatai szólnak a nemzetért, írásai, versei sugallják aggodását, gondolatai szólnak a nemzethez, az emberekhez, a jövő nemzedékéhez. Aggodó irodalmár, mély hazaszeretettel bíró ember, de nem feledkezik meg a szülőfalujáról, Zajkról sem, amelyre mindig meleg szeretettel gondol, s hűséggel érez iránta.

N. Sebestyén Katalin

Kanizsa József: Zala-Vidék, Fogadj be...

Ó, kicsi hazám, Zala-vidék...
erdődben is követ az árnyék
...követ az árnyék érted élek
tettemért, csak egyet kérek:
te add szememre a föld-szemfedőd
éneked énekelje az erdő
s tavasszal halljam a pacsirtád
halljam a Föld tavasz-himnuszát

nyáron fénykupoládban éljek
jöjjenek augusztusi fények
ősz-színkavalkád ragyogjon rám
s hív az ősz hajú Édesanyám...
a Tél szűz-fehér lepedője
ezüsthintón jön reggelre
Kicsi Hazám, ó, Zala-vidék
fogadj be, ha eljön az „árnyék”...

Beszélgetés Lauter Antallal

Lauter Antal újhartyáni művelődés-szervező, zenész, helytörténész, két cikluson keresztül önkormányzati képviselő, valamint a német nemzetiségi önkormányzat elnöke és elnökhelyettese is volt. Tehát érdekes személyiség, akivel érdemes beszélgetni.

- Szervusz, Antal! Köszönöm, hogy beleegyeztél a beszélgetésbe!

- Üdvözöllek! Nagyon szívesen állok rendelkezésedre.

- Akkor kezdjük is. Családi hagyomány vagy saját érdeklődésed terelt a zene felé?

- Mindkettő. Emlékezetem szerint már négy éves koromban a nekem megtanított dalokat el tudtam játszani harmonikán, anyám és Stégner nagyapám tanított, mindkettőjüknek jó hallásuk volt, állítólag nekem is... Én pedig azóta is élelhalok a zenéért, a hangszerekért.

- Úgy tudom, hogy doktor Török György tanított téged. Mekkora szerepe volt Gyuri bácsinak a későbbi zenei fejlődésedben?

- Tizennégy évesen kerültem a dabasi gimnáziumba, Török György volt az énektanárom. Olyan minőségi igényt támasztott az éneklés, a zene felé, hogy alig tudtuk követni. Mégis minden ze-

nét szerető osztálytársam rajongva követte.

- A későbbiekben is megmaradt vele a jó kapcsolat?

- Igen. Idén februárban egy zenés irodalmi estet is szerveztem Török tanár úrnak Újhartyánban. Nagy örömet szerzett a jelenlévőknek és a MAG televízió követőinek. Mi, volt diákok pedig szintén megörvendeztettük őt. Egy, a hetvenes években nekünk tanított szerzeményét énekeltük el három szólamban, s ez igazi meglepetést okozott számára.

- Hogyan jutottál el a harmonikától a rézfúvósokig?

- A harmonika, mint már említettem az „anyahangszerem”. Ez a hangszer alkalmas szóló vagy kísérelő használatra, akár zenekarban is. Viszont a sváb fúvós zene az attól sváb, hogy fúvós. Szárnykürtök (trombiták), mélyszárnykürtök, kontrák, basszusok, stb. Ezek közül én a tubát választottam. Sorkatonai szolgálatomat annak idején a Székesfehérvári Helyőrségi Katonazenekarban töltöttem tubásként. Azóta is a tuba sorban ülök az Újhartyáni Fúvószenekarban.

- Van a családban olyan, aki majd tovább viszi a zenei hagyományokat?

- Igen, a fiam, aki szintén zenész. Ő a Budapesti Helyőrségi Katonazenekarban tenorkürtös. Van négy unokám, akik szépen énekelnek, és van közöttük zeneiskolás is.

- A tanítás és a gazdasági munkakörök után kikötöttél a közművelődésben. Mi volt az oka a váltásnak?

- Az 1990-es évek eleje, a rendszerváltás ideje volt. Mi is váltottunk Újhartyánban. A lassan feladásba merülő német nemzetiségi hagyományokat újraélesztettük zenével, tánccal, hagyományápolással, végül családfakutatással. Hol lehet ezt a legjobban művelni, ha nem a helyi közművelődésben?

- Sokan mondják, hogy népszerűek az Újhartyáni kulturális programok. Mi lehet ennek a titka?

- Talán a nemzetiségi gyökerek, az összetartó helyi közösség, vágyakozás a hagyományok ápolására, megtartására, továbbörökítésére. Igyek

szünk a helyi kulturális műsorokat változatosá, színvonalassá tenni. Ebbe sok minden belefér, a zenétől kezdve, gyermek és táncműsorokon át, az irodalomig, könyvbemutatókig. Egy példa: Kollár-Klemencz László írt egy családregeényt Őreg banda címmel. Tavaly októberben jelent meg a könyv a Magvető kiadónál. És persze kihasználunk minden lehetőséget nemzetiségi kultúránk bemutatására.

- Írtál helytörténeti tanulmányokat is. Érdeklődnek az emberek a helytörténet iránt?

- Vágynak rá. Mindent, ami a település múltjáról, történelméről szól, figyelemmel, érdeklődéssel követi a lakosság. Ezért is rendelte meg Önkormányzatunk Újhartyán helytörténeti monográfiáját, ami a következő hetekben kerül bemutatásra. Vannak amatőr novellaíróink is, akik szívesen dolgozzák fel a települési legendákat.

- A munka mellett marad időd a szépirodalomra?

- Egy kicsit összehúzó magam. A munka, a közélet és család mellett nagy öröm számomra az újhartyáni Irodalmi és Helytörténeti Társaság megalakulása és több mint tíz éves munkája. Itt egy kicsit mindenki pótolhatja elmaradását az irodalom terén. Kiváló estek születtek az elmúlt időszakban, szinte az összes magyar író és költő életéről, munkásságáról. És hogy én ebben az irodalmi kör zenekari tagjaként még részt is vehet-

tem, az külön boldogság.

- Miért ragadott magával a Családfakutatás?

- Nincs talán olyan ember, akit ne érdekelne, kik voltak az ősei, honnan származik. Ez különösen igaz a magyarországi nemzetiségekre. A svábokat kitelepítették a II. világháború után, de előtte mintegy 300 évvel betelepítették Magyarországra. A jellegzetes családnevek: Lauter, Langmajer, Kaldenecker, Mönich, stb... mind olyan nevek, amelyekkel találkozunk német nyelvterületen is. Így sok családfakutató elindult felmenői felkutatására. Amikor már sok adat összegyűlt a hartyáni német nemzetiségi családokról, rájöttem, azzal tudok legjobban segíteni a nemzetiségi identitás helyre „billentésében”, ha elkészítem az egyes családok családfáját. Természetesen a saját családfám is elkészült, aminek bemutatására meghívtak Németország Tapfheim településre idén szeptemberben egy geneológiai konferenciára.

- Ez jó kis beszélgetés volt! Köszönöm szépen a lehetőséget, és tartalmas nyugdíjas éveket kívánok!

- Én is köszönöm! És üdvözlöm a Gyóni Géza irodalmi kör tagjait!

Szabó Ferenc

Gál Art: Absztrakt Erdős János képe alapján, a két angyal XIII. századi festmény részlete

Élménybeszámoló a Dabas Városi Nyugdíjas Klub székesfehérvári kirándulásáról

Dabas Város Önkormányzata a 2022. évet az „Értékvédelem évének” nyilvánította. Hazánknak sok és szép értékei vannak, amelyeket meg szeretnénk ismerni, így esett választásunk Székesfehérvár nevezettségére. Elérkezett a várva várt nap, elindultunk Székesfehérvárra. Fejér megye székhelye közel van a Velencei tóhoz, a Balatonhoz és Budapesthez is. A Magyar Királyság egykori fővárosa, királyi székhely és koronázóváros.

Első állomásunk a Bory-vár volt, ahol az idegenvezetőnk várt ránk, aki a vár tulajdonosának Bory Jenőnek a dédunokája, s aki olyan dolgokat is megmutatott nekünk, ami mellett mi csak elmentünk volna. A vár története 1912-ben kezdődött, amikor Bory Jenő a Mária-völgyben megvásárolt egy holdnyi területet. Eleinte csak egy kis présház állt rajta acélból. Itt töltötte a nyári időszakot családjával. A várat később építette. Ő volt a tervező, az építész, az építésvezető, a pallér, a kőműves is. Néhány egyszerű munkással 1923-tól az 1959 - ben bekövetkezett halálig építette, díszítette ezt a csodás alkotást. A legmagasabb kilátótornya 30 méter. Hét tornya, harminc kisebb-nagyobb helyiség, mindenütt szobrok, képek, régiségek, műtárgyak, régi iratok. A vár százoszlopos udvarának folyosóin a magyar történelem nagy alakjai: hősök, dalnokok, királyok, festők sorakoznak. Nincs még egy olyan emlékműve a szerelemnek, mint a székesfehérvári Bory-vár.

Bory Jenő szerelmes versei, melyeket drága feleségének, Komócsin Ilonának írt kőbe, betonba, fekete-márványba vannak vésve. Ezek közül egyet én is elhoztam:

Mért élek a Földön?
Hogy Istent szeressem
Neki szolgáljak és
Engedelmeskedjem.

Istennek mosolya
A te mosolygásod
Isten szeme fénye
Ate pillantásod.

Mégis bűnöm, vétkem
Dehogyan van nincsen
Én drága asszonyom
Benned él az Isten.

Így mondja az írás
Életem így hát vétek
Én téged szeretlek
Imádlak is téged.

Mennyeknek országa
Nyílik meg előttem
Arcod ha csodálom
Szunnyadva vagy ébren.

Én téged imádlak
Én téged szeretlek
Én tebenned érzem
Az égi kegyelmet.

Szívem templomának
Glóriás keresztje
A porba borulok
Fényednek előtte.

*Hívő lélek vagy te Ha téged imádlak Imádom tebened Mi közös atyánkat.”
(Bory Jenő 1926. III. 26.)*

A várból a város főterére mentünk, s ott az Országalmát körbefogó püspöki palotát, a Székesfehérvári egyházmegye múzeumát, a székesfehérvári ciszterci templomot és a középkori romkertet néztük meg. A városnézést az órajátékokkal fejeztük be. Ezt követően elmentünk a Rózsakertbe, s bár a rózsák már elnyíltak, de egy gyógykutat találtunk ott pezsgő gyógyvízzel.

Utunkat tovább folytatva a nádasladányi kastélyba mentünk. Már az autóbusról láttuk, hogy egy mesebeli kastély tárul fel előttünk. Tornyos, csipkés, sokkéményes, melyet hatalmas park vesz körül. Az Ősök Csarnoka és a könyvtár volt számunkra a legértékesebb. A Nádasdy család egészalakos festményei, kovácsolt vascsillár, gyönyörű, faragott bútorok, egy hatalmas márványkandalló és pompás kandeláberek díszítik a termet. A könyvtár teljes egészében fából faragott berendezésű, kazettás mennyezetével és galériájával mutatja a Nádasdyak jó ízlését. Megtekintettük a tágas hálószobát, a gyerekek játszószobáját, a fürdőszobát és a gyerekek nevelőnőjének szobáját is, aztán a kastély hatalmas parkjában sétálgattunk, ahol egy tóban a vadkacsák vígan fürdőztek a gyönyörű napsütésben.

Innen a Martonvásárhelyre utaztunk, ám az ottani kastély nem látogatható. Sétáltunk a parkjában, gyönyörködtünk a több, mint százéves fáknak, majd élményekkel telve, megtekintett értékeinket szívünkbe zárva hazatértünk szeretett városunkba, Dabasra.

Szilágyhegyi Jánosné

Dabas város hűen őrzi, kitartóan teremti értékeit. Ezen merengtem el az árnyas platánfák alatt. Tarts velem te is kedves Olvasó!

Hermann Marika:

A dabasi platánfák alatt

Egy kis padon ülve a platánfák alatt,
Elmerengek csendben idézve a múltat.
Királyi dobosok lakták e helyt egykor,
Földig lerombolták a tatárjárásakor.

Ám, ahol fű kinő, dús kalász pompázik,
Ott még a jobbágy is boldogan nótázik.
De biz jött a török, s a nóta elhalkult,
Kalászt eltiporta, itt már fű se sarjult.

Egy parányi magot mégis elhullatott,
Élet sarjadt újra ott, hol szellem lakott.
Hétszázötven éve immár bejegyezték,
Dobos, Babos néven krónikák említék.

Halász, Kossuth, Gyóni, és más hírességek,
Számptalan kúria, templom, feszületek
Hírdeték mind fennen: tiszteljük a múltat,
Építsük a jelent, járjuk az utunkat.

Isten segedelmét hő imában kérjük,
Dabas városát mi el sose veszítjük!
Zöldeljen itt a fű, kalász fényben érjen,
Mind ki ide betér békés szóval éljen!

Egy kis padon ülve a platánfák alatt,
Legyen ki elmereng idézve a múltat,
Évszázadok múlva, reánk emlékezve,
A mi vetésünknek gyümölcsét élvezve.

Egy gyönyörű hétvége Erdőkövesden

A József Attila Irodalmi Kör augusztus 27-28-án Erdőkövesdre utazott a helyi Nyugdíjas klub kedves meghívásának eleget téve.

Erdőkövesd Magyarország északkeleti részén, Heves megyében található, Pétervására várossal egybeépülve, Egertől 34 km-re. Első írásos említése 1255-ből való, de az őskorban is már lakott település volt. Kiskunhalasról reggel 7 órakor indultunk kilencen két autóval, és pontban 11 órakor érkeztünk a Művelődési Ház elé. Velünk pontosan egy időben érkezett N. Sebestyén Kati és férje Németh Sanyi Monorierről.

Minden képzeletünket felülmúlta az a kedves, szeretetteljes fogadtatás, amelyben polgármester úr Halla István, felesége Halla Istvánné, a Nyugdíjas Klub vezetője, a szervező Kövesdy Kati és az ottaniak részesítettek bennünket. Polgármester úr rövid köszöntője és az én köszönetem után kölcsönösen átadtuk egymásnak ajándékainkat.

Ezután pazar vendéglátásban volt részünk. A finom bográcsos babgulyás és sütemények elfogyasztása után délután egy órakor a Művelődési Ház dísztermében az irodalomé volt a főszerep. Először Halla Istvánné saját verseit osztotta meg velünk, de hallhattuk egy lelkes fiatalembert, valamint egy kedves pedagógus hölgy szavalatát is. Gyönyörű előadásuk után irodalmi körünk 50 perces műsora következett, amely nagy sikert aratott. Többen odajöttek gratulálni és biztattak bennünket, hogy ezt a nagyszerű küldetést mindenképpen folytassuk. Gál Klárika gyönyörű hangon énekelt el egy dalt mindenki örömére. Versek, novellák, régi történetek váltották egymást, de halasi költők verseiből is tolmácsolunk néhányat.

Ezután egy rövid hegyi túra következett, / gyalog, vagy a polgármester úr által vezetett falubusszal/ amelynek során megtekintettük a hegyoldalban épült és a közelmúltban felújított gyönyörű kis templomot és az alatta lévő kriptát, amely egy helyi grófi család temetkezési helye. Majd a falu másik nevezetességéhez, a Tájházhoz vezetett utunk, ahol a paraszti élet tárgyi emlékeinek gazdag gyűjteményében gyönyörködhettünk. A Tájház egyik szobájában ásványvíz mellett jóízű beszélgetés következett polgármester úr, felesége, Kövesdy Kati és a nyugdíjas klub tagjaival. Egyik történet következett a másik után.

A régi emlékek felelevenítése után átkísértek minket szálláshelyünkre, ahol a délután és este további részében kötetlen programok következtek. Voltak, akik a közeli faluban lévő Bikini-koncertet élvezték, mások sétáltak a városban, megtekintették a helyi templomot, melyet Halla István a mi kedvünkért nyitattatott ki. Jómagam Kövesdy Katiék vendégszeretetét élvezhettem saját kertjükben, vacsora és jóféle bor mellett.

Másnap az együtt elfogyasztott reggeli után megérkeztek Erdőkövesdről vendéglátóink, hogy együtt gyönyörködhessünk Eger nevezetességeiben: Minaret, Dobó-tér, nagytemplom, a csodálatosan felújított hatalmas egri katedrális, végül pedig a helyi Marcipán Múzeum csodái. Közben csak ámultunk a sok-sok gyönyörűen felújított épületek, hangulatos utcák között sétálva.

Igazán jól esett az ebéd a Szépasszony-völgyében az egyik hangulatos étteremben és hogy a nap méltóképpen folytatódjon, az ebédet egy kedves borozóban öblítettük le finom helyi borokkal.

Élményekkel feltöltődve indult haza vidám kis csapatunk.

Hálásan köszönjük a meghívást, a szeretetteljes vendéglátást, a csodálatos programokat, a gondoskodást, a beszélgetést, és azt, hogy még másnap is együtt lehettünk. Csodálatos emberek laknak ebben a gyönyörű faluban. Még találkozunk!

VELÜNK TÖRTÉNT

Izgalmas, élménydús volt az elmúlt időszak a Gyóni Géza Irodalmi Kör életében.

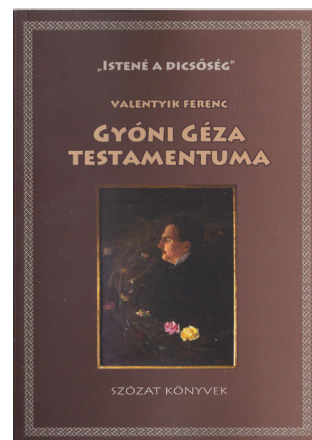
A június 13.-i találkozónk vendége volt Valentyik Ferenc dabasi helytörténész író, aki szívügyének tekinti, hogy felkutassa, és megismertesse helyi értékeinket.

Bemutatta az érdeklődőknek legújabb könyvét, melynek címe: Gyóni Géza testamentuma.

A könyv olyan ismeretanyagot tartalmaz, mely több évi kutató munka eredménye, de olvasása nem csak tudást, élményt is jelent az olvasóknak. Szeretettel ajánlom azoknak akik szeretik Gyóni Géza műveit, és azoknak is, akik még nem találkoztak vele, vagy „nehéznek” tartják azokat. Tapasztalatból tudom, minél többet olvassuk, szavaljuk Gyóni verseit, annál több új felfedezés birtokába jutunk.

Valentyik Ferenc hozott egy másik könyvet is, melynek címe: A dabasi Halász család történetének válogatott bibliográfiája. Ez is az a könyv, melyre büszkék lehetünk mi, dabasiak.

Köszönjük Valentyik úrnak az ajándék könyveket! Tisztelettel gratulálunk műveikhez!

Június 26.-án részt vettünk az evangélikus istentisztelettel egybeszórt Gyóni Géza emléktábla koszorúzási ünnepségen. Irodalmi Körünk részéről koszorút helyeztek el: Hermann Mária és Antal Tünde.

Az emlékezést a Gyóni Géza Irodalmi Kör által megtartott nagyszerű Gyóni emlékest zárta a Halász Móricz Kúriában. E műsorunk már a második előadás volt. Néhány változás az első előadáshoz képest: ezen az előadáson a zenei élményt Dr. Török Tanár úr nyújtotta, a nyitó dalt Soós-Győrffy Katalin, a záró dalt Faragó Ádám énekelte.

Köszönet mindazoknak, akik velünk ünnepeltek!

Az első előadást június 10.-én tartottuk meg, ám az időjárás alakulása miatt ez igen kalandosra sikerült. Ezt a kalandos élményt most megosztom veled, kedves Olvasó.

Egy emlékműsor legendája.

A béke katonája címmel Gyóni Géza emlékműsort tartottunk 2022. 06. 10.-én, 18 órától a gyóni Halász Móricz Kúria Irodalmi Kávéház programja keretében. Tizenhét tagunk, és négy kiváló vendég-előadónk készült lelkesen az estre.

Terveztünk, hangfelvételt készítettünk, összeállítottunk, szerveztünk, próbáltunk egymást segítve, bátorítva. A Halász Móricz Kúria munkatársai azon munkálkodtak, hogy az emlékesthez méltó környezetet varázsoljanak. A hangosítás is nagyszerű volt. A főpróbán - az előadás előtt két órával - éreztük, hogy Gyóni Géza szellemiségéhez méltó est lesz, és sikerül amit megálmodtunk: minden érdeklődő visz haza egy érzést, egy gondolatot, egy dallamot.

Izgalommal teli várakozással, verseléssel, zenével, dallal telt az idő, amikor megérkezett a legifjabb vendég-előadónk Regina, és énekpróbát tartott.

Mi elbűvölten hallgattuk, s akkor egy hangos dörrenés, a fények kialudtak, a zene elhallgatott. Döb-

benten álltunk, a próbát felfüggesztettük, az idő haladt, a vihar egyre hevesebben tombolt. Ijesztő hírek érkeztek minden felől, ágak szakadtak, fák dőltek, ám amikor kicsit csendesedett megjelentek az emberek, és nem csak a helyiek. Jöttek a környező településekről, Budapestről, Kiskunhalasról...

A teremben egyre sötétebb lett. Meggyújtottuk a gyertyákat, melyek célja már nem csupán hangulat-keltés volt, hanem világítás. Mindenki türelmesen várt a félhomályban, ám a helyzet nem változott.

Vagy talán mégis? Mert az igaz, hogy a technikai fények kialudtak, de fények gyúltak a lelkekben, s beragyogták a szépséges Halász Móricz Kúriát. Mi e fényben kezdhettük meg emlékműsorunkat.

Feldman László nyitó beszédében Gyóni Géza munkásságáról beszélt.

Egy rövid köszöntés után Dr. Török György Hitvallásunk című verse hangzott el.

Ezt követően Turcsán Regina 6. osztályos tanuló magyar ruhában odaállt a közönség elé, és zenei kíséret nélkül, csengő hangon elénekelt a dalt: Magyar vagyok.

És abban a pillanatban igazzá vált: „Együtt dobban a szív, s benne dobban a szó”

A dal után együtt jártuk végig Gyóni Géza életútját születésétől a haláláig verseivel, idézetekkel.

Gyertyafényes lélektázas volt. S amikor a költő életének gyertyája kihunyt, meggyújtottuk a kegyeleti gyertyát, és felhangzott az Ave Maria Soós-Győrffy Katalin csodálatos hangján, majd vendégünk, a mindannyiunk

által tisztelt, és szeretett Péli Marika néni elmondta a költő I.N.R.I. című versét. Hangja imaként zengte be a termet.

Nagy örömeinkre Murányi László, Dabas város díszpolgára is a közönség soraiban ült, és műsorunk végén kérésünkre elmondta Gyóni Géza: Üzenet a kedvesnek című versét.

A rendezvény vendéglátással, beszélgetéssel zárult a Halász Móricz Kúria jóvoltából.

Köszönjük:

a közönségnek, hogy velünk tartottak,

Pálkásné Balázs Tünde alpolgármesternek a meghívást,

a Halász Móricz Kúria munkatársainak a méltó környezet megteremtését, vendéglóadóinknak:

Péli Lászlónénak, Kobály Évának és Faragó Ádámnak,

és az Irodalmi körünk tagjainak a közreműködést.

Köszönjük a Jóistennek, hogy velünk volt!

Gyóni Géza: In memoriam

A szenvedés sosem elég;

S nincs lám, melynél nagyobb ne volna.

Az ember becsmérli elébb -

Aztán,... mint virágot ápolja.

Mi szépség volt,.. és szép marad..

Jób könyvétől Chopin könnyéig:

Ott ért a bánat-fák alatt

És mind, öröklő fényvel fénylik.

A műsort összeállította, rendezte, levezette, az élményt lejegyezte: Hermann Marika.

Július 25.- én csapatépítő találkozót tartottunk a Miloszerni Vendégház udvarán álló terebélyes diófa alatt. Mielőtt ideérkeztünk, elkanyarodtunk a Jávor Cukrászda felé, ahol illatos, friss, ropogós pogácsával tarisznyálták fel csapatunkat. A Vendégházban a Halász Móricz Kúria munkatársa fogadott minket. Az udvaron asztal, rajta napraforgóvirág, a konyhában házi készítésű szörp.

Az érkező csapattagjainkat pogácsával, kávéval, frissítővel kínáltuk. Többen érkeztek finomabbnál finomabb sütikkel, melyek az asztalra kerültek, és odakerült egy ajándékba hozott asztaldísz, és egy üveg házi vörösbor is.

Az asztalt körbeülve tizennyolc szív dobbant egy ütemre. Verseltünk, énekeltünk, játszottunk, anekdotáztunk, emlékeztünk, meséltünk, beszélgettünk, és amikor a megérkezett a pizza, jóízűen falatoztunk. A diófa hús árnyat adott, a lány szellő arcunkat simogatta, lelkünket szeretet járta át. Az idő gyorsan elszállt, ám e nap emléke szívünkben megmarad.

Egy Dabik találkozó margójára...

Van még ki a költőt keblére ölelé,
Üres tarisznyáját pogácsával tölté.
Így indultunk útra szerencsét próbálni,
Miloszerni házba verselni, nótázni.

Termetes diófa koronája alatt
Múlattuk az időt, ami gyorsan szaladt.
Kedves köszöntőket feladat követte,
Érzelmek tengerén hajóztunk vállvetve.

Békéről álmodtunk, verssel kalandoztunk,
Magyar népnek dalát zengedezte ajkunk.
Fogyott az ásványvíz, perdült a nóta is,
Velünk zengte vígan a mezei haris.

Nap izzó sugarát szellő enyhítette,
Korgó gyomrunk, éhét pizzával szüntette.
Milyen volt ez a nap? Ne kérdezd barátom,
Gyere a Dabikba, ott biztos meglátod!

Biz' lenne más dolgunk, mint együtt verselni,
Ám, egy jobb világot szeretnénk alkotni.
Csapatépítéshez nem cementet veszünk,
Lelkek poharába szeretetet töltünk.

„Terebély diófa, csipkés a levele”
Legyen minden ágad bő terméssel tele,
Élet sarjadjon ott, hol költők verseltek,
Köszönet azoknak, akik segítettek.

Segítőink voltak:

- Jávor Cukrászda,
- Solex Autójavító Bt.
- Helyi Önkormányzat
és a Halász Móricz Kúria
munkatársai
- Angry Cat Kft

Köszönet azoknak is,
akik eljöttek!

Szónoklás régen és ma

Kedves Olvasóm!

A most következő gondolatok annak kapcsán jutottak eszembe, hogy mindennapi életünk telis-tele van különböző, a nyilvánosság előtt elhangzott beszédekkel, amelyeknek egy részét szívesen hallgatom, azonban olykor türelmetlenül várom egyiknek-másiknak a befejezését. Hogy miért van ez a kettősség? Erre próbálok választ keresni alábbi írásomban.

Mindenekelőtt hadd idézzek hazánk egykori kiváló politikusának, Kossuth Lajosnak az első magyar népképviselői országgyűlésen 1848. július 11-én elmondott „megajánlási” beszédéből egy részletet. Ez a beszéd – túlzás nélkül állíthatjuk – a magyar politika- és retorikatörténet alighanem legszebb, legnagyobb arányú dokumentuma lett, s akkor szinte a földindulás erejével hatott a képviselőkre. /Az előzményekről, a történelmi helyzet bemutatásáról ezúttal eltekintek, hiszen ezek bizonyára ismertek.

Íme, a beszéd egy részlete:

„Uraim! ...midőn a szószékre lépek, hogy Önöket felhívjam, mentsék meg a hazát, e percek irtózatossága szorítva hat keblemre. Úgy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tárogatót, mely felkiáltja a halottakat, hogyha vétkesek vagy gyengék, örök halálba süllyedjenek, ha pedig van bennük életerő, örök életre éledjenek. Uraim! A haza veszélyben van!...ezért minden balmagyarázatok kikerülése végett ünnepélyesen kérem, midőn azt mondom, hogy adja meg a képviselőház a 200 000 főnyi katonát, s az erre szükséges pénzerőnek előteremtését... (Nyáry Pál felemelkedik helyéről, példáját az egész képviselőház követi; e szó: „Megadja!”, harsog az egész teremben. Szünni nem akaró lelkesedés.) Uraim! Mit mondani akartam, az, hogy ne vegyék e kérést a minisztérium részéről olyanak, mint ha maga iránt bizalmat kívánna szavaztatni; nem! A hazának megmentését akartam megszavaztatni – meg akartam kérni önöket, uraim, hogy ha van valahol a hazában egy sajtó kebel, mely orvoslásra, ha van egy kívánság, mely kielégítésre vár: szenvedjen még egy kissé e sajtó kebel, s várjon még egy kissé e kívánság – ne függesszük fel ezektől azt, hogy megmentjük a hazát. (Zajosan kitörő helyeslés.) Ezt akartam kérni, de önök felállottak; s én leborulok e nemzet nagysága előtt, s csak azt mondom: annyi energiát a kivitelben, mint amennyi hazafiúságot tapasztaltam a megajánlásban, s Magyarországot a poklok kapui sem fogják megdönteni! (Szünni nem akaró lelkesedés, helyeslés és éljenzés.)”

A képviselői reakciókat szándékosan hagytam az idézetben, érzékelendő az akkori, ottani hangulatot, lelkesedést. Vajon miért tudta Kossuth az egész magyarságot, annak szinte minden társadalmi rétegét mozgósítani? S napjainkban hol vannak hozzá hasonló szónokok? Milyen emberi tulajdonságok, társadalmi-gazdasági-kulturális körülmények, retorikai ismeretek kellene ahhoz, hogy a szónok a hallgatóságát meggyőzze, támogatását elnyerje? Mielőtt ezekre a kérdésekre próbálok válaszolni, lássunk egy kis történelmi visszapillantást!

A retorika megszületése közel két- és félezer évvel ezelőttre, a demokrácia kialakulásához köthető: olyan társadalmi viszonyokhoz, amelyekben több vélemény egyszerre lehet jelen, és a közösség dönt egyik vagy másik alkalmasságáról. Az antik szónokok nemegyszer többórás beszédet tartottak, nem papírból olvasva a népgyűlésben vagy az agórán, azaz a város főterén. A legnagyobbak voltak /a teljesség igénye nélkül: Gorgiasz, Platón, Arisztotelész, Cicero és Quintilianus.

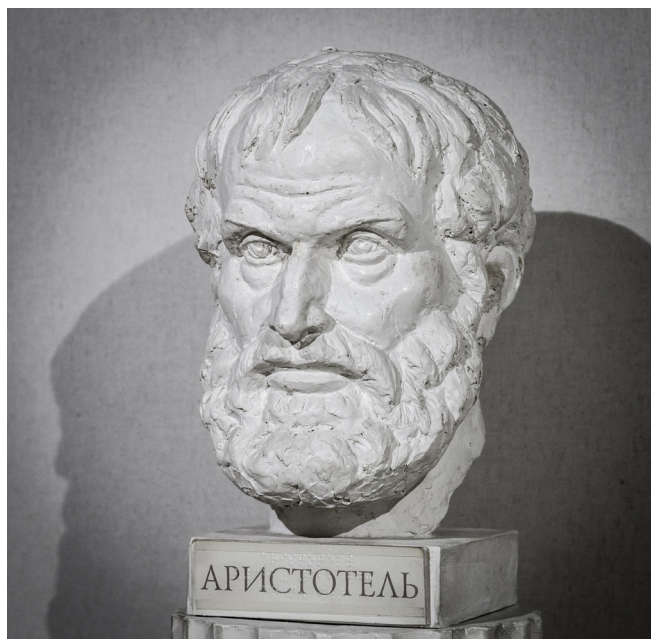
Ahhoz, hogy ennyi ideig képesek legyenek érdekesen és hatásosan beszélni, figyelembe kellett venniük közönségüket, saját képességeiket. Nem egyszerűen kifejezték önmagukat, hanem a meggyőzés céljából figyeltek mindarra, ami a hallgatóságukat megragadhatja. Tudták, hogy az „itt és most” művészei, beszédeknek „akkor és ott” kellett hatniuk a közönségre, ahol elhangzottak.

A szónok egyszerre informált, gyönyörködtetett és mozgósított. Ehhez saját személyiségét, az emelkedett nyelvi kifejezéseket, a látványos gesztusokat és a következetes érveket mind használnia kellett.

Érzelmek, szenvedélyek kiváltására törekedett gondolatai pontosságával (logosz), egyéniségével (éthosz) és a beszéd stílusával (páthosz).

Mitől lesz valaki manapság jó szónok? Milyen tulajdonságokkal rendelkezzen, hogy hallgatóságát meg tudja nyerni az általa képviselt ügynek? Mikor lesz a beszéde hatásos?

Nyilván a legfontosabb kommunikációs tényezőket kell felsorakoztatni. Ezek pedig: az előadó személyisége, a közlemény maga, illetve az előadás módja. A jó szónok megtalálja a szöveghez legmegfelelőbb érveket, bizonyítékokat, ezeket logikusan elrendezi, megfelelő stílust és hangnemet használ a beszéde folyamán, hatásosan szóltatja meg a szöveget. Amit személy szerint én nagyon fontosnak tartok: ne papírról mondja, hanem emlékezetből! Az előadás módját minden tekintetben megváltoztatja, ha beszédünket papírról olvassuk! Az olvasás közben megszűnik a közvetlen kapcsolat a közlő és a befogadó között, a kommunikátor nem figyel eléggé közönsége visszajelzéseire, megszűnik az előadásnak a situációhoz illeszkedő rugalmassága.

És ne feledjük: csak erkölcsileg hiteles ember szavai lehetnek meggyőzőek. A hitelesség a hatás legfontosabb biztosítója. Úgy vélem, napjainkban egyre kevesebb ilyen szónokot találunk.

A szónoklás még a nagyobb politikai beszédek esetében sem haladja meg a fél órát, és a szónoknak arra is ügyelni kell, hogy ne csak a jelenlévőket, hanem a médiaközönséget is szórakoztassa, meggyőzze. Az emelkedettséget változatossá teheti egy kis humorral és némi iróniával, szólással, közmondással, bölcs mondásokkal. Napjainkban egyre nő a képhasználat jelentősége, például egy előadást kísérő prezentáció. Az előadást kiegészítő technikák használatakor - például PowerPoint, prezi, videók lejátszása, gifek, stb. - érdemes feltenni a kérdést: mit ad hozzá a kommunikációhoz például egy sűrűn teleírt dia? Nem teszi-e szükségtelenné közlendőnket a kivetített jegyzet? Nem vonja-e el rólunk és szavainkról a látványos kép a figyelmet? Beszélőként ellent tudunk-e állni annak, hogy magunk is a kivetített diákat nézzük? Minden önmagunkon kívüli eszköz használatában tehát igen tudatosnak kell lennünk. A nyilvános megszólalásnál fontos, hogy ismerjük a hallgatók közegét, mert elvárásukra, gondolkodásmódjukra, teherbírásukra tekintettel kell lennünk. Számít, hogy mekkora közönség előtt beszélünk. A kisebb közönség általában jobban becsüli az egyéni stílust, a szubjektív megnyilatkozásokat, mint a nagyközönség. Tömegekre több külsőséggel, több érzellemmel lehet hatni, és fontos, hogy egyszerű, közérthető nyelven beszéljünk. A legtöbb ember a beszédek elejét és végét jegyzi meg a legkönnyebben, esetleg egy-egy szemléletes példát őriz meg a hallottakkal kapcsolatban.

A beszéd megszólalásakor a hangsúlyozáson, hanglejtésen, hangerőn kívül fontos szerep jut a beszéd-szünetnek, amely nemcsak a rövidebb-hosszabb levegővételre fordított időt jelenti, hanem a mondani-való értelmi tagolásának tudatos használatát is. A szünetekkel nemcsak a szöveg értelmi feldolgozását segítjük elő a hallgatóban, hanem előkészíthetjük vele a figyelem irányítását a fontosabb, kiemelendő gondolati egységekre.

Gondolataimat és szíves figyelmeteket a továbbiakban arra szeretném röviden irányítani, hogy milyen instrukciókat érdemes követni egy alkalmi beszéd során, hiszen sosem tudhatja az ember, mikor kerül olyan helyzetbe, ahol meg kell szólalni a nagy nyilvánosság előtt. A kérdés tehát elsősorban az előadásra, és nem az előadóra vonatkozik, bár szorosan kapcsolódik az előzőekben kifejtett gondolatokhoz.

Mikor lesz az előadás hatásos?

Az alábbiakat tanácsként fogalmaztam meg számodra, kedves Olvasó. Ha megfogadod, remélem, gazdagabb leszel vele.

Légy előadásod kezdetén váratlan! Térj el a szokványostól, de csak akkora mértékben, ami nem okoz visszatetszést, ami nem ütközik a helyzet szabályaival!

Ne akarj mindent elmondani, közölni: légy egyszerű és összeszedett!

Légy szemléletes, ne elvont! Használd történeteket, anekdotákat, szállóigéket, szólásokat! Ezek téged és kultúrádat is élményszerűen fejezik ki. Ugyanakkor csak olyasmire utalj, amit közönséged döntő többsége ismer vagy ismerhet!

Kerüld a közhelyeket! Érzelmeket fejezd ki úgy, hogy azok a közönséged számára befogadhatók legyenek! Nem jó az előadásban nevetéssel jelezni, ha valamit humorosnak, vagy lebiggyedő szájjal, ha egy gondolatot szomorúnak szánunk.

Ne akarj mindenáron magabiztosnak tűnni! A jó előadásnak leginkább a szerénység ad igazi erőt, amikor a közönség úgy érzi, miattuk és nem magunk miatt kommunikálunk.

Hallgatóságodat beszélgetőtársnak és ne tárgynak tekintsd! Tartsd észben, hogy az előadás során te függsz közönségedtől, és nem fordítva! Ezt a helyzetet pedig bölcs alázattal és odafigyeléssel érdemes kezelni.

Sok oka lehet annak, amiért egy beszédet hatásosnak tartunk. Hatását tekintve van olyan szónoki mű, amelynek értékét az utókor ismeri igazán, hiszen történelmi-társadalmi értelemben fordulópontot jelentett, és új szemléletet jelölt ki. A sikerhez ma – a 21. században is – hatékonyan kell kommunikálnunk. A hatékony kommunikáció út lehet egy álom megvalósításához, egy több millió forintos szerződés megnyeréséhez is. Úgy gondolom, egyre több szituációban lesz szükségünk egy nyilvános beszéd elmondására, például konferenciákon, baráti találkozók, díjátadókon.

S ha már az elején Kossuth Lajos híres beszédét hoztam példának, megemlítek néhány, ugyancsak örökérvényű, nemzetközileg ismert szónokot/politikust, aki egy-egy gondolatával mély nyomot hagyott a történelem palettáján.

Szókratész – a tudás átadására a „rádöbentés művészetét” használta. Vitapartnereivel szemben sem közölte készen az átadni kívánt ismereteket, hanem a beszélgetőpartnerből „húzta ki azokat”. Aki tudja a jót, az törekszik annak megvalósítására” - mondta.

Marcus Tullius Cicero ókori római író, filozófus és politikus. Kortársai – köztük politikai ellenfelei is – ragyogó, már-már boszorkányos tehetségű szónoknak tartották.

Abraham Lincoln – mindössze 10 mondatban foglalta össze mondanivalóját. A történelem egyik leghíresebb beszéde csupán két percig tartott. És összesen 272 szóból állt. 1863. november 19-én a leghíresebb és talán az egyik legnagyobb beszédét adta elő: „The Gettysburg Address”. (A híres gettysburg-i beszédet).

Martin Luther King fekete polgári jogi aktivista volt az Egyesült Államokban, aki a faji megkülönböztetés ellen harcolt. A leghíresebb beszédét, „Van egy álomom” címen, több millió ember ismerte már meg, mióta megszületett. A rabszolgák felszabadítását elrendelő Lincoln szobránál összegyűlt tömeg előtt Martin Luther King szónoklátat 250 ezer ember hallgatta.

Mahatma Gandhi a világ egyik legnagyobb, leginspirálóbb nyilvános szónoka volt. A béke szimbólumaként tekintettek rá. A békés ellenállás emblematikus alakjaként vált ismertté.

John F. Kennedy beiktatási beszéde – a legendás „retorikai elemeivel” közel 14 perc alatt ragadta magával a közönséget. 1961. január

20-án a Capitolium fehér lépcsőjén állva az egyik leghíresebb, legemlékezetesebb a legékezzsúlyosabb beiktatási beszédében mindösszesen 1364 szót használt.

Adolf Hitler – is meg tudta szerzeni milliók figyelmét. Tudatában volt annak, hogy a nyilvános beszéd művészetének elsajátítása döntő fontosságú politikai pályafutása szempontjából, és órákat töltött beszédeinek elpróbálásával.

Winston Churchill szintén megértette a szónoki tehetség fontosságát. Ő volt a brit miniszterelnök a második világháború alatt. Beszédei motiválták a briteket, hogy „soha ne adják fel”. A kitartás, a végső-kig való küzdelem szükségességéről szónokolt. 1953-ban irodalmi Nobel-díjat is kapott.

Margaret Thatcher mindig is szókimondásáról volt híres. Ő volt az első női brit miniszterelnök, és meglehetősen férfias stílusban kommunikált, az „agresszivitás” egyértelműen felfedezhető a nyilvános beszédeiben. Nézeteivel és cselekedeteivel ugyanúgy beírta magát a történelembe, mint híres mondásaival. „A politikában, ha azt akarjuk, hogy valamiről beszéljenek, egy férfit kell megkérni, ha azt szeretnénk, hogy valamit megcsináljanak, akkor egy nőt”.

Történelmi hatással bíró beszédek persze nem csak jó cél érdekében fogalmaztak. Pusztító eszmék szolgálatába is állították a hatásos beszéd tudományát, és máig is van a világnak olyan országa, ahol mások elnyomása, a hamis ellenségkép ébren tartása a hatásos előadás érdeke.

Aktív tanári pályafutásom idején, úgy 2 évtizeddel ezelőtt volt egy nagyon tehetséges és szónoki képességekkel megáldott tanítványom, akivel több szónoklatversenyen is részt vettünk, sikert, sok örömet besöpörve. Ő volt Zsolnai Richárd, akit felkértem, írjon egy kis visszaemlékezést ezekről a versenyekről, a készülésről.

Összeállította: Batuskáné Kiss Katalin

Volt egyszer egy szónoklatverseny Visszaemlékezés

Rengeteg mindent adott nekem ez a pár év. Talán, ami a legfontosabb, megtanított a későbbi szakmám alapjaira. Megtanultam szöveget elemezni, értelmezni, kibontani és elmondani egy barokkos körmondatot, úgy, hogy az mindvégig érdekes legyen. Ez a cirkalmas, néhol a mai fülnek már-már túlságosan udvariaskodó stílus, amelyben ezek a szónoklatok születtek, vitathatatlanul nekem is a lényemmé vált. A munka mindig az elemzéssel kezdődött. Történelmi háttér, társadalmi kontextus, egyebek. Amikor mindez megvolt, jött az úgynevezett kottázás. Bejelölgettük a hangsúlyokat, a szüneteket, és először az életemben vitatkozhattam egy tanárral. Mert bizony, ha nem értettünk egyet, akkor komoly viták alakultak ki egyik vagy másik előadásmóddal kapcsolatban, de valamelyikünk mindig meggyőzte a másikat.

Aztán a gyakorlás. Nem emlékszem, mennyi időt vett igénybe egy felkészülés, de minden percét élveztem. Úgy jártam a Batsányi utcába, mintha hazamentem volna. Emlékszem, állok az ebédlőben, jobbra tőlem fehér konyhabútor, balra konyhapult. Talán a nagyszüleim konyhájáról vannak még ilyen erős emlékeim. A verseny előtti napon tojássárgáját kellett inni, cukorral kikeverve, mert az jól tesz a hangnak. Aztán már csak annyira emlékszem, hogy elhangzik a nevem: Felkészül Zsolnai Richárd.

Ez a druk, ez a jótékony stressz állapot rengeteg élethelyzetten segített át. Ennek köszönhetem, a mai napig, ha van két percem egy megszólalásra felkészülni, akkor nem esek pánikba, cikáznak a gondolataim, de rendezett, összeszedett és magabiztos vagyok. Aztán, mikor eljött a nagy pillanat, akkor már az eleve elrendeltség gondolatával léptem a fénybe, és megszületett a csoda. Akkor világítottak meg először reflektorral, a közönség pedig nem káposztafejekből állt, hanem csillogó érdeklődő tekintetű műértőkből, akiktől nem függetlenítheti magát az előadó. Mindez egy olyan útravaló, amit tudat alatt a mai napig cipelek, és ha kell, önkéntelenül is bele-beletúrok ebbe a hátizsákba.

Két dolog miatt vagyok végtelenül hálás. Hálás vagyok ezért az időszakért, minden szépségével, könynyével, mosolyával együtt. Volt például egy eset, amikor elfelejtettem az elmondandó szónoklatot. Csak a kezdő mondat, kezdő szó kellett volna és megvan. De nem volt meg, így mondtam egy másikat. Akkor egyszer nem volt nálam példány a szövegből. Azóta mindig van. És hálás vagyok ezért a felkérésért, hiszen most, kicsit több, mint húsz év távlatából kellett belenézni ebbe a hátizsákba, és jól esett. Köszönöm, köszönök mindent, Kati néni!

Zsolnai Richárd

Juhász Gyula

„Nem volt rossz, sem jó,
Csak ember, fáradt,
Várt, várt és nem lelt
Soha csodákat.”

/Reménytelenség/

Juhász Gyula 1883. április 4-én Szegeden született Juhász Illés és Kálló Matild első gyermekeként. A XX. század első felében Magyarország egyik legismertebb költője, József Attila előtt a magyarság sorsának egyik legjelentősebb lírai kifejezője volt. Már gimnazista korában, 1899-ben jelentek meg versei a Szegedi Naplóban, az Ovidius című versét a Budapesti Napló közölte.

„Észak jegében, tél fagyában
A szerelem víg dalnoka,
Kinek egykor a szebb világban
Caesar és koldús tapsola:
Észak jegében, tél fagyában.”

Postatiszt fia volt, tanár lett. Állandó gondokkal küszködve élt, kisvárosokban tanított, a tanárságot száműzetésként élte meg. 1917-ben hazaköltözött szülővárosába, Szegedre. Legjobban Nagyváradon érezte magát, ahol összeismerkedett Adyval. Ez a barátság a haladó radikális irodalom oldalára állította. Ő fedezte fel és elsőként támogatta József Attilát. Közéleti szerepvállalásai miatt súlyos támadások érték. Magánya, mellőzöttsége egyre jobban megviselte az idegrendszerét. Többször is kísérelt meg öngyilkosságot. Csöndes, visszahúzó ember volt, szorongó, depresszív hajlammal.

„Egy hangszer voltam Isten kezében,
ki játszott rajtam néhány dallamot,
Aztán eldobott és elhagyott,
de fölöttem ragyognak a csillagok.”

Édesanyjához szoros viszony fűzte, egész életében nem tudott elszakadni tőle.

„A lelke: bánat! Annyi minden érte.
Nehéz özvegység rászakadt fejére,
S míg én betegen, búsán tovább éltem,
Ő imádkozott és szenvedett értem!”

A szerelmi boldogság soha nem adatott meg a költőnek. Több nőhöz is vonzódott élete során, az örök műzsája azonban a nagyváradai színésznő, Sárvári Anna volt. Csodálatos verseket írt hozzá a költő. Az Anna-versekben megjelenő nőalak egyet jelent az igaz, ám beteljesületlen szerelemmel. Anna után más nők is megérintették a költő szívét, de lelki nyugalmat csakis az édesanyja közelében volt képes megélni. Az édesanyja mellett, aki gondozta, ápolta beteg fiát, aki 1937. április 6-án a végzetes öngyilkossági kísérletben elhunyt költőre rátalált.

„Mielőtt innen végképp elmegyek,
Szeretnék elköszönni emberek.
Mint rab, akinek int a szabad út,
Búcsút rebeg, mielőtt szabadult.”

/Búcsú/

Sárvári Anna

Műzsák sorozat

„Milyen volt szókesége, nem tudom már,
De azt tudom, hogy szőkék a mezők,
Ha dús Kalásszal jó a sárguló nyár
S e szókeségben Újra érzem őt.”

Van kinek e versrészeletről nem az Anna-versek jutnak eszébe? És ha Anna-versek, akkor Juhász Gyula és Sárvári Anna; egy furcsa költő és műzsája kapcsolat?

Schall Anna néven született 1887-ben Dunaföldváron.

Juhász Gyula először 1908 őszén pillantotta meg egy színházi előadáson. Annát erős testalkatú, magas, molett, szőke nőként írták le kortársai. Miért tetszhetett juhásznak? Évekkel később bevallotta, hogy mindig is a nagydarab szőke volt a nőideálja. Milyennek láthatta a költő Annát? A verseiből kitűnik, hogy a rajongás minden ízében megszépítette a nőt.

Juhász Gyula 1908 elején érkezett Nagyváradra, hogy elfoglalja tanári állását a premontreiek gimnáziumában. Ez időtől kezdve jelentek meg versei és színházi kritikái a helyi lapokban. Színikritikáiban 1908 novemberétől kezdve gyakran dicsérgeti Anna tehetségét is. Tehát nem a műzsa vezette el a színházhoz, hanem a színház adta neki a műzsát. Azért érdekes lenne tudni, hogy miként érezte magát a tétova, szerzetesi lelkű költő ebben a bohém, szabados világban. Az első egyértelműen Anna-vers 1909 tavaszán jelent meg: Vigasztalásul címmel

„Elofvastam a bús frankfurti bölcset,
Elofvastam a bécsi nagy bolondot,
Olvastam sils Maria remetéjét
És elolvastam könyvedet is, Élet.
- És megcsókoltam Anna szép kezét
S szeretném megcsókolni Anna száját.”

Juhász Gyula mindig a nézőtér egyik sötétebb részéről nézte a próbákat, de nem merészkedett addig, hogy megszólítsa a művésznőt. Az előadás végén gyorsan távozott. Gyakran

találták Anna ablaka előtt, ott álldogált, várta Annát mialatt ő, a művésztársaival jókedvűen szórakozott valahol. Irodalmunk egyik legegységesebb költő-műzsa kapcsolata volt az övék. Anna egy, a 20-as évek elején készült interjújában a következőket mondta megismerkedésükről és kapcsolatukról: „Deésy Alfréd elhozta hozzám egyszer Váradon, és bemutatta nekem. Ő egész délután csak a kezemet fogta, és a nevemet súgta. A szobában olyan csend volt, mintha vatta fogta volna el a hangokat. Én inkább félttem, mint meglepődtem a költőtől. Összesen ha kétszer-háromszor találkoztunk, és én nem tehetek róla, hogy olyan halálosan belém szeretett. Nem szeretem, nem tudtam szeretni...”

Anna 1909 augusztusának végén elhagyta Nagyváradot és egy másik vidéki társulathoz szerződött.

A Nagyvárad 1909 augusztus 29-én megjelent számában Juhász Gyula búcsúzott tőle. Többé nem találkoztak. Ez az apróság azonban nem lohasztotta a költő oldhatatlan vonzalmát Anna iránt.

Bár voltak még más szerelmei, sorra írta a szebbnél-szebb Anna-verseket. Például az általam legkedveltebbeket: Anna örök; Anna minden; A régi Anna...; Annabál. Vagy éppen az Annának címűt:

„az ősz teríti dús, rőt szőnyegét
A nyár vállára csöndesen.
Én kedvesem, én hűtlen kedvesem,
Te hallod-e a hervadás neszt?”

Az élete során alig ismert, tulajdonképpen átlagos képességű színésznő neve a későbbiekben már csak kétszer szerepelt a korabeli sajtó hasábjain. Először Juhász Gyula 1937 április 6-án bekövetkezett halála után. Ekkor így nyilatkozott: „Csak később, soká hallottam, hogy verseket ír hozzám. Boldog voltam, örültem, és az ismerőseim lépten-nyomon gratuláltak a versekhez. És csak akkor döbbsentem rá nagyon, hogy nekem ezekhez az Anna-versekhez semmi, de semmi közöm. Ezek a csodálatos versek csak a szőke hajamnak, kék szememnek és Juhász Gyula elképzelt ideáljának szóltak, de nem nekem, és nem hozzám.” Valószínűleg Sárvári Anna jó eséllyel szállhatott volna ringbe a leghálatlanabb múzsa címéért.

Másodszor pedig 1938 július 25-én amikor követte a költőt a halálba. Betegsége és sorsának kilátástalansága miatt, az első férjéhez hasonlóan megmérgezte magát. A korabeli sajtó szerint, ágya mellett egy nyitott Juhász Gyula verseskötetet találtak...

Szabó Ferenc

A versrészletek és az idézetek forrása, az Arcanum Digitális Tudástár.

Gál Art: Absztrakt Erdős János képe alapján, a két angyal XIII. századi festmény részlete

Hermann Marika: Bumbori Bence meséje

Egy ovis mesedélutánon az óvónéni Bumbori Bencét választotta ki mesélőnek. Bumbori behuppant a mesészekbe, és mesélni kezdett.

- Az este nem tudtam elaludni, így arra gondoltam, hogy meglátogatom a holdat. Már régóta szerettem volna beszélgetni vele, de sosem sikerült. Azon törtem a kobakomat, hogyan juthatnék fel hozzá, amikor valaki kopogott az ablakomon.

- Ki az? - kérdeztem.

- Én vagyok, az éjtündér - kukucskált be az ablakon egy szépséges tündérlány.

- Gyere velem, Bumbori Bence - mondta és mielőtt megszólalhattam volna, meglebegtette szárnyait és már repültünk is a csillagos ég felé. A csillagok vidáman integettek.

- Mesés éjszakát, Bumbori Bence! - kiáltották minden felől.

- Milyen szépek, és milyen kedvesek! - suttogtam. Az éjtündér mosolyogva bólogatott, és repültünk tovább. Meg sem álltunk a hold udvaráig.

- Köszöntünk téged, ezüst hold! - mondta a tündér, és megölelte a holdat.

- Jó, hogy eljöttetek! - örvendezett a hold, és intett a fűben leskelődő tücsöknek. Az megpengette a hegedűjét, és rázendített egy vidám nótára. Zengett, bongott a tücsökzene. Daloltak a csillagok, a hold, az éjtündér, és daloltam én is. Aztán mind táncra perdültünk. Vígan roptuk egész éjszaka. Amikor pirakdni kezdett, új barátaim, a hold, a csillagok, az éjtündér, de még a tücsök is, elálmosodtak. Úgy gondoltam, nekem is ideje hazamennem.

- Köszönöm a mesés éjszakát! Szép álmokat nektek - öleltem meg őket és felkapaszkodtam egy hajnali napsugárra, ami egyenesen az ágyamba repített. Ott betakargatott, megcirógatta az arcomat, és kisurrant a szobámból. Én azon nyomban elaludtam, de még álomban is fülemben csengett a dal, amit a hold udvarában énekeltünk.

Napocska alszik	Vidáman zsong-bong
Sötét az ég,	föld és az ég,
Átölel lágyan	Napocska ébred,
az Éjtündér.	kinyitja szemét.
Álomba ringat,	Reggelre álmod
mesét mesél,	végére ér,
Csillagok között,	Az éjtündére
holdig kísér.	aludni tér.

- Ébresztő, Bumbori Bence, hasadra süt a nap! - hallottam anyukám kedves hangját. Kinyitottam a szememet és az ablakra pillantottam. A napocska ott leskelődött és amikor meglátott, cinkosan rám kacsintott.

- Köszönöm, hogy hazahoztál - sűgtam neki és kipattantam az ágyamból. Így ért véget az én mesés éjszakai kalandom - fejezte be Bumbori a meséjét.

- Ez csodaszép mese volt! - tapsoltak lelkesen a pajtásai, de még az óvó néni is megdicsérte. Bumbori Bence elmosolyodott, és arra gondolt:

- Az igaz, hogy csodaszép, de nem mese!

Erdős Sándor: Egérke új háza

Élt egyszer egy apró egér,
otthona pár nyárfalevél.
Házat épített belőle
nem sikerült túl erőse.

Baj történt hát, oly rettentő,
elfújta az őszi szellő.
Szél vitte el messze házát,
ágyat, széket, asztalt, párnát.

Nemsokára eljön a tél,
hol fog lakni a kisegér?
Nincs otthona, milyen szégyen,
nem találja földön, s égen.

Nos, ha nincsen, majd keresek,
nem töltöm én künn a telet.
Gyorsan szedte hát a lábát,
keresgélte az új házát.

Az erdő szélén sétálva,
egy doboz hevert, meglátta.
Csúnya, szemetelő ember,
kidobta oda ma reggel.

Nem szép dolog szemetelni,
Ilyet nem szabad ám tenni,
de most jól jött az egérnek,
itt még húszan is elférnek.

Kibélelte füvel, fával,
elégedett volt lakával.
Ha ilyet látsz kukkancs bele,
hátha kis állatnak helye.

Hogyha nincsen benne semmi,
táskába kell akkor tenni.
Elviheted a kukába,
tettel is jót akkor mára.

Boldog volt a kicsi egér,
ide sok kis egér befér.
Nem érzik a hideg szelet,
átvészelik majd a telet.

HALLOWEEN ÖTLETEK

#1. Tánc a seprűvel

Indítsátok el a zenét, és táncoljatok úgy, hogy egy seprű körbe megy a táncolók kezén. Mindenki egy picit táncoljon a seprűvel, majd adja tovább. Ha a játékvezető leállítja a zenét, az akinél a seprű van az kiesik. A kiesett gyerekeknek lehet adni puzzlet! Ne unatkozzanak míg a többiek játszanak. :)

#2. Vak gyurmázás

A gyerekek üljenek le az asztalhoz bekötött szemmel. Legyen a kezük ügyében sok-sok gyurma (ez lehet só-liszt gyurma is).

Találjátok ki közösen, hogy mit készítsenek a gyurmából. Ez lehet tük, kisautó, ház, virág, csiga...

Amikor mindenki elkészült, vegyék le a szemükről a kendőt, és nézzék meg kinek milyen lett az alkotása.

#3. Mocsárjárás

Minden gyerek kapjon kettő darab párnát. A szoba egyik végéből a másikba kell eljutniuk úgy, hogy az egyik párnájukon álljanak a másikat maguk elé helyezik, rálépnek, felveszik az elsőt, lerakják maguk elé, rálépnek...

Aki szerencsésen átjutott a mocsáron az kaphat a halloweeni cukorkákból.

#4. Csomag érkezett

Zenére táncol mindenki. Amikor a játékvezető elkiálltja magát, hogy „Csomag érkezett!” mindenki le-guggol, és nem mozdul. Mikor már mindenki lekuporodott, a játékvezető folytatja: „A csomagból sok kis cica bújt elő!” A gyerekek életre kelnek, és kiscicaként viselkednek: nyávogva sétálnak a szobában.

Mi bújhat elő a dobozból?

- robotok - robot mozgást utánozzák
- pillangó - körbepötyög a szobát
- óriás - lábujjhegyen, magas kéztartásban mennek körbe
- törpe - guggolva mennek körbe
- hernyócskák - hasonkúszva közlekednek
- béka - békaugrást imitálnak

	◆	MASKARA	MŰLIK (AZ IDŐ)	NAGYON RÉGI	ÖTVEN RÓMÁBAN	VARRÓ-ESZKÖZ	◆
	1						Ö ↙
	VADÁSZ REJTEKE				KERGET		
	RENAULT-MODELL				DROG MÁKGUBÓBÓL		
	MEDVE KICSINYE					LENDÜLET JELE	
						ÉSZAK	
◆	2	NÉMET FIZIKUS	KIS TENGERI ÖBÖL		SÚTÓIPAROS		
			TANULÓ VEZETŐ		IGEKÉPZŐ		
TIPPJÁTÉK				GÖRÖG BETŰ			TERÜLET JELE
				A SZÉLEIN RÁZ!			A FELSZÍNÉRE
EINSTEINIUM			CSERKÉREGI!		RÓMAI VÁROSRESZ		
			KÖZÉPKÉKI!		SPANYOL AUTÓJEL		RYDBERG-ÁLLANDÓ
◆	L R						

Copyright © 2010-2022, www.skandomata.hu (CsAB). Minden jog fenntartva. Forrás: https://rejt.hu/sunk4W

Küldd be a keresztrejtvény megfejtését az info@dabik.hu email címre!
 A beküldők között egy könyvcsomagot sorsolunk ki.
 A könyvcsomag Hermann Marika és Valentyik Ferenc könyveiből áll.

Beküldési határidő: 2022. november 30.

Szüreti csülökpörkölt

Hozzávalók 10 személyre:

2 kg kicsontozott csülök, 1 kg sertéscomb, 20 dkg füstölt szalonna, 3 fej vöröshagyma, 4 gerezd fokhagyma, 2 db paradicsom, 2 db paprika, 1 evőkanál pirospaprika, 1 kávéskanál őrölt kömény, erős paprika, só, bors, 2 dl vörösbor
Elkészítési idő: 2,5 óra.

Főzni kellene a szüreti mulatságra!
Mégpedig szokás szerint bográcsba.
Hát akkor legyen szüreti Csülökpörkölt,
Ám nem egyszerű, hanem húsos, bőrös!

Megmosom folyóvízben a húst és csülköt,
Közben, pohárka bort is a számba öntök.
Egyforma kockákra vágom fel őket,
Gyorsan végzek, ujjam is be van kötve.

Szép kis kockákra kell vágni a szalonnát,
És szeletekre a hagymát, paprikát,
Majd negyedekbe a paradicsomot.
Végül, tűz fölé akasztom a bográcsot.

Jól kiolvasztom a szalonna zsíriját,
Szép üvegesre párolom benne a hagymát,
Majd a húsokat is sápadtra pirítom,
Ekkor a pirospaprikát beleborítom.

Átkeverem párszor, hogy le ne égjen,
És felöntöm vízzel, hogy félig ellepje,
Megy bele a paradicsom és paprika.
Hozd az erőt is, drága Magdika!

El ne felejtsem ízesíteni sóval,
Frissen megőrölt fekete borssal,
És kell bele még az őrölt kömény.
Szomjas vagyok, kellene egy kis tömény!

Még legalább két óráig főzöm,
Ám csak rotyogjon szépen, gyenge tűzön.
Hogyha megfőtt; teljesen puhára,
Két deci vörösbort öntök alája.

Közben a torkom is meg kell öntözni!
Még legalább 10 percig kell főzögetni.
Elkészült! Végre! Csorog a víz a hátamon...
Krumplival és salátával tálalom.

Szabó Ferenc

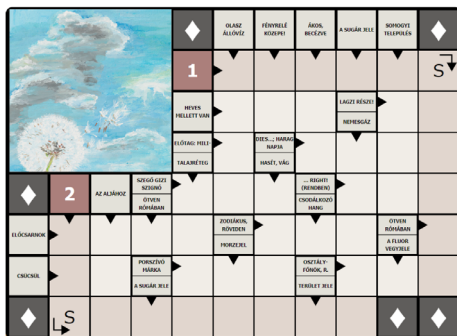
Kedves Alkotótársak!

A 2022-es Téli Alkotó javasolt témái: A Szeretet és a Béke útja, a természet és az ember kapcsolata, a Földi küldetésünk...

Az alkotások elküldhetők e-mailben: info@dabik.hu

Egyszeri online nyilatkozat elküldése: www.dabik.hu/nyilatkozat

Az Alkotót itt tudod megrendelni: www.dabik.hu/webshop

A nyári számunkban megjelent keresztrejtvény megfejtése:
Nyári szellő hűs árjában
A szerencsés nyertes: Bajor Emese (Nyíregyháza)
Gratulálunk a nyertesnek!
A nyereségét postán juttatjuk el!

Még több verset, novellát találsz honlapunkon: www.dabik.hu

Kövess minket a Facebookon is: www.facebook.hu/irodalmikordabas

Anyagot gyűjtünk a Téli Alkotóba

Beküldhető alkotónként három saját alkotás, melyek között a szerkesztők döntenek.
Téma: A Szeretet és a Béke útja, a természet és az ember kapcsolata, a Földi küldetésünk...

Beküldési határidő: 2022. november 10.

Beküldendő emailben az info@dabik.hu email címre. Köszönjük! :)

Találkozók helyszíne:

Kossuth Művelődési Központ
2370 Dabas, Szent István út 58.

Találkozók időpontja:

Oldalunkon érdeklődj!

A Facebook oldalunkon és a honlapunkon is találkozhatok velünk! :)

Bővebb információ:

www.dabik.hu

e-mail: info@dabik.hu

Telefon: 06/30 852-2770

IMPRESSZUM

Alkotó - Irodalmi-Kulturális folyóirat.

Megjelenik negyedévente az Angry Cat Kft. támogatásával.

Felelős szerkesztő: Hermann Mária

Tördelőszerkesztő: Szűcs Szilvia

A szerkesztőség levélcíme:

Angry Cat Kft., 2370. Dabas, Szintes u. 2/D 2/8.

e-mail: info@dabik.hu

Nyomdai munkák: Angry Cat Kft.

Kiadja: Angry Cat Kft.

Gyöni Géza Irodalmi Kör, Dabas.

Rejtvény forrása: www.skandomata.hu

Képek forrása: www.depositphotos.com, www.vectorstock.com

<https://obudaianziks.hu>, <https://kirandulastippek.hu>,

<http://www.palocut.hu>, www.wikimedia.org,

www.europeana.eu/

ISSN 2677-1802 (Nyomtatott)

ISSN 2786-2690 (Online)

KÖSZÖNTŐ

Kosztolányi Ági alkotásai

ALKOTÓSAROK

Czibere Anita: Lélekpillangó
 Turányi Terézia: Az erdő harmóniája
 Deák Izabelle: Ahol a mesék kezdődnek
 Orosz Margit: Csönddel bélelt nap
 Csipkerózsa: Lepkeszárny
 Lengyelne Török Erika: Árnyak és fény
 Pósa Anikó: Összefonódás - grafika
 Monda Margit: Lelkünk
 Fu Jen-Li: Vágyódom!
 Turányi Terézia: az Alázat
 Pósa Anikó grafikái
 Imre Anna: Mezei út
 Czibere Anita: Parkok csendjében
 Pánti Anna: Jelek
 Tilingerné Gerlei Ilona: A szív
 Kanizsa József: A hit ereje
 Pánti Anna fotója
 Hermann Marika: Álmodtam én...
 Csipkerózsa: Vártalak, kedvesem
 Váradi Klára: Szerelmespár
 Heléna: Ölelés
 Schafner Ágnes: Leszek
 Fekete Edit: Perceim
 Németh Nyiba Sándor: Elmulás-zivatar
 Imre Anna: A rácsos kapu
 Pósa Anikó: Merengés
 Deák Isabelle: Szeretnék...
 A M Summer: Életmaradék
 Ambrus József: nappalom arcán
 Orosz Zoltánné: Várni
 Orosz Margit: Feloldozás
 N. Sebestyén Katalin: Föld, Tejút, és a Hold
 N. Sebestyén Katalin: Révedezve
 Fehér Flóra? Oroszlán Anya siratja gyermekét
 Drubina Karolina: Az életem értelme
 Lantos Tímea: Hová távozik a lélek
 Szabó Ferenc: Miként válnak valóra álmaink?
 Turányi Terézia: Az erdő harmóniája 2.
 Pánti Anna: Cselló és zongora
 Heléna: Egy érzés itt belül...
 Kanizsa József: A ráncok tengerén
 Fehér Flóra: Az én piétám
 N. Sebestyén Katalin: Pillangó-köd
 Imre Anna: Kopjafás temető - Apám sírja
 Figula Csaba: Nyomot hagyni
 Dr. Török György: Újévi kívánság
 Gál Art: Madonna és a kisded
 A M Summer: Közeleg az ősz
 Váradi Klára: A szél
 Balogh Zsuzsa: Nekem az ősz
 Drotleff Zoltán: Ősszel
 Monda Margit: Ősz
 Deák Isabelle: Üres padok
 Imre Anna: Az ősz varázsa
 Tilingerné Gerlei Ilona: Tarkabarka ősz
 Bene Edit: Emléktúra
 Bene Edit: Vizesés
 Turányi Terézia: Őszi csendélet
 Balogh Zsuzsa: Az ősz
 Orosz Zoltánné: Ősz
 Csipkerózsa: Szüret
 Kovácsné Rigó Márti alkotásai
 Szed Tibor: Őszi történet
 Imre Anna: Kődös hajnalon
 N. Sebestyén Katalin: Elmulás
 Szed Tibor: Arcomra csordul az ősz
 Imre Anna: Gellért-hegyi kilátó
 Rozványi Dávid: Erdély, a neved
 Cserna Ferenc: Éjjeli Duna part
 Kiss József: Nagyapó bakancsot vesz
 Pósa Anikó: Szabadság
 Kovács Attila: Már láttam
 Kovácsné Rigó Márti alkotása
 Németh Nyiba Sándor: Jövője megöli
 Kurunczi Mária: Csokoládé bál
 Aradi Erzsébet: Rózsaszín takaró

	Mártonné T.: Gondolataim, érzéseim...	
1.	Eliza Wolf: Templom, mi tűzben ég	30.
	Balogh Attila alkotásai	31.
	Rozványi Dávid: Kávemesék: a Levendulalány	
	Nagy-Kóré Mária: Vizesés	32.
	Erdős Sándor: A kis táska	33.
	Bene Edit: A petróleum esete	
	Garajzki Istvánné: Ráébredés	34.
2.	Turányi Terézia fotója	36.
	Szűcs Erika: Az én háborúm	37.
	Kis Ferencné Elő Mária: A nagy pofon	38.
3.	Drubina Karolina: Szőke szeánsz	
	Hermann Marika: Szemek...	39.
	Cserna Ferenc: Bölcs Noé	
4.	Szabó Ferenc: Szüret	
	Lengyelne Török Erika: BOR...	
5.	Fekete Edit: Szüret	
	Soós-Gyórfy Katalin: Frivolitás ékszerek	40.
	Mitták Ferenc: Gyóni Géza szobránál	41.
6.	IFJÚSÁGI-CSALÁDI OLDAL	
	Tóth Eleonóra alkotása	
	Tóth Nimród alkotásai	
	Tóth Benjámin alkotása	
7.	Reményi Flóra alkotása	
	Hermann Marika: Színek tánca	42.
	A Mandrik család kézműves munkái	43.
8.	DABASON TÖRTÉNT	
	Mitták Ferenc: Lili tündér és a horgászverseny	44.
	Váradi Klára: A Dunánál	46.
9.	VENDÉGSAROK	
	Dr. Török György	47.
10.	Kanizsa József	49.
11.	TÁRSALGÓ	
12.	Beszélgetés Lauter Antallal	50.
13.	Gál Art alkotása	51.
14.		
17.	ÉLMÉNYEK-ÉRTÉKEK	
	Szilágyhegyi Jánosné: Élménybeszámoló...	52.
	Hermann Marika: A dabasi platánfák alatt	53.
	Sári Kati: Egy gyönyörű hétfőre Erdőkövesden	54.
18.		
19.	DABIK HÍREK	
20.	Velünk történt	55.
	TUDÁSTÁR	
	Batuskáné Kiss Katalin: Szónoklás régen és ma	58.
21.	Zsolnai Richárd: Volt egyszer egy szónoklatverseny	61.
	CSILLAGOK NYOMÁBAN	
	Lengyelne Török Erika: Juhász Gyula	62.
22.	Szabó Ferenc: Sárvári Anna	63.
	MANSZÁJ GYEREKEKNEK	
	Hermann Marika: Bunbóri Bence meséje	
23.	Orosz Zoltánné rajza	65.
	Erdős Sándor: Egérke új háza	
	Orosz Zoltánné rajza	66.
24.	Halloween ötletek	67.
	POÉNKODJUNK	
25.	Rejtvény felnőtteknek	68.
	KEVEREM-KAVAROM	
	Szabó Ferenc: Szüreti csülökpörkölt	69.
26.	KÖZÉRDEKŰ	
	Anyagot gyűjtünk a téli Alkotóba	70.
27.		
28.		
29.		